

JYVÄSKYLÄN NORMAALIKOULUN YHTEYSTIEDOT

Normaalikoulun johtava rehtori	Pekka Ruuskanen Kanslia	(014) 260 1902 (014) 260 1900
Rehtori, perusopetuksen vuosiluokat 1–6	Sari Keinonen Kanslia	(014) 260 1852 (014) 260 1850
Rehtori, perusopetuksen vuosiluokat 7–9	Helena Muilu Kanslia	(014) 260 1922 (014) 260 1920
Lukion rehtori Normaalikoulun vararehtori	Kirsti Koski Kanslia	(014) 260 1912 (014) 260 1910
Normaalikoulun sekä yläkoulun ja lukion postiosoite	PL 35 (N) 40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO	
Normaalikoulun sekä yläkoulun ja lukion käyntiosoite	Yliopistonkatu 1 40100 JYVÄSKYLÄ	
Normaalikoulun sekä yläkoulun ja lukion telefax		(014) 260 1901
Alakoulun postiosoite	PL 35 (K) 40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO	
Alakoulun käyntiosoite	Pitkäkatu 8 40700 JYVÄSKYLÄ	
Alakoulun telefax		(014) 260 1851
Koulun kotisivujen osoite	www.norssi.jyu.fi	

OPPILASMÄÄRÄT

	Syyslukukauden alkaessa	Kevätlukukauden päätyessä
Perusopetuksen vuosiluokat 1–6	389	378
Perusopetuksen vuosiluokat 7–9	270	268
Lukio	282	278
Yhteensä	941	924

TYÖSKENTELYAIKA

Lukuvuosi alkoi 13.8.2007 ja päättyi 31.5.2008. Työpäiviä oli syyslukukaudella 89 ja kevätlukukaudella 100, yhteensä 189.

SISÄLLYS

LUKUVUODEN PÄÄTTEEKSI	1
ELÄKEPÄIVILLE	3
IN MEMORIAM	5
JOHTOKUNTA	7
KOULUN HENKILÖKUNTA	8
PYSYVÄT TOIMIKUNNAT JA TYÖRYHMÄT	14
KOULUN EDUSTUS HALLINTOELIMISSÄ	18
OPPILASLUETTELOT	19
KEVÄÄN 2007 RIEMUYLEIOPPILAAT JA UUDET YLIOPPILAAT	30
TUNTIJAOT	31
PERUSOPETUKSEN KOULUVUOSI	35
LUKION KOULUVUOSI	39
TIEDEOPETUSHANKE	43
YRITTÄJYYSKASVATUS	51
KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	52
TÄYDENNYSKOULUTUS	65
OPPILASKUNNAT	67
KIRJASTO	71
TUKIOPPILAS- JA TUTORTOIMINTA	73
SAAVUTUKSIA	76
KERHOTOIMINTA	78
TYÖHYVINVOINTI	82
OHJATUN HARJOITTELUN TOTEUTUMINEN JA KEHITTÄMINEN	84
TASAVALLAN PRESIDENTTI TARJA HALOSEN VIERAILU NORMAALIKOULUSSA	87
NORSSIEN VÄLISTÄ ETÄYHTEISTYÖTÄ BIOLOGIAN OPISKELUSSA	91
KUVIA LUKUVUODEN VARRELTA	91
TIEDOTUKSIA	93
NORMAALIKOULUN KOULUMUODON MUUTOKSET	94

LUKUVUODEN PÄÄTTEEKSI

Lukuvuoden teemana oli viestintä ja mediataito. Sähköinen viestintä ja informaatioteknologia ovat nykyään jo jokaisen arkipäivää. Toimiminen nykyajan mediamaailmassa vaatii kriittisyyttä ja vankkaa medialukutaitoa. Viestintä- ja mediataitoja opiskeltiin monissa yhteyksissä muun muassa Norssin päivänä 6.10.2007 sekä muissa koulun tapahtumissa, ja teemaa käsiteltiin myös päivänavauksissa. Tavoitteena oli kehittää ilmaisu- ja vuorovaikutustaitoja, edistää median merkityksen ymmärtämistä ja kehittää median käyttötapoja. Myös Suomen itsenäisyyden 90-vuotisjuhlavuosi näkyi monin koulun juhlissa ja eri tapahtumissa.

Suomen tasavallan presidentti Tarja Halonen ja tohtori Pentti Arajärvi vierailivat Jyväskylän normaalkoulun alakoululla 31.1.2008. Tasavallan presidentti Tarja Halonen tapasi oppilaita ja keskusteli koulun johdon kanssa opetuksen ajankohtaisista asioista ja opettajankoulutuksen kehittämisestä. Lasten kyselytunnilla tasavallan presidentti vastasi oppilaiden tekemiin kysymyksiin. Oppilaita kiinnosti kuulla presidentti Halosen ajatuksia lasten ja nuorten hyvinvoinnista, lasten tukemisesta, lasten vaikutusmahdollisuuksista sekä presidentin työstä ja vapaa-ajasta. Tasavallan presidentin vierailu päättyi opettajainhuoneessa järjestettyyn tiedotustilaisuuteen.

Suomalainen harjoittelukoulujärjestelmä on kiinnostanut vierailijoita suuresti, ja he ovat halunneet saada mahdollisimman paljon tietoa ohjatuista harjoitteluista sekä yliopiston kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Suomalaista harjoittelukoulujärjestelmää onkin ollut ilo esitellä eri puolilta maailmaa tuleville vieraille. Tänä lukuvuonna koulussamme on ollut vieraita Kiinasta, Japanista, Saksasta, Yhdysvalloista, Hollannista, Bulgariasta, Venäjältä, Meksikosta, Sveitsistä, Englannista, Turkista, Ranskasta, Italiasta, Belgiasta ja Espanjasta. Vieraat ovat olleet eri maiden opettajia, rehtoreita, tutkijoita tai opetusalan eri hallintotehtävissä työskenteleviä.

What Makes Finnish Kids So Smart? Näin otsikoi The Wall Street Journalin toimittaja Ellen Gartnerman artikkelinsa suomalaisesta koulujärjestelmästä. Aineistoa artikkeliinsa hän kokosi sekä pääkaupunkiseudulta että Keski-Suomesta. Aineistonkeruumatkallaan hän seurasi koulumme toimintaa ja erityisesti 9b-luokan opiskelua koko koulupäivän ajan. Artikkelissaan Ellen Gartnerman kirjoittaa: "Suomalaiset nuoret aivan kuten heidän amerikkalaiset ikätoverinsakin, viettävät runsaasti aikaa tietokoneilla. He värjäävät hiuksensa, rakastavat sarkasmia ja kuuntelevat rap-

musiikkia ja raskasta metallimusiikkia, mutta yhdeksännellä luokalla suomalaiset nuoret ovat hurjan paljon edellä amerikkalaisia nuoria matematiikassa, luonnontieteissä ja lukemisessa."

Lukiokoulutuksessa uuden opetussuunnitelman mukaisesti opiskelleet ensimmäiset ylioppilaat saavat todistuksensa tänä keväänä. Samanaikainen ylioppilastutkinnon koemuodon uudistus äidinkiessä ja ainereaalikokeissa vaikutti osaltaan jokaisen abiturientin opintopolkuun. Esimerkiksi kuluneen lukuvuoden aikana 80 uudelle ylioppilaalle kertyi yli 160 ainereaaliarvosanaa. Toisaalta tämä vastaa hyvin mennyttäkin aikaa, jolloin kirjoitettiin yksi reaalikoe ja kokelas keskittyi vastauksissaan yleensä yhteen tai kahteen oppiaineeseen. Nähtäväksi jää, erikoistuvatko lukiolaisen reaaliaineiden syventävien kurssien valinnat tulevaisuudessa jo aikaisemmassa vaiheessa. Tuleeko ainereaalikoe vaikuttamaan lukio-opintoihin ensimmäisestä lukuvuodesta lähtien? Uudistuksen valtakunnallisena tavoitteena on saada jatkokoulutusta varten tietyn ainereaalipohjan suorittaneita uusia ylioppilaita.

Jyväskylän yliopiston aineenopettajankoulutuksen laajuus ja monimuotoisuus edellyttää monipuolista yhteistyötä yliopiston ainelaitosten, opettajankoulutuslaitoksen ja yhteistyöoppilaitosten kanssa. Laadukas ohjaustyö edellyttää tietojen ja taitojen päivittämistä ja uusien virtauksien tuntemista. Ammatillisina täydennyskoulutustilaisuuksina järjestettiin esimerkiksi matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan ainelaitosten, opettajankoulutuslaitoksen ja Normaalikoulun yhteistyöseminaarit syyslukukaudella 2007. Alustajina toimivat eri alojen keskeiset asiantuntijat muun muassa Englannista ja Belgiasta. Tilaisuudet olivat avoimia oman henkilökunnan ja opiskelijoiden lisäksi lähiympäristön opettajille. Pedagogisissa opinnoissa toteutettiin Mediakasvatus ja kansalaisvaikuttaminen -projekti aineenopettajaharjoittelijoiden organisoimana koulumme 7.-luokkalaisille. Keskeisenä tavoitteena oli luoda opiskelijoille tilaisuus harjoitella tiimityöskentelyä ja tutustua koulu yhteisön arkeen.

Luokanopettajankoulutuksen ohjattua harjoittelua on tänäkin lukuvuonna toteutettu sekä Normaalikoulussa että yliopiston yhteistyökouluissa. Olemme tehneet tiivistä yhteistyötä opettajankoulutuslaitoksen kanssa ohjattujen harjoittelujen kehittämiseksi. Harjoitteluista saatu palaute on osoittanut, että opiskelijat arvostavat ohjattua harjoittelua ja pitävät sitä tärkeänä osana opintojaan.

Koulussamme 40 vuotta lehtorina ja yliopettajana toiminut teologian tohtori, professori Eira Paunu täytti 100 vuotta 22.5.2008. Normaalikoulu haluaa lämpimästi onnitella erittäin ansioitunutta emeritusopettajaansa ja uusia uria avannutta tutkijaa. Eira Paunu aloitti pitkäaikaiseksi muotoutuneen uransa koulumme uskonnon ja siihen liittyneiden aineiden opettajana 1.9.1932. Hänen väitöskirjansa arkkipiispa Torsten Thure Renvallin elämästä ja toiminnasta hyväksyttiin Helsingin yliopistossa vuonna 1952. Eira Paunu oli tuolloin ensimmäinen teologian tohtoriksi väitellyt nainen maassamme. Eläkkeelle Eira Paunu jäi koulumme yliopettajan virasta vuonna 1972.

Koulumme pitkäaikainen musiikin lehtori Annikki Antila-Kaiponen jäi eläkkeelle 1.8.2007. Luokanlehtori Perttu Leinonen ja äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori Marjatta Rosti jäävät eläkkeelle 1.8.2008. Koulu haluaa kiittää heitä pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta työstä koko koulu yhteisön hyväksi.

Normaalikoulu kiittää lämpimästi kaikkia kuluneen lukuvuoden koulutyön onnistumiseen vaikuttaneita yhteistyötahoja. Kiitämme lämpimästi koulun henkilökuntaa kuluneesta lukuvuodesta. Toivotamme kaikille koulu yhteisömme jäsenille, etenkin oppilaille, virkistävää ja rentouttavaa kesälomaa.

Jyväskylässä 31. toukokuuta 2008

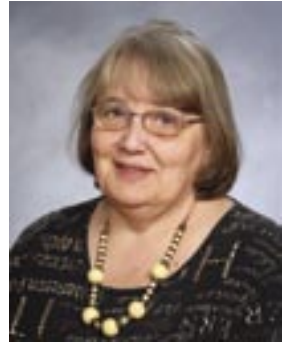
Pekka Ruuskanen
johtava rehtori

Sari Keinonen
alakoulun rehtori

Helena Muilu
yläkouluun rehtori

Kirsti Koski
lukion rehtori

ELÄKEPÄIVILLE

Lehtori Annikki Antila-Kaiponen

Koulumme pitkäaikainen musiikin opettaja lehtori Annikki Antila-Kaiponen jäi eläkkeelle 1.8.2007. Annikki Antila-Kaiponen valmistui musiikin opettajaksi Sibelius Akatemiasta vuonna 1965. Hän jatkoi opintojaan työn ohessa ja suoritti vuonna 1977 Jyväskylän yliopistossa humanististen tieteiden kandidaatin tutkinnon.

Annikki työskenteli musiikin opettaja yli 40 vuotta. Hän toimi musiikin opettajana Käpylän yhteiskoulussa vuosina 1966–1972 ja Lahden yhteiskoulussa vuosina 1972–1974. Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitoksen musiikin didaktiikan vs. lehtorina Annikki oli vuosina 1974–1975. Jyväskylän normaalikoulun musiikin lehtoriksi Annikki Antila-Kaiponen nimitettiin vuonna 1975.

Muistan elävästi saapumiseni Norssille vastikään harjoitteluani ohjanneen kokeneen musiikin-opettajan työpariksi. Olin kovin noviisi ja ilmeisesti käyttäydyin aluksi liiankin oppipoikamaisesti. Herkkävaistoisenä ihmisenä Annikki vaistosi, että minulla oli vaikeuksia suhtautua tilanteeseen ja huomautti minulle, että hän ei ole minun työnantajani vaan kollegani.

Työskentely Annikin kollegana oli aina mutkatonta ja helppoa. Jos joku asia oli huonosti, siitä puhuttiin heti ja suoraan ja asia hoidettiin kuntoon. Yleensä musiikin työhuoneessa vallitsi kyllä harmoninen ilmapiiri: kumpikin sotki oman puolensa työpöydästä eikä häiriintynyt toisen sotkuista.

Ikäeromme puolesta Annikki olisi voinut suhtautua minuun, niin kuin märkäkörviin tavataan suhtautua. Minkäänlaista ”pojittelua” ei työhuoneessamme ollut missään vaiheessa, vaan Annikki otti minut alusta pitäen tasavertaiseksi kollegaksi, kuunteli ja otti huomioon mielipiteeni, jotka alkuvuosina olivat varmasti enemmän tai vähemmän raakileita. Arvostan suunnattomasti sitä, että minua ei vähätelty siinä vaiheessa, kun oma opettajuus oli vielä idullaan ja kaikki tuki enemmän kuin tarpeen.

Annikilla oli paljon lentäviä lauseita, joita hän toisteli ja joiden mukaan myös toimi. ”Täytyy varoa, ettei mene lapsi pesuveiden mukana” tai ”laiskuus on hyvä lahja, kun sen osaa hyödyntää” tuli kuulua reilun kymmenen vuoden aikana useaan kertaan. Kun olen viettänyt yhden vuoden työhuoneessa itse nestorina nuoremman kollegan kanssa, huomaan silloin tällöin toistelevani noita samoja lauseita. Ja varmasti aika monta muutakin Annikin ”juttua” on siirtynyt minun jutuik-sini. Perintö siis elää. Kiitos kaikesta Annikki.

Koko Normaalikoulun väki toivottaa Annikille leppoisia ja antoisia eläkepäiviä. Kiitos yhteisistä työvuosista.

Rami-Jussi Ruodemäki ja Pekka Ruuskanen

Lehtori Perttu Leinonen

Jyväskylän normaalikoulussa pitkään työskennellyt lehtori Perttu Leinonen jää eläkkeelle 1.8.2008. Perttu kirjoitti ylioppilaaksi 1969 ja valmistui peruskoulun luokanopettajaksi Hämeenlinnan seminaarista 1973. Kasvatustieteiden kandidaatin tutkinnon hän suoritti Jyväskylän yliopistossa 1987.

Perttu työskenteli luokanopettajana Jyväskylän maalaiskunnassa, Vaajakummun koululla vuosina 1973–1979, toimi eri pituisissa viransijaisuuksissa Jyväskylän normaalikoulussa vuosien 1976–1981 aikana ja hänet nimitettiin virkaan Jyväskylän normaalikoulun ala-asteelle vuonna 1981. Vuosina 1977–1984 hän toimi myös sivutoimisena kuvaamataidon opettajana Lastentarhaopettajaopistossa. Opettajan työ on Pertun mielestä ollut haastavaa ja antoisaa kaikkien näiden vuosien aikana.

Perttu on ollut aktiivinen koulumme tieto- ja viestintätekniiikan kehittäjä. Häneltä on aina saanut apua atk-ongelmiin ja hän on toiminut myös kollegojen atk-taitojen täydennyskouluttajana. Ensimmäiset koulun kotisivut olivat myös hänen tekemät. Perttu on ollut kiinnostunut myös kansainvälisestä toiminnasta ja ollut mukana koulumme Comenius-hankkeessa.

Tiivis yhteistyö Opettajankoulutuslaitoksen kanssa harjoittelun kehittämisessä sai alkunsa jo vuonna 1986. Siitä lähtien Perttu on toiminut kenttäharjoittelun yhdyshenkilönä.

Rakkauden musiikkiin Perttu Leinonen on saanut sekä kodin perintönä että opettajankoulutuksen opinnoista. Pian Jyväskylään muutettuaan Perttu hyväksyttiin vuonna 1981 Mieskuoro Sirkkojen laulajaksi. Kakkostenorin rivilaulajasta kehittyi luotettava yhtye- ja kvartettilaulaja, jonka laulutaitoja ja laajaa ohjelmistoa on tarvittu sadoilla laulukeikoilla. Hän on laulanut mm. Sirkkojen M-kvartetissa ja Laulu-yhtye Rempsetissä.

Perttu on valittu useina vuosina myös Sirkkojen luottamustehtäviin. Hän on toiminut johtokunnassa, musiikkilautakunnassa ja Sirkkojen varapuheenjohtajana.

Lauluharrastus on vienyt lukuisille kuoron ja laulu-yhtyeitten konsertti- ja kilpailumatkoille kotimaan lisäksi mm. Saksaan, Viroon, Latviaan, Neuvostoliittoon, Puolaan, Espanjaan, Italiaan, Unkariin ja Sveitsiin.

Musiikin lisäksi Perttua ovat kiinnostaneet sekä taiteet että rakentaminen. Eläkkeellä hänellä onkin aikaa musiikin lisäksi paneutua rakennusten kunnossapitoon, autojen huoltamiseen ja polttopuiden tekemiseen. Ehkäpä saamme Pertusta myös tosi innokkaan puutarhurin.

Toivotamme Pertulle oikein antoisia, aktiivisia ja onnellisia eläkepäiviä ja kiitämme yhteisistä työvuosista.

Sari Keinonen ja Matti Siipola

IN MEMORIAM

Kouluneuvos, rehtori Sakari Helle

Jyväskylän normaalilyseo perustettiin vuonna 1955 ensimmäiseksi Helsingin ulkopuolella olevaksi normaalilyseoksi. Vuonna 1957 Sakari Helle valittiin koulun rehtoriksi ja toiminnan kehittäjäksi. Tuolloin normaalilyseot olivat kouluhallituksen alaisia, kun ne nyt ovat osa yliopistoja.

Nykyisen Jyväskylän norssin opettajien ja varsinkin oppilaiden kannalta Helteen aika on jo kaukaista historiaa. Oppilas voi kuitenkin nähdä hänen muotokuvansa nykyisen johtavan rehtorin Pekka Ruuskasen työhuoneen seinällä. Aikoinaan ajatus muotokuvan teettämisestä lähti opettajakunnasta. Lähinnä oppilaiden vanhemmat ja opettajat kustansivat tämän akateemikko Sam Vannin maalaaman taideteoksen. Muotokuvan voi tulkita kiitokseksi siitä, että Sakari Helle kehitti järkevästi ja voimallisesti Jyväskylän normaalilyseosta arvostetun ja hyvin toimivan koulun. Hänen aikanaan rehtori vastasi ilman muiden rehtorien apua keskikoulun, lukion ja opetusharjoittelun järjestämisestä.

Jyväskylässä Helle osallistui aktiivisesti opettajien järjestötoimintaan sihteerinä ja puheenjohtajana. Myös kouluhallitus käytti hänen asiantuntemustaan toimikunnissaan ja opettajankoulutusta käsittelevissä komiteoissaan. Helteen ansiot tunnettiin ja hänelle myönnettiin kouluneuvoksen arvo. Jyväskylässä hän osallistui myös rotarytoimintaan.

Sakari Helle valittiin Jyväskylän normaalilyseon rehtoriksi vähän yli 40-vuotiaana. Sitä ennen hänen elämässään oli ollut jo monenlaisia vaiheita. Opiskeltuaan muun muassa teologiaa, filosofiaa ja psykologiaa hän suoritti Helsingin yliopistossa sekä filosofian että teologian kandidaatin tutkinnot. Opiskeluaikanaan hän oli Akateemisen Karjala-Seuran (AKS:n) koulutuspäällikkönä, jossakin vaiheessa myös varapuheenjohtajana. Sotiin hän osallistui rintamatehtävissä joukkuteenjohtajana 1939–40 Karjalan Kannaksella ja 1941–45 Uhtuan suunnalla sekä sodan loppuvaiheissa Aunuksessa Karjalan Sotilashallinnossa. Sotilasarvoltaan hän oli yliluutnantti.

Jyväskylän norssin oppilaat, opetusharjoittelijat ja opettajat muistavat Sakari Helteen ahkerana, täsmällisenä, vastuuntuntoisena ja ryhdikkäänä auktoriteettina. Esimiehenä hän loi kouluun turvallisen ilmapiirin. Hän kyllä tiesi oman arvonsa ja osaamisensa mutta oli sisäisesti vaatimaton.

Läheisimmät Sakari Helteen harrastukset liittyivät lukemiseen ja kirjoittamiseen. Eläkkeellä ollessaan hän muun muassa perehtyi syvällisesti sukututkimukseen. Sana sivistynyt kai luonnehtii häntä parhaimmin. Laajan lukeneisuutensa vuoksi hän oli aina innostavaa keskusteluseuraa ja eläkkeellä ollessaankin hän säilytti kiinnostuksensa Jyväskylän normaalikoulun toimintaan. Henkisen vireytensä hän säilytti koko loppuelämänsä ja kuoli Oulussa 92-vuotiaana maaliskuussa vuonna 2008.

Erkki Vilpa

Kirjoittaja on Oulun normaalikoulun eläkkeellä oleva johtava rehtori

Vuosina 1962–67 hän toimi Jyväskylän normaalilyseon biologian ja maantieteen lehtorina

Opetusneuvos Herkko Ojala

Jyväskylän normaalikoulussa monta oppilas- ja historianopettajasukupolvea kouluttanut yliopettaja, lehtori ja opetusneuvoksen arvon vuonna 1995 saanut Herkko Ojala kuoli Jyväskylässä 79-vuotiaana 6.2.2008.

Herkko Ojala syntyi Heinolassa 30.8.1928. Lapsuudenkodin pihapiirinä oli Heinolan seminaari, jonka puutarhurina isä toimi. Herkko Ojala suoritti ylioppilastutkinnon Heinolan keskikoulun jatkoloukilla vuonna 1948, minkä jälkeen seurasi FK:n tutkinto Helsingin yliopistossa. Vimpelissä sekä Tampereella hankitun opettajakokemuksen jälkeen hänet valittiin syksyllä 1958 historian, yhteiskuntaopin ja taloustiedon vanhemmaksi lehtoriksi valtion ylläpitämään Jyväskylän normaalikouluun. Vuonna 1968 hänet nimitettiin yliopettajaksi. Koulun siirryttyä vuonna 1973 Jyväskylän yliopiston yhteyteen yliopettajajärjestelmästä luovuttiin, minkä jälkeen nimikkeeksi tuli lehtori. Sittenmin opetusaineksi tuli myös lakitieto. Herkko Ojala toimi myös lukion apulaisrehtorina 1970-luvulla sekä oppikirjailijana. Lehtori Herkko Ojalalla oli siten varsin pitkä ja mittava 35 vuoden kokemus kasvattamisesta, oppimisesta ja opettamisesta.

Herkosta Jyväskylän normaalikoulu sai yli 30 vuodeksi monitaitoisen "virtuoosin", jolla oli harvinaisen syvä ja laaja perehtyneisyys alaansa ja asioihin muutenkin. Lukeminen olikin aina Herkon miellytystä, olipa kysymyksessä tenttikirja, alan ammattikirjallisuus tai sitten komisario Maigretin seikkailut pariisilaismiljöössään. Kun miehellä oli vielä loistava muisti ja kertojan kyky, löytyi jutunjuurta oppilaille, opetusharjoittelijoille, työtovereille ja varmaan muillekin. Herkon aivoissa muistin megabittejä riitti koko elämän ajaksi: sieltä tuli yksityiskohtaisesti esille vaikkapa opiskeluajan tenttivastaus perusteluineen, oman opetusharjoittelun aikana pidetty tunti taulupiirroksineen tai riittävän korkealla palotilalla varustetun saunankiukaan rakentaminen Vimpelissä.

Herkon opetustyölle oli perusteellisen asioihin paneutumisen ja elävän kerronnan lisäksi ominaista kyky hahmottaa ja tiivistää laajoista asiakokonaisuuksista olennaisin. Herkolla oli vahva ote oppiaineksen lisäksi myös oppilaisiin. Kevään merkki aikoinaan Norssissa: perjantai, Herkko ja kumisaappaat. Miehen mieli veti kalavesille Joutsassa sijainneelle mökille, joka oli hänelle ja perheelle mieluisa vapaa-ajanviettopaikka. Tärkeää Herkolle olikin perhe: puoliso Tuulikki sekä lapset Martti ja Anna-Maria. Kalastuksen ja metsästyksen edellyttämän hyvän liikuntakyvyn menetys oli Herkolle varmaankin kova isku. Hän jäi eläkkeelle vuonna 1989, minkä jälkeen lukeminen harrastuksena korostui.

Herkko Ojala osallistui ponnekkaasti myös opettajien järjestötoimintaan ja opetusalan kehittämiseen. Hän oli mm. Oppikoulun opettajien OK:n Keski-Suomen piirin hallituksen jäsen 1967–1974 ja piirin puheenjohtaja 1969–1973, Oppikoulun opettajien OK:n hallituksen jäsen 1967–1974, OAJ:n valtuuston puheenjohtaja 1974–1975 ja vuoden 1973 opettajainkoulutustoimikunnan jäsen 1973–1975. Lisäksi Herkko Ojala toimi vuosia ylioppilastutkintolautakunnassa opettamiensa aineiden sensorina. Au revoir, Monsieur Herkko!

Matti Viitaniemi

JOHTOKUNTA

Johtokunnan kokoonpano on kuluneena lukuvuotena ollut seuraava:

	Jäsenet	Varajäsenet
Oppilaiden huoltajien edustajat	Tapani Lehto (pj.) Sami Kalaja (vpj.) Pirkko Korhonen Kirsi Säteri	Sirkku Laurila Eero Tolvanen Eini Tuupainen Turo Uskali
Opettajankoulutusyksikön edustaja	Vesa Keskitalo	Eija Aalto
Jyväskylän kaupungin edustaja	Jukka Juusela	Ahti Ruoppila
Opettajakunnan edustajat	Sari Pulli Kimmo Torkkola Jaana Ailinpieti	Tarja Tähkänen Leena Säämänen-Huotari Jouni Koponen
Muun henkilökunnan edustaja	Heikki Kähkönen	Marjo Salmenkivi
Opettajaksi opiskelevien edustaja	Johanna Pietiläinen	Anne Liukkonen
Oppilaiden edustajat	Sannika Tiainen Aino Keränen Karel Suvitie	Iisa Kanerva Irene Lohman Karoliina Pienimäki

Johtokunnan puheenjohtajana on toiminut projektipäällikkö Tapani Lehto ja varapuheenjohtajana rehtori Sami Kalaja. Sihteeri ja esittelijä koko koulua koskevissa asioissa on ollut johtava rehtori Pekka Ruuskanen ja muina esittelijöinä ovat toimineet kouluasteen rehtorit Sari Keinonen, Helena Muiilu ja Kirsti Koski. Johtokunta piti lukuvuoden aikana kolme varsinaista kokousta.

Johtokunta hyväksyi lukuvuoden aikana 17 leirikoulun tai useampipäiväisen opintoretken suunnitelmat. Johtokunta keskusteli marraskuun kokouksessa koulun tiukentuneen talouden vaikutuksista tuntijakoon, opetusryhmien kokoon ja opetuksen valinnaisuuteen. Asian käsitteilyä jatkettiin vielä toukokuun kokouksessa.

Maaliskuun kokouksessa käytiin keskustelua Opettajankoulutus 2020 -raportin suosituksista ja niiden vaikutuksista koulun tulevaan toimintaan. Samassa kokouksessa keskusteltiin myös uudesta yliopistolaista ja sen vaikutuksista Normaalikoulun tulevaan asemaan uuden julkisoikeudellisen oikeushenkilöyliopiston kouluna.

Johtokunnan kokouksissa on käyty erittäin aktiivista keskustelua koulun toimintaan liittyvistä asioista. Koulu haluaa välittää johtokunnan jäsenille lämpimät kiitokset koulua kehittäneestä työstä.

KOULUN HENKILÖKUNTA

REHTORIT

Normaalikoulun johtava rehtori

Ruuskanen, Pekka, FT, koko koulun rehtori

Muut rehtorit

Keinonen, Sari, KM, EO, alakoulun rehtori

Koski, Kirsti, FM, lukion rehtori, Normaalikoulun vararehtori

Muilu, Helena, FL, yläkoulun rehtori

ALAKOULUN OPETTAJAT

Lehtorit

Hannula, Marja, PkO, KL, 1a:n luokanopettaja

Hiltunen, Eero, PkO, KM, 5b:n luokanopettaja

Hirvonen, Martti O., PkO, HuK, luokanopettaja
vv. 22.10.2007–31.7.2008

Jokinen, Satu, EO, KM, lehtori, erityisopetus
vv. 1.9.2007–31.5.2008

Kalaja, Mari, FM, englantia, ranska

Keinonen, Sari, KM, EO, rehtori, perusopetuksen vuosiluokat 1–6

Kerimaa, Maarit, KM, MO, EO, 6b:n luokanopettaja

Kontoniemi, Marita, PkO, KT, luokanopettaja
vv. 1.8.2005–31.7.2008

Kupari, Marjaana, EO, KM, lehtori, erityisopetus, osa-aikaeläkkeellä 1.2.02 alkaen

Kuusisto, Jouni, PkO, KM, 3a:n luokanopettaja

Kyyrä, Anna-Mari, KM, 2c:n luokanopettaja

Leinonen, Perttu, PkO, KM, 5a:n luokanopettaja

Leppiniemi, Markus, KM, 3b:n luokanopettaja

Luukkonen, Eeva, LitL, liikunta, terveystieto
vv. 3.3.–31.5.2008

Luukkonen, Unto, LitM, liikunta, terveystieto
vv. 3.3.–31.5.2008

Nevalainen, Raimo, PkO, KL, 6a:n luokanopettaja

Ojala, Paula, KM, 2a:n luokanopettaja

Ollikainen, Ilpo, KM, 4c:n luokanopettaja

Pietilä, Irmeli, KM, luokanopettaja
vv. 1.8.2007–24.7.2008

Pulli, Sari, KM, EO, 4b:n luokanopettaja

Rahela, Juhani, PkO, KM, 4a:n luokanopettaja

Streng, Anne, PkO, FM, 6c:n luokanopettaja

Tikkanen, Pirjo, PkO, KM, 2b:n luokanopettaja

Tähkänen, Tarja, KM, 3c:n luokanopettaja

Tuntiopettajat

Holopainen, Anna-Leena, KM, EO, erityisopetus
1.9.2007–31.5.2008

Huotari, Kati, LitM, liikunta, terveystieto
Kokkonen, Sari, KM, EO, erityisopetus
Lattu, Jaakko, LitM, liikunta, terveystieto
3.3.–31.5.2008

Laukkarinen, Anna, FM, englanti
Markkila, Teija-Leena, KM, MO, musiikki
Oikarinen, Pirkko, KM, musiikki
vv. 1.8.2007–31.7.2008

Rinta, Kati, LitM, liikunta, terveystieto
3.3.–31.5.2008

Ruuhi, Pia, KM, 2c:n luokanopettaja
1.8.2007–24.7.2008

Saariaho, Juha, KM, 1b:n luokanopettaja
Suomi, Henna, KM, 5c:n luokanopettaja
22.10.2007–31.7.2008

YHTEISET OPETTAJAT

Lehtorit

Kalmbach, Aija, FK, ranska, englanti; IIB:n ryhmänohjaaja
Nuoranne, Kerttu, TaK, kuvataide; IIIA:n ryhmänohjaaja
Rauniahho, Paula, FM, saksa, espanja
Sipilä, Rami, KM, tekninen työ

Tuntiopettajat

Halonen, Aapo, FM, musiikki
1.9.2007–31.5.2008
Häkkinen, Jorma, FM, ortodoksinen uskonto
Huovila, Riitta, Ktyo, FM, tekstiilityö
Vilenius-Suhanto, Heli, FM, saksa, ranska (sivutoiminen)

YLÄKOULUN JA LUKION OPETTAJAT

Lehtorit

Ailinpieti, Jaana, FM, biologia, maantieto

Göös, Irja, FK, ruotsi

Hakanen, Mikko, FK, matematiikka, elämäntietomustieto, filosofia; IID:n ryhmänohjaaja

Hella, Jukka, TM, uskonto, psykologia; 9b:n luokanohjaaja

Huohvanainen, Tiina, FM, englanti; 8b:n luokanohjaaja

Häggblom, Vesa, FM, englanti, ranska

Jokinen, Jukka, FM, historia ja yhteiskuntaoppi, lakitieto; 8a:n luokanohjaaja

Kara, Hannele, FT, saksa; 9d:n luokanohjaaja

Kauppinen, Merja, FL, äidinkieli ja kirjallisuus

vv. 1.8.2007–31.7.2008

Kesti, Taina, EO, YTM, erityisopetus

Koponen, Raimo, FK, matematiikka

Koski, Kirsti, FM, lukion rehtori; fysiikka

Kähkönen, Kaija, FL, englanti

Lehtivaara, Riitta Liisa, KM, Opo, oppilaanohjaus

Lintula, Pirkko, TM, uskonto, psykologia, filosofia

Lojander, Ulla, tekstiiliopettaja, HuK, tekstiilityö

Lumiaho, Päivi, LitM, Opo, liikunta, terveystieto; IIC:n ryhmänohjaaja

vv. 3.3.–31.5.2008

Muilu, Helena, FL, rehtori, perusopetuksen vuosiluokat 7–9; fysiikka, kemia

Murtorinne, Annamari, FT, KM, PkO, äidinkieli ja kirjallisuus; 9a:n luokanohjaaja

Mutikainen, Jouni, LitM, Opo, liikunta, oppilaanohjaus; yläkoulun vararehtori

Määttänen, Jarkko, FT, biologia, maantieto

vv. 1.8.2007–31.7.2008

Nukarinen, Kaija, FM, äidinkieli ja kirjallisuus; IIA:n ryhmänohjaaja

Parkatti, Heikki, LitM, HuK, liikunta, terveystieto; lukion vararehtori

Parkkinen, Pekka, FK, kemia, fysiikka

Peltokorpi, Päiviö, FK, matematiikka, tietotekniikka; 7e:n luokanohjaaja

Pietiläinen, Rauno, FK, matematiikka; IC:n ryhmänohjaaja

Pitkänen, Erkki, KM, FL, englanti

Pollari, Pirjo, FL, englanti

Pöntinen, Kari, FK, historia ja yhteiskuntaoppi, taloustieto, elämäntietomustieto, filosofia

Raatikainen, Aili, FK, ruotsi

Rahkonen, Anna-Liisa, FM, ruotsi

Raninen, Hannu, FM, matematiikka

Rautaparta, Anne, KM, Opo, oppilaanohjaus

ma. 1.8.2007–31.7.2008

Reinikka, Leena, FM, matematiikka

Rosti, Marjatta, KkO, FK, äidinkieli ja kirjallisuus

Sorajoki, Sari, KM, kotitalous

Suutarinen, Sakari, KT, FL, historia ja yhteiskuntaoppi, taloustieto, lakitieto; 7c:n luokanohjaaja

Säämänen-Huotari, Leena, FM, biologia, maantieto; 8d:n luokanohjaaja

Vaaherkumpu, Kaisa, FM, ruotsi

Vatanen, Pirjo-Liisa, FL, äidinkieli ja kirjallisuus

Vuorimies, Heikki, FM, fysiikka, kemia; 7f:n luokanohjaaja

Välimaa, Pia, LitM, liikunta, terveystieto

vv. 1.8.2007–31.5.2008

Weijo, Inka, FM, fysiikka, tietotekniikka; 7b:n luokanohjaaja

Tuntiopettajat

Antola, Mika, matematiikka

Blomqvist, Harri, KM, erityisopetus

1.9.2007–31.7.2008

Eskelinen, Satu, LitM, liikunta, terveystieto

Huotari, Anja, KM, ruotsi

Ilola, Maarit, FM, englanti

pt. 1.8.2007–14.4.2008

st. 15.4.–31.5.2008

Kangasniemi, Anu, LitM, liikunta, terveystieto

1.8.–8.11.2007

Karusalmi, Helka, FM, biologia, maantieto; 8c:n luokanohjaaja

Kivioja, Kaisa, FM, biologia, maantieto (sivutoiminen)

1.1.–31.7.2008

Koponen, Jouni, LitM, liikunta, terveystieto; IIIC:n ja IV vsk:n ryhmänohjaaja

Koskinen, Niina, KM, KtaO, kotitalous

1.8.2007 – 31.5.2008

Kuula, Elina, FM, matematiikka; ID:n ryhmänohjaaja

Laine, Jari, LitM, liikunta, terveystieto; 8e:n luokanohjaaja

Marjomäki, Heikki, YTL, historia ja yhteiskuntaoppi, elämäntietä, filosofia;

IB:n ryhmänohjaaja

Mäkelä, Annu, LitM, liikunta, terveystieto

9.11.2007–31.5.2008

Mäki-Paavola, Mari, FM, äidinkieli ja kirjallisuus; 7a:n luokanohjaaja

Nevanpää, Tom, FM, fysiikka, kemia; IIIB:n ryhmänohjaaja

Oinonen, Kati, Viittomakielen tulkki, viittomakieli (sivutoiminen)

Paavilainen, Marika, FM, ruotsi (sivutoiminen)

Railo, Tuula, FM, kuvataide; 9c:n luokanohjaaja

Ruodemäki, Rami-Jussi, KM, musiikki; IA:n ryhmänohjaaja

Seppänen, Mirka, FM, äidinkieli ja kirjallisuus

1.1.–31.7.2008

Soininen, Päivi, FM, äidinkieli ja kirjallisuus

1.8.–31.12.2007

Tamminen, Saija, LitM, liikunta, terveystieto

3.3.–31.5.2008

Teittinen, Erkki, ilmaisutaito (sivutoiminen)

Torkkola, Kimmo, FM, kemia, matematiikka, fysiikka; 7d:n luokanohjaaja

MUU HENKILÖKUNTA

Alakoulu

Huttunen, Suvi, kouluavustaja

3.9.2007–30.5.2008

Järvinen, Heidi, koulunkäyntiavustaja

11.8.2006–31.5.2008

Kumpulainen, Ella, kouluavustaja

7.4.–30.5.2008

Paanala, Hanna, kouluavustaja

15.8.2007–30.5.2008

Pohjanheimo, Kaisa, yo-merkonomi, osastosihteeri, alakoulun kanslia

Rantalainen, Elisa, kouluavustaja

15.8.2007–30.5.2008

Taipale, Riikka, kouluavustaja
13.8.2007–22.2.2008
Tuominen, Sauli, virastomestari

Yhteiset

Hänninen, Jarkko, tradenomi, atk-suunnittelija
Lauttaanaho, Anne, kirjastosihteeri
Lind, Jorma, laboratoriomestari
Kilpeläinen, Tuija, PsL, koulupsykologi
Pakkanen, Kullervo, erikoislaboratoriomestari
Tikkunen, Paavo, ma. tekninen avustaja

Yläkoulu ja lukio

Kähkönen, Heikki, huoltomestari
Levälahti, Petri, mediainsinööriharjoittelija
1.8.–30.9.2007
Lindberg, Raiili, yo-merkonomi, HuK, osastosihteeri, lukion kanslia
1.8.2007–3.1.2008, 12.3.–27.3.2008
Nyman, Esa, virastomestari
Riikonen, Raiili, merkonomi, toimistosihteeri, yläkoulun kanslia
Saarinen, Anni, kouluavustaja
21.8.2007–22.2.2008
Salmenkivi, Marjo, yo-merkonomi, osastosihteeri, johtavan rehtorin sihteeri
Tamminen, Merja, kouluavustaja
3.3.–30.5.2008
Tähti, Esko-Pekka, mediainsinööriharjoittelija
1.2.–30.6.2008
Varis, Anneli, toimistosihteeri, lukion kanslia

Siivous

Kummankin koulutalon siivouksesta on huolehtinut SOL Palvelut Oy.

Kouluruokailu

Ruokaloiden ylläpitäjänä on ollut Sonaatti Oy.

Oppilasruokala Amanda:
Manninen, Hiikka, ravintolapäällikkö
Heinua-Hämäläinen, Jaana,
ravintolatyöntekijä

Oppilasruokala Muonatupa:
Vuorenmaa, Anneli, ravintolapäällikkö, 7.3.2008 saakka
Kauppi, Jenni, ravintolapäällikkö, 10.3.2008 alkaen
Huutonen, Mirja, kassa-tarjoilija
Leppänen, Tarja, kokki

Terveydenhuolto

Oppilaiden terveydenhuollosta on vastannut Jyväskylän kaupunki:

Leppäkynnäs, Minna, koululääkäri
Kalliomäki, Silja, terveydenhoitaja, alakoulu, 13.11.2007 alkaen
Saarela, Hannele, terveydenhoitaja, yläkoulu ja lukio
Satusaari, Anu, terveydenhoitaja, alakoulu, 12.11.2007 saakka
Hakio, Sinikka, vastuuhammaslääkäri

PYSYVÄT TOIMIKUNNAT JA TYÖRYHMÄT

RUOKALATOIMIKUNTA

Oppilashuoltoon kuuluvan ruokahuollon kehittämistä varten Normaalikoululla on koko koulun yhteinen ruokalatoimikunta. Se on yhteydenpitoelin koulun tiloissa toimivien ruokaloiden käyttäjien ja ruokalanpitäjän Sonaatti Oy:n välillä. Ruokalatoimikunta seuraa ruokailun toimivuutta, ruoan laatua ja riittävyyttä, kerää palautetta ja hyväksyy lukukausittaiset ruokalistat. Kouluruokailusta pyritään tekemään oppilaille ja opiskelijoille miellyttävä taukohetki opintojen lomassa.

Molempien ruokaloiden, Amandan ja Muonatuvan, palveluun oltiin yleisesti hyvin tyytyväisiä. Kiitosta saivat myös jälkiruoat ja leipävalikoima. Kouluruoka on ollut monipuolista, mutta ruoan taso on lukuvuoden aikana vaihdellut liian paljon.

Ruokalatoimikuntaan ovat kuuluneet oppilaiden edustajina alakoulusta Mesi Pirhonen (Lauri Helenius), yläkoulusta Tuukka Nyrhinen (Satu-Maria Nuorva), lukiosta Hanna Helimäki (Joakim Innilä), opettajien edustajina alakoulusta Anna-Mari Kyyrä (Unto Luukkonen), yläkoulusta Sari Sorajoki ja lukiosta Jouni Koponen (Päivi Lumiaho) ja vanhempien edustajana johtokunnan jäsen Sami Kalaja (Pirkko Korhonen) sekä terveydenhoitaja Hannele Saarela ja ruokaloiden henkilökunta. Kokouksiin on osallistunut myös Sonaatti Oy:n toimitusjohtaja Arto Majjala. Puheenjohtajana on toiminut koulun johtava rehtori Pekka Ruuskanen.

Sekä alakoulun että yläkoulun ja lukion välituntikahviot ovat olleet varsin suosittuja monipuolisen tarjonnan ja tuoreiden leivonnaisten ansiosta. Molemmissa ruokaloissa on oppilaille ollut iltapäivisin myynnissä myös monipuolinen ja ravitseva välipala. Kahvioiden palvelujen käyttäjinä ovat olleet oppilaiden lisäksi koulun henkilökunta, opettajaopiskelijat ja koululle saapuneet vieraat.

OPPILASHUOLTORYHMÄT

Koulussamme toimii kaksi moniammatillista oppilashuoltoryhmää. Vuosiluokilla 1–6 ryhmään kuuluvat erityisopettajat, rehtori, koulupsykologi ja terveydenhoitaja. Vuosiluokilla 7–9 ja lukiosta ryhmää täydentävät opintoohjaajat. Tarpeen mukaan kokouksiin osallistuvat luokanopettaja, ryhmänohjaaja tai aineenopettaja. Ryhmät ovat kokoontuneet kuukausittain ja tarvittaessa useammin pienemmällä kokoonpanolla.

Ryhmien kokouksissa on käsitelty lukuvuoden aikana muun muassa luokkien ryhmädynaamisia kysymyksiä ja oppilaiden koulumotivaatioon vaikuttavia tekijöitä. Yksittäisten oppilaiden asioita on käsitelty silloin, kun niiden hoitamiseen on tarvittu moniammatillista yhteistyötä. Lisäksi erityisopetuksen kohdentaminen vähenevien resurssien myötä ja maahanmuuttajaoppilaiden kysymykset ovat olleet käsitellyssä tavallista useammin. Tänä vuonna on pohdittu aikaisempaa enemmän lastensuojelullisia asioita ja paneuduttu erikseen myös ennaltaehkäisevään oppilashuoltotyöhön. Suunnitelmissa on mm. lisää välituntipelimahdollisuuksia yläkoulun oppilaille.

Perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 luokanopettajat vierailivat oppilashuoltoryhmässä vuoden varrella ja kertoivat luokistaan. Seitsemäsluokkalaisten luokanohjaajat ja lukion ensimmäisen vuosikurssin ryhmänohjaajat pohtivat ryhmiensä tilanteita oppilashuollon jäsenten kanssa jo syyslukukauden aikana. Kullekin seitsemännen luokan opettajille on pidetty yhteisiä keskusteluja syksyn aikana. Opettajille on järjestetty myös erityisoppilaisiin liittyviä ohjauspalavereja.

Koulupsykologi on yhdessä alakoulun rehtorin kanssa pitänyt toisen ja kolmannen luokan tyttöjen pienelle joukolla tyttöjen tunneryhmää. Ryhmä kokoontui kaksitoista kertaa ja siellä käsiteltiin tunteita ja harjoiteltiin niiden ilmaisemista monin tavoin. Toiminta sisälsi mm. pelaamista, piirtämistä, nukketeatteria, pantomiimia ja satuja.

Tulevien ekaluokkalaisten asioihin on paneuduttu yhdessä päiväkotien esiopettajien kanssa ja käyty lisäksi yhteispalavereja yksittäisistä oppilaista. Lisäksi koulupsykologi on kertonut

koulun aloitukseen liittyvistä haasteista tulevien ekaluokkalaisten vanhempainillassa.

Terveystenhoitaja on tavannut kaikki toisen, neljännen, kuudennen ja kahdeksannen luokan oppilaat. Koulupsykologi on haastatellut kaikki muista kouluista tulleet seitsemäsluokkalaiset syksyn alussa. Koulupsykologi ja terveydenhoitaja ovat käyneet kertomassa oppilashuollon työstä seitsemänsissä luokissa ja lukion ensimmäisellä vuosikurssilla. Kuudesluokkalaisten yläkouluun siirtymisestä on pidetty erilliset siirtopalaverit ennakoimalla erityisopetuksen tarpeita ja muita mahdollisia toimenpiteitä.

Kuluneena syksynä järjestettiin yläkouluun ja lukion oppilashuoltoryhmän koulutusiltapäivä. Siinä jäsenettiin ryhmän toimintaa ja pohdittiin toimivia käytäntöjä kaupungin johtavan koulupsykologin kanssa. Yläkouluun ja lukion oppilaiden päihteiden käytön ehkäisyyn paneuduttiin erillisessä työryhmässä. Tänä vuonna erityisesti kahdeksansien luokkien oppilaiden aikaisempaa runsaampi alkoholinikäyttö on puhututtanut paljon.

KRIISIRYHMÄ

Koko koulun yhteisen kriisiryhmän toiminta on jatkunut. Sen tavoitteena on kehittää koulun valmiuksia henkisten kriisien varalle. Tällaisia ovat esimerkiksi vakava onnettomuus, väkivalta tai fyysisen vahingoittumisen uhka ja oppilaan tai koulun henkilökunnan jäsenen vakava sairastuminen tai kuolema. Kriisit muuttavat tuttua ja turvallista elämää, koska ne tuovat tullessaan paljon tuskaa ja epävarmuutta. On tärkeää, että koulu yhteisöön suoraan tai välillisesti liittyviin kriiseihin osataan valmistautua ja niitä osataan myös käsitellä tarkoituksenmukaisesti.

Kriisiryhmän vetäjänä toimii koulupsykologi. Ryhmään kuuluvat lisäksi terveydenhoitajat, rehtorit, opettajat kaikilta kouluasteilta ja koulun muuta henkilökuntaa. Kriisiryhmä on kokoontunut Tuusulan Jokelan koulun ampuvälikohtauksen ja Lyseon lukioon kohdistuneen pommiihkauksen jälkeen omaa koulua koskevien toimenpiteiden vuoksi. Lisäksi olemme päivittäneet kriisivalmiussuunnitelmaa ja hätätilanteiden toimintaohjeita. Osa kriisiryhmän jäsenistä osallistui Opetushalli-

tuksen turvallisuuskoulutukseen ja lääninhalituksen väkivaltakoulutukseen.

TIETOTEKNIIKAN SUUNNITTELU- RYHMÄT

Koulumme tietostrategian kehittämistä ja sen toteuttamista varten koulussamme toimii kolme tietotekniikan kehittämissyhmää. Normaalkoulun TVT-kehittämissyhmä käsittelee koko koulua koskevia TVT-asioita. Ryhmän kokoonpano: pj. Päiviö Peltokorpi, Perttu Leinonen, Markus Leppiniemi, Helena Muilu, Sari Keinonen, Ilpo Ollikainen, Pekka Ruuskanen, Jarkko Hänninen. Alakoulun TVT-kehittämissyhmä käsittelee perusopetuksen 0–6 tiloja ja toimintoja koskevia asioita. Ryhmän kokoonpano: pj. Markus Leppiniemi, Sari Keinonen, Tarja Tähkänen, Ilpo Ollikainen, Perttu Leinonen ja Jarkko Hänninen. Yläkouluun ja lukion TVT-kehittämissyhmä käsittelee perusopetuksen 7-9 luokkien ja lukion tiloja ja toimintoja koskevia asioita. Ryhmän kokoonpano: pj. Päiviö Peltokorpi, Päivi Lumiaho, Helena Muilu, Kaija Nukarinen, Erkki Pitkänen, Pekka Ruuskanen, Marjo Salmenkivi, Mikko Hakanen, Leena Säämänen-Huotari ja Jarkko Hänninen.

Lukuvuoden aikana TVT-järjestelmämme kehittämisessä päästiin tilanteeseen, jossa kaikissa opetustiloissa on perusvarustuksena verkkotyöasema, dataprojektori ja dokumenttikamera. Tämä on merkittävä parannus tietotekniikan opetuskäyttöön, kun nyt voi suunnitella ja valmistella opetusta ja materiaalia varmuna siitä, että voi sitä näillä laitteilla myös käyttää opetuksessaan luokkatilasta riippumatta. Tämä on lisännyt TVT:n opetuskäyttöä entisestään.

Myös järjestelmän ylläpito ja päivittäminen on sujunut pääosiltaan strategiaamme mukaisesti, ja laitekanta on hyvässä kunnossa. Vuoden 2008 aikana pääsemme tilanteeseen, jossa lähes kaikki käytössämme olevat työasemat ovat korkeintaan 4 vuoden ikäisiä. TVT:n käyttö työskentelyssä ja opetuksessa jatkoitaisa kehitystä tietostrategiamme osoittamassa suunnassa. Tietostrategiaan ja koulumme ATK-järjestelmään voi tutustua koulumme www-sivuilla ATK-palveluiden osastolla osoitteessa <http://www.norssi.jyu.fi>.

Yliopistoyhteistyötä ja ajokorttikokeita tietotekniikassa

Syyslukukaudella 2007 aloitettiin yhteistyö tietotekniikan lukion kurssilla Jyväskylän avoimen yliopiston kanssa. Jyväskylän yliopiston informaatioteknologian tiedekunnan tietotekniikan laitos tarjosi Keski-Suomen lukioiden ja virtuaaliopetushankkeen lukioiden oppilaille mahdollisuuden opiskella informaatioteknologian perusopintokokonaisuuden kursseja Jyväskylän yliopiston avoimessa yliopistossa ilman opintomaksuja. Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että lukiokurssin yhteydessä opiskelijalla oli mahdollisuus suorittaa myös yliopisto-opintoja etänä tai osallistumalla opetukseen paikan päällä. Normaalikoulussa lukion peruskurssin yhteydessä yksi opiskelija suoritti ohjelmointikurssin (6 op).

Edelleen Normaalikoulussa jatkettiin ECDL-ajokorttikokeiden suorittamista kurssien yhteydessä sekä yläkoulun että lukion puolella (ECDL= European Computer Driving License). Lukuvuonna 2007–2008 suoritettiin hyväksytysti 34 ajokorttikokeita.

eNorssi-toiminta

Harjoittelukoulut ovat jatkaneet tiiviisti tieto- ja viestintätekniiikan hyödyntämistä edistävää yhteistyötään. Toiminta on pohjautunut mm. yhteisesti laadittuun tietostrategiaan, ja toiminnan keskeisinä teemoina ovat olleet ohjatun harjoittelun kehittäminen, hyvinvoiva koulu ja sisällöntuotanto. Tarkemmat sisältöalueet löytyvät eNorssi-portaalista osoitteesta www.enorssi.fi.

eNorssin johtoryhmä on koordinoitunut yhteistyöverkoston toimintaa asetettujen tavoitteiden ja ohjaavien asiakirjojen suuntaisesti sekä vastannut hankkeen taloudesta. Lukuvuonna 2007–2008 johtoryhmässä ovat toimineet Vesa Toivonen (pj., Hämeenlinna), Markus Leppiniemi (projektivastaava, Jyväskylä), Raila Pirinen (Helsinki), Pasi Kurttila (Oulu) ja Petri Vuorinen (Turku).

Jokaiselle harjoittelukoululle on valittu eNorssi-yhdyshenkilö, joka vastaa mm. kouluillaan tapahtuvasta yhteistyöverkoston tiedotuksesta, koulukohtaisten tietojen päivityksestä www-portaaliin, asiantuntijoiden rekrytoinnista

eNorssi-seminaari

ja julkaisujen keräämisestä. Koulut ovat huolehtineet yhdysenkilöiden resursoinnista. Jyväskylän normaalikoululla yhdysenkilöinä ovat toimineet lehtorit Ilpo Ollikainen (alakoulu) ja Päiviö Peltokorpi (yläkoulu ja lukio).

Toimintaan kuuluvat olennaisesti yhteiset tapaamiset. Toukokuussa 2007 pidettiin arviointi- ja kehittämisseminaari Jyväskylässä (60 osallistujaa) ja elokuussa 2007 työseminaari Hämeenlinnassa (100 osallistujaa). Marraskuussa 2007 järjestettiin yhteistyöseminaari OKL:n kanssa. Myös työryhmät ovat järjestäneet verkko-työskentelyn tueksi omia kokouksiaan lukuvuoden aikana. Kevään 2008 arviointiseminaari järjestettiin Helsingissä/Talinnassa (43 osallistujaa).

eNorssi-sivusto (www.enorssi.fi) on toiminut laadukkaana ja monipuolisena, kaikille avoimena opetusalan portaalina. Kuukausittainen kävijämäärä on kasvanut jatkuvasti, tällä hetkellä n. 2 000 vierailijan tasolla. Portalin ylläpidosta vastaa Jyväskylän normaalikoulu. Uudistettu portaalit otettiin käyttöön keväällä 2007.

eNorssi on dynaaminen organisaatio, joka kykenee reagoimaan nopeasti koulutuspoliittisiin haasteisiin. eNorssi luo mahdollisuuksia harjoittelukoulujen ja opettajankouluttajien verkostomaiselle yhteistyölle ohjauksen, opetuksen ja täydennyskoulutuksen kehittämisesä. Yhteistyö on lisääntynyt voimakkaasti, ja osaamisen jakaminen voi edelleen laajentua. Yhteistyö opettajankoulutuslaitosten kanssa on kehityksen kannalta tärkeää. Erityisesti ohjatun harjoittelun kehittäminen on keskeistä kaikessa toiminnassa.

eNorssin tulevaisuus näyttää toiminnan kannalta valoisalta. Harjoittelukoulujen kireä talous aiheuttaa kuitenkin huolta myös yhteistoiminnan kehittymiselle.

Harjoittelukoulujen tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön strategia 2009–2012

Käynnissä oleva nopea teknologinen kehitys luo uusia mahdollisuuksia ylläpitää sosiaalisia kontakteja ja verkostoitua. Se lisää yhteiskunnallisen osallistumisen tapoja ja helpottaa tiedon ja palveluiden tarjontaa sekä saatavuutta. Tieto- ja viestintäteknologia mahdollistaa uu-

sien ja aikaisempaa tehokkaampien ja tuoteliaampien toimintatapojen syntyminen, joita voidaan hyödyntää myös opetuksessa ja koulutuksessa. Tietoyhteiskunnan kehittyminen edellyttää yhä monipuolisempaa osaamista ja medialukutaitoa sekä kykyä suhtautua kriittisesti median tuottamaan informaatioon. Harjoittelukoulujen tietostrategia pyrkii vastamaan tähän haasteeseen perus- ja lukio-opetuksessa sekä opettajankoulutuksessa.

Harjoittelukouluilla on keskeinen rooli opettajankoulutuksessa. Ohjatun harjoittelun laadukkaat opetusmenetelmät ja monipuoliset oppimisympäristöt tehostavat oppimista ja edistävät myönteisiä oppimistuloksia sekä kouluopetuksessa että opettajankoulutuksessa. Oppimisympäristöjä tarkastellaan laajasta näkökulmasta opetussuunnitelman perusteiden, tavoitteiden ja sisältöjen toteutumista tukevana kokonaisuutena. Oppimisympäristöjen laadun kehittämiseksi pyritään luovuuden, sosiaalisten taitojen, innovatiivisuuden ja ongelmanratkaisukykyyn edistämiseen sekä tiedonhallinnan taitojen kehittämiseen.

Vuorovaikutteisten web-palveluiden käyttö on nopeasti lisääntynyt lasten ja nuorten keskuudessa. Edelleenkin kuitenkin televisio on lasten eniten käyttämä media. Vastuullinen ja sosiaalinen internetin käyttö, mediasisältöjen kriittinen arviointi, kaupallisen ja ei-kaupallisen viestinnän erottaminen toisistaan, median hyöty- ja viihdekäytön erottaminen, oppimispelien hyödyntäminen ja median käytön muiden avaintaitojen hankinta edellyttävät hyvää mediakasvatusta.

Strategiaprosessi

Yliopistojen harjoittelukoulujen tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön strategian tavoitteena on toiminnan laadun edelleen kehittäminen ja yhtenäistämisen. Strategia on harjoittelukoulujen yhteisesti laatima, ja se ohjaa koulujen toimintaa sekä perus- ja lukio-opetuksessa että opettajankoulutustehtävissä. Lisäksi strategia vaikuttaa omalta osaltaan koulujen kokeilu-, kehittämis- ja tutkimustoimintaan. Strategia on työstetty verkko-työskentelynä kaikille avoimena prosessina kevään 2008 aikana. Työvälineenä on käytetty julkista Wiki-alustaa (<http://enorssi.wikispaces.com>). Prosessin vaiheista on tiedotettu harjoittelukou-

lujen henkilöstöä, ja jokainen on halutessaan voinut osallistua tekstin tuottamiseen.

Jyväskylän normaalikoulun vastuuhenkilöinä ovat toimineet lehtorit Päiviö Peltokorpi ja Markus Leppiniemi.

KOULUN EDUSTUS HALLINTOELIMISSÄ

YLIOPISTON HALLITUS

Johtava rehtori Pekka Ruuskanen ja lehtori Heikki Parkatti ovat toimineet yliopiston hallituksen varajäseninä.

TIEDEKUNTANEUVOSTO

Kasvatustieteiden tiedekunnan tiedekuntaneuvostossa ovat vaaleissa valittuina varsinaisina jäseninä toimineet lukion rehtori Kirsti Koski ja lehtori Marita Kontoniemi.

Normaalikoulua koskevien asioiden valmistelusta tiedekunnalle on vastannut johtava rehtori Pekka Ruuskanen.

TIEDEKUNNAN JOHTORYHMÄ

Johtava rehtori Pekka Ruuskanen on ollut kasvatustieteiden tiedekunnan johtoryhmän jäsenenä.

OPETTAJAKOULUTUKSEN TYÖ- RYHMÄT

Aineenopettajakoulutuksen yhteistyöryhmässä ovat olleet koulun edustajina johtava rehtori Pekka Ruuskanen ja lukion rehtori Kirsti Koski.

Opetusharjoittelun kehittämistoimikuntaan ovat koulun edustajina kuuluneet lukion rehtori Kirsti Koski ja alakoulun rehtori Sari Keinonen.

Kasvatus- sekä liikunta- ja terveystieteiden tiedekuntien nimemään liikunnan ja terveystiedon aineenopettajakoulutusta koordinoivaan työryhmään on nimetty opettaja Jouni Koponen, lehtori Päivi Lumiaho ja lehtori Heikki Parkatti.

OPETTAJANKOULUTUSLAITOKSEN OPISKELIJAVALINTATOIMIKUNNAT

Luokanopettajien koulutuksen valintatoimikunnassa on toiminut lehtori Anne Streng.

Aineenopettajien koulutuksen valintatoimikunnassa, joka valitsee opiskelijat opettajan pedagogisiin opintoihin, ovat koulun edustajina olleet lukion rehtori Kirsti Koski sekä lehtori Kaija Nukarinen. Koulun rehtorit ovat osallistuneet soveltuvuuskokeiden käytännön toteutukseen sekä opettajakoulutuslaitoksen että ainelaistosten valinnoissa.

Opinto-ohjaajien koulutuslinjan valintatoimikuntaan on kuluneena lukuvuotena kuulunut ma. lehtori Anne Rautaparta.

Opinto-ohjaajat ovat osallistuneet valintakokeiden käytännön toteutukseen.

JÄSENYYSKSIÄ ASIAANTUNTIJARYH- MISSÄ

Lehtori Kaija Nukarinen on suomen kielen lautakunnan jäsen ja lehtori Marjatta Rosti varajäsen.

JYVÄSKYLÄN KAUPUNGIN LIIKEN- NESUUNNITTELUYÖRYHMÄ

Koulun edustajana ryhmässä on toiminut lehtori Jouni Mutikainen.

OPPILASLUETTELOT

PERUSOPETUS, VUOSILUOKAT 1–6

1a, luokanopettaja Marja Hannula

Bärlund Junnu	Korhonen Olga	Salmensaari Maria
Eronen Kukka	Laakso Sofia	Tiihonen Patrik
Keskitalo Saara	Lampinen Helmi	Tirronen Santeri
Kettunen Atte	Lappalainen Lassi	Toivonen Hanna
Király Eerik	Oittinen Emma	Tuuri Sampo
Korhonen Marianna	Penttinen Eero	Vainio Viljami
		Valtonen Lassi

1b, luokanopettaja Juha Saariaho

Flander Hiski	Kravt Emilia	Parkkinen Johannes
Hietämäki Maaria	Lampinen Milja	Parviainen Pekka
Hänninen Nea	Lehtonen Rebekka	Pehu Niilo
Jakonen Mitja	Liukko Pinja	Salo Eeli
Juntunen Okko	Mynttinen Juho	Suokas Helmi
Kalaja Simeoni	Mäenpää Aatu	Taillon Clarissa
		Viinikainen Veeramaria

1c, luokanopettaja Anna-Mari Kyyrä

Huttunen Elias	Kuikka Viola	Remes Kalle
Huttunen Ellen	Lepistö Rasmus	Repo Kia
Hämäläinen Mikko	Mankki Leena	Reuna Noora
Koivula Eetu	Maukonen Siru	Sarkkinen Juuso
Kontro Anni	Pakkanen Joel	Savolainen Anniina
Korpinen Vera	Poutamo Siiri	Seppänen Niilo
		Terekhina Katja

2a, luokanopettaja Paula Ojala

Hakkarainen Aleks	Laiho Jaakko	Poutiainen Veera
Jakonen Verna	Leppänen Emilia	Pylvänäinen Rene
Joutsensalo Hertta	Leskinen Leo	Rantanen Kia
Juoperi Jussi	Mustalampi Aaron	Salmikangas Tapani
Jylhä Ella	Niemi Ilmari	Savolainen Daniel
Keilamaa Akseli	Nurminen Alexandra	Valtonen Peppi

2b, luokanopettaja Pirjo Tikkanen

Hangasjärvi Topias	Nieminen Tiia	Salmikangas Santeri
Jurvanen Miska	Nyman Oona	Salo Viivi
Karonen Eetu	Pylvänäinen Kristian	Valkonen Minna
Lehtola Robert	Rahkonen Asta	Valkonen Oskari
Mehtovuori Olliver	Räsänen Emma	Vuorela Juuso
Mustonen Veera	Salila Iivari	

2c, luokanopettaja Pia Ruuhi

Anttila Iiris
Jokinen Inka
Kierros Erika
Kotikoski Juho
Kotikoski Suvu
Laine Mette

Lappalainen Paula
Liinamo Jaakko
Manninen Joel
Parkkinen Essi
Parkkola Tomas
Peuhu Nelma

Pullinen Anni
Rautjärvi Einar
Saari Samu
Siekinen Miro
Torkkola Eero

3a, luokanopettaja Jouni Kuusisto

Andersson Casper
Bondareva Natalia
Eronen Aku
Kalho Maija
Kallio Ella
Koivisto Niilo

Lappalainen Matias
Lappalainen Topi
Oittinen Tanja
Ojala Fanni
Olkinuora Tatu
Petäjajarvi Henna-Sofia

Repo Carlo
Roine Pietari
Salmijärvi Anita
Salonen Aurora
Savolainen Nooa
Varjonen Jessica
Vastamäki Vilma

3b, luokanopettaja Markus Leppiniemi

Bärlund Joel
Bärlund Juuso
Hankama Milo
Karjalainen Katariina
Karjalainen Karoliina
Kesämaa Elina
Liikka Saku

Limingoja Leevi
Makkonen Emma
Matikainen Soile
Myllylä Eedit
Mäenpää Eetu
Niemelä Viivi
Pesonen Antti

Peuhkuri Oona
Piikkakangas Pipsa
Poikonen Anna
Riihinen Aamos
Rosti Juuso
Salomaa Alina
Salonen Erika
Torkki Otto

Illoiset kiipeilijät: Emma (2b) ja Alexandra (2a)

3c, luokanopettaja Tarja Tähkänen

Alanko Juha-Matti	Kalaja Severi	Ruuskanen Jaakko
Allen Jeremiah	Koskinen Noora	Saariniemi Sara
Asanok Nana	Leini Wilma	Takala Elias
Bergqvist Milla	Pellinen Marianna	Vainio Akseli
Heikkinen Vertti	Peltonen Miska	Vainio Anni
Hietämäki Samuli	Pölkki Helmi	Österlund Tatu
Hyvönen Iiro	Ruokolainen Anna	Österlund Tea

4a, luokanopettaja Juhani Rahela

Ala-Kojola Arita	Jokinen Jani	Nyman Ada
Barkman Ville	Király Kaarle	Nättinen Julius
Edwards Fanny	Lahtinen Julia	Pakkanen Kanerva
Hakamäki Aapo	Laine Semi	Pylvänäinen Sara
Helenius Mikko	Lampinen Eemeli	Rahkonen Aura
Jalkanen Anni	Muhli Anna	Ruuskanen Katri
Jalonen Anni-Maria	Nurminen Niklas	Räsänen Vilma
		Vesalainen Vili

4b, luokanopettaja Sari Pulli

Aho Verna	Liimatainen Helmi	Pohjola Ilona
Asanok Gigi	Mikkonen Justus	Salo Kaisa
Ervasti Roope	Mustalampi Oscar	Savolainen Aaron
Hovikoski Julius	Nurmenniemi Julius	Sensio Kaaperi
Kakko Arsi	Nygård Nelli	Sihvonen Inka
Kettunen Aku	Palviainen Ella	Suortamo Sannakaisa
Koljander Magnus	Piesanen Lotta	Torkkola Sara
		Uotila Lotta

4c, luokanopettaja Ilpo Ollikainen

Eerola Pinja	Ishiyama Sakurako	Raatikainen Nenna-Riikka
Halme Lauri	Järvinen Piritta	Ruuskanen Arttu
Halmu Anastasia	Kekäläinen Erkka	Saari Santeri
Heikkinen Inari	Koistinen Marika	Salmi Elina
Hiekkala Karita	Kokko Kaisa-Marja	Salmi Tuomas
Holma Eemil	Laine Sarita	Salmikangas Anna
Huuska Sara	Lehto Eemil	Syrjänen Pyry
Hyttinen Mikko	Markkanen Armi	

5a, luokanopettaja Perttu Leinonen

Geier Silvia	Krogerus Mariel	Rautjärvi Eevi
Heisto Reetta	Lakka Matleena	Savolainen Helene
Hoikka Henri	Laukka Miko	Savolainen Viivi
Iiliäinen Tiia	Leppiniemi Sofie	Särkkä Kalle
Jäderholm Jesse	Leppänen Mia	Tammilehto Lasse
Järvinen Sonja	Mattila Mari	Tammilehto Olli
Keilamaa Lassi	Pesonen Heikki	Väisänen Kasper
Kettunen Anna	Petäjajarvi Erika	

5b, luokanopettaja Eero Hiltunen

Elomaa Hanna
Flander Eikka
Häkkinen Voitto
Hämäläinen Eeli
Ilmanen Kukka-Maria
Jaarte Rebekka
Joutsimäki Karel
Juntunen Hilla

Keränen Kerttu
Kravt Monica
Könönen Christa
Lahdenperä Amanda
Lahtinen Aleks
Mustonen Ruben
Mutanen Erik
Mäenpää Vienaliina

Pakkanen Vivian
Penttinen Maria
Petäjälampi Henrika
Rossi Henri
Ruokonen Juho
Taskinen Ville
Torvinen Aino
Tuohimetsä Topi

5c, luokanopettaja Martti O. Hirvonen, 22.10.2007 alkaen Henna Suomi

Ahonen Henna-Riikka
Alanko Maunu-Mikael
Burlakov Nikita
Hankama Saara
Holm Essi
Kaartinen Aura
Kaartinen Viivi
Kalaja Helmi

Kelly Joel
Kierros Rebekka
Kivimäki Rosa
Kokkonen Aura
Kujala Tomi
Lappalainen Erika
Leini Renne
Luoma Ilpo

Melentyev Nikita
Mäntymies Iiris
Nieminen Leevi
Ruuska Juuso
Salila Jalmari
Salmijärvi Petri
Savolainen Asta
Torkki Säde
Varjonen Janita

Alakoulun joulujuhlasta

6a, luokanopettaja Raimo Nevalainen

Anttila Armi	Korhonen Anssi	Mikkonen Matias
Helste Kaisa	Kotikoski Satu	Pajatsalo Niko
Hirvonen Nico	Lahtinen Alisa	Pakkanen Julia
Hoskonen Viljami	Lappalainen Niilo	Saintola Anni
Huotari Amanda	Lattu Tilda	Sarasoja Maaria
Härkönen Sara	Leinonen Pauli	Virtakainen Vilja
Kallio Eetu	Leppänen Elisa	Vuorela Jaakko
Kilpinen Toni	Mikkonen Hilda	Vänni Saara

6b, luokanopettaja Maarit Kerimaa

Ahonen Laura	Lahti Vilma	Puukko Viivi
Bergqvist Miisa	Lehto Jani	Puurtinen Tuomas
Daskaja Liisa	Marjomäki Iisakki	Rehn Aino
Ferm Elmeri	Mäenpää Ville-Petteri	Reuna Topi
Honka Julius	Mönttinen Peppi	Tiainen Riku
Kiviniemi Emmi	Pakkanen Jere	Turunen Maria
Kohl Katriina	Pesonen Pinja	Vuorela Ville
Koivisto Helvi	Pirhonen Mesi	

6c, luokanopettaja Anne Streng

Becquart Michelle	Maukonen Kaisa	Riekkinen Viljami
Heikkinen Henriikka	Nenonen Sofia	Salonen Aaron
Heikkinen Valma	Niemelä Laura	Sorjonen Elina
Helenius Lauri	Nygård Linda	Takala Juuso
Härkönen Petra	Parkkonen Roosa	Toikkanen Sini
Keski-Vakkuri Oona	Peuhkuri Alvar	Vesalainen Vilma
Korpela Meini	Peura Soila	Vilmusenaho Visa
Martikainen Kukka-Maaria	Pietiläinen Anna	Österlund Tom

6b:n tytöt nauttivat syysliikuntapäivästä.

PERUSOPETUS, VUOSILUOKAT 7–9

7a, luokanohjaaja Mari Mäki-Paavola

Etelämäki Katariina	Mähönen Niko	Sihvonen Vilma
Hautalahti Annika	Määttä Samuli	Sokka Taisto
Hiltunen Riku	Norontaus Henrik	Taskinen Tiia
Hopponen Jose	Nyman Annika	Tiirikka Henrik
Kemiläinen Joel	Rönkä Markus 1)	Tikkanen Annina
Lappalainen Johanna	Salminen Emma	Virtanen Ville

1) eronnut koulusta 21.12.2007

7b, luokanohjaaja Inka Weijo

Ahonen Annikki	Laukkanen Niko	Rautio Petro
Aspholm Toni	Lehto Taneli	Ruhtinas Aki
Hakala Ville	Lehtola Arttu	Saari Petra
Järvinen Henri	Monni Marjukka	Savolainen Aleksii
Kautto Kasimir	Myllymäki Tessa	Wilson Laura
Koljander Monica	Pakkanen Kaisla	Vuorela Siiri

7c, luokanohjaaja Sakari Suutarinen

Ahlstrand Henrik	Mehtovuori Sandra	Pihkala Antti
Halme Joonas	Määttä Vuokko	Rantanen Camilla
Jantunen Atte	Nieminen Laura	Romanoy Anna
Jyrinki Laura	Nieminen Mikko	Tolvanen Johannes
Lattu Roosa	Nieminen Timo	Uskali Ilari
Marquis Maria	Pellinen Johanna	Vanhatalo Santeri

7d, luokanohjaaja Kimmo Torkkola

Enqvist Taru	Majankallio Eki	Salmi Antti
Hatia Katri	Münster Toni	Salo Jussipekka
Kanerva Krista	Niemelä Arttu	Savolainen Jan
Kokkonen Tatu	Nykänen Matias	Sillgren Tuuli
Lehto Annastiina	Pöntinen Kerttu	Tuupainen Janne
Levijärvi Emma	Salila Jenny-Liisa	Valkeinen Oula

7e, luokanohjaaja Päiviö Peltokorpi

Hintsa Niklas	Laukka Michael	Nättinen Topi
Hokkanen Jarna	Lintunen Jalmari	Paananen Samu
Hyttinen Katri	Markkula Samu	Pölkki Aleksii
Häkkinen Onni-Pekka	Mustonen Erik	Ruokolainen Marko
Hänninen Josa	Mäenpää Helmi	Ruuska Miika
Kukkonen Ksenia	Nuorva Satu-Maria	Tuuri Vilma-Stina

7f, luokanohjaaja Heikki Vuorimies

Aalto Ilja
Geier Anton
Hakamäki Anssi
Kaunismaa Jussi
Korhonen Leo-Emil
Korpela Janne

Louhivaara Mika
Mattila Mika 1)
Muhli Ella
Niemistö Katri
Paavola Pyry
Pirhonen Marius

Rainamo Aapo
Ruuskanen Saska
Saariaho Kaisla
Salonvaara Henna
Sintonen Siiri
Tiihonen Liisa

1) eronnut koulusta 18.9.2007

8a, luokanohjaaja Jukka Jokinen

Aho Juhana
Ghasemi Mahdi
Hintikka Jyri
Innilä Julia
Kalaja Sohvi
Kinos Eetu

Koskinen Janika
Lehtinen Mirko
Maukonen Kalle
Mushora Evarist
Niemelä Vili
Peura Emilia

Piirtola Aino
Rantalainen Samuel
Reunama Miisa
Rummukainen Otto
Sen Hakan
Sihvonen Harri

8b, luokanohjaaja Tiina Huohvanainen

Hannula Verner
Heikkinen Nikolas
Heikkinen Panu
Huotari Lyidia
Järvinen Juuso
Keski-Vakkuri Ira

Mankki Linda
Muhonen Jaana
Nieminen Eero
Olkinuora Ida
Pitkänen Juuso
Ranta Veera

Rantanen Jasmin
Seppälä Atte
Sorjonen Antti
Tirkkonen Eero
Vatanen Eetu
Viinikainen Alisa

8c, luokanohjaaja Helka Karusalmi

Flyktman Iina
Hannula Ilkka
Holma Tiuku
Honka Aleks
Korpela Enni
Lehto Saara

Leinonen Niko
Leinonen Roosa
Lätti Katri
Nieminen Jukka
Nygård Lotta
Pirttinen Lisa-Lotta

Riikonen Janne
Ruoppila Hilla
Salovaara Johanna
Suni Matias
Tammilehto Mikko
Välikangas Maria

8d, luokanohjaaja Leena Säämänen-Huotari

Heikkinen Telma
Hokkanen Aapo
Hovikoski Roosa
Kallio Sanna
Kinnunen Antti
Knevel Hannah

Kokko Arttu
Lahdenperä Bertram
Liimatainen Toni
Miaoulis Mihalitsa
Nokipii Saara
Nättiaho Maiju

Parkkinen Jaakko
Peltovuori Neija
Pesonen Panu
Saarelainen Anna
Vehkala Aleks
Välämäki Maria

8e, luokanohjaaja Jari Laine

Aalto Roope
Ahonen Minttu
Antola Jaakko
Asunmaa Paavo
Hentunen Sampo
Järvinen Roosa

Kierros Rasmus
Lattu Tuukka
Liinamo Sara
Makkonen Johanna
Mutanen Ella
Nykänen Marika

Petäjäjärvi Henrik
Salovaara Isabella
Suominen Heli
Venesmaa Venla
Viinikainen Topi
Viikuna Aura

9a, luokanohjaaja Annamari Murtorinne

Ahola Otto
Ahonen Benjamin
Ala-Pöllänen Lari
Asikainen Jori
Haipola Anna
Hakala Elisa

Helanterä Otso
Holma Joel
Kanerva Iisa
Komi Tuulia
Luhanko Misa
Neittaanmäki Henriikka

Poutanen Silva
Pätkäläinen Katariina
Sarasoja Anna
Suortamo Antti
Suvitie Aurelia
Toivanen Enna

9b, luokanohjaaja Jukka Hella

Alanen Iina
Ekholm Noora
Finne Miso
Hakala Karita
Heisto Antti
Hyytiäinen Veera

Ilmoniemi Mikko
Koiramäki Oodi
Lahtinen Noora
Lindberg Jerry
Luoma Onerva
Mikkonen Karri

Oikari Axel
Pitkänen Marko
Rinne Ida
Rosti Janita
Salo Fanny
Vanhatalo Lotta-Maria

9c, luokanohjaaja Tuula Railo

Hänninen Den
Järvinen Jessica
Kangas Joel
Koljonen Kaisa
Koskinen Toni
Kuokkala Maria

Kuronen Paavo
Lehtola Joel
Nyrhinen Tuukka
Pasanen Ida
Ruottinen Antti
Sampo Olli

Simpanen Silja
Sokka Touko
Suhonen Petra
Syrjänen Samuli
Urpi Ilkka
Vidgren Raakel

9d, luokanohjaaja Hannele Kara

Ahonen Olli-Pekka
Anttiainen Sampsa
Kangasmäki Jori
Keikkala Viivi
Lakka Jemina
Lind Johanna

Mehtovuori Viola
Männikkö Kaisa-Maarita
Mäntyniemi Saara-Sofia
Ruokonen Otto
Saariaho Iiro
Saariaho Katri

Savolainen Joel
Tiainen Sannika
Uusitalo Aapo
Vallius Valtteri
Vatanen Ville
Viitala Ville

LUKIO

IA, ryhmänohjaaja Rami-Jussi Ruodemäki

Aaltokallio Heidi
Asunmaa Roosa
Hannuksela Anna
Heltelä Jessica
Hirsilä Lauri
Hovinen Elli
Jarva Heikki
Kalavainen Iina

Kantanen Elli
Koivuniemi Joonas
Krassilnikova Natalia
Kytölä Riikka
Lehikoinen Emilia
Lehikoinen Emma
Leppisaari Joonas
Lievonen Eeva-Kaisa

Liukko Tero
Mikola Minna
Nieminen Hannu
Pakkanen Pihla
Peteri Aleksis 1)
Rantala Minna
Saarenketo Panu
Seppänen Pyry

1) eronnut koulusta 19.11.2007

IB, ryhmänohjaaja Heikki Marjomäki

Aittila Enni
Dimakides Sofia
Hautalahti Samuel
Hemmilä Antti
Hokkanen Atte
Innilä Joakim
Järvinen Sanna
Kalmari Anni

Kokko Jenny
Kotovaara Jenni
Kulmala Pekka
Lahtinen Anu
Lehto Teemu
Leskinen Ottopekka
Linnavirta Laura
Lohman Irene

Mäenpää Eero-Ville
Nousiainen Petteri
Pirkanen Herkko
Rautiainen Ville
Saari Satu
Salmijärvi Salla
Vaitinen Rosa

IC, ryhmänohjaaja Rauno Pietiläinen

Alonen Mari
Autio Henna
Hakala Suvi-Tuuli
Ikonen Henri
Jämsén Essi
Karstinen Elina
Knuuttila Visa
Koukkari Heli-Maija

Lahti Jon
Lavonen Lauri
Maaranen Mira
Mannila Niko
Nikula Emma
Nikula Ilari
Nuora Anna
Nyysönen Samuli 1)

Paananen Kiia
Perämäki Tuomas
Pienimäki Iita
Pietilä Mikko
Rintala Tuomas
Soinin Petteri
Tepponen Ilkka
Töyrylä Niklas
Ylönen Teresa

1) aloitti koulun 21.11.2007

ID, ryhmänohjaaja Elina Kuula

Antikainen Anni
Herranen Ada
Honkoaho Riku
Huisman Jari
Hyvönen Anselmi
Kangas Rita
Lappalainen Tomi
Linjama Vilja

Lintunen Mesi
Paavolainen Tero
Pienimäki Karoliina
Poutiainen Taru
Saikkonen Adi
Sihvonen Heli
Tenhu Taavi
Tero Taija-Lotta

Toivo Suvi
Tulomäki Heikki
Vaara Miia
Vihonen Juho
Vuorela Sami
Vuorinen Juuso
Yli-Tuina Inka

IIA, ryhmänohjaaja Kaija Nukarinen

Abedi Shila	Kalmbach Aino 2)	Kyrö Hanna
Flinkman Heidi	Kasurinen Anna	Laitila Silvia
Helimäki Hanna	Keränen Aino	Maukonen Hanna
Hillebrand Satu	Kivikunnas Niko	Maula Mia
Hämäläinen Juho	Kolsi Panu	Mäenpää Raita
Kaidesoja Milla	Korhonen Pekka	Oikari Sonja
Kajaniemi Ilmo	Kuosmanen Emmi	Ojala Reetta 3)
Kangasmetsä Laura 1)	Kuttila Jenni	Partanen Maiju
		Pirhonen Hillamaria

1) vaihto-opiskelijana Hollannissa lv. 2007–08

2) vaihto-opiskelijana Ranskassa lv. 2007–08

3) vaihto-opiskelijana Hollannissa lv. 2007–08

IIB, ryhmänohjaaja Aija Kalmbach

Kemppainen Toto	Riski Roosa	Suokivi Pii 1)
Niemistö Lauri	Risku Jussi	Suominen Essi
Nikkanen Teemu	Ruokonen Anna	Säteri Annu-Riikka
Perämäki Ilona	Salo Milla	Tirkkonen Hanna
Puronaho Katri	Sampio Saija	Tuhkala Veera
Pylvänäinen Emilia	Sarasoja Laura	Tuokko Mari
Pöntinen Auri	Siekkinen Aaku	Väliaho Ville
Rantasila Aino	Silvennoinen Veera	Väisänen Maija 2)

1) vaihto-opiskelijana USA:ssa lv. 2007–08

2) vaihto-opiskelijana Brasiliassa lv. 2007–08

IIC, ryhmänohjaaja Päivi Lumiaho

Ahonen Anssi	Konttinen Juuso	Pakkanen Simo
Anttila Anna Liisa	Korhonen Satu	Santaniemi Silja
Asmundela Tuomo	Kupari Iina	Savolainen Noora
Elomaa Liisa 1)	Kyyrä Anni	Tamminen Annu
Itani Samir	Lappalainen Matti	Tikka Otto
Jaatinen Krista	Lehtonen Olli	Valkonen Sami
Kakko Noora	Leivo Juulia 2)	Vesalainen Eemeli
Keskitalo Harri	Malinen Niko	Virtanen Sara
Kohvakka Krista	Pajunen Piia	

1) vaihto-opiskelijana Sveitsissä lv. 2007–08

2) vaihto-opiskelijana USA:ssa lv. 2007–08

IID, ryhmänohjaaja Mikko Hakanen

Ahonen Patrick	Korhonen Milla	Pennanen Pekka
Hentunen Roosa	Koskinen Juho	Piesala Eemeli
Ihander Anna	Kuikka Salla	Pietiläinen Samuli
Järvenpää Jarno	Laukkanen Saara	Rahkonen Samuli
Kiiskinen Sampsa	Leppänen Antti	Rinta-Jaskari Riina
Kinnunen Pete	Neuvonen Iina	Terho Sara
Korhonen Aku	Oikarinen Markku	Venesmaa Jaakko
		Viiri Pia 1)

1) eronnut koulusta 12.10.2007

IIIA, ryhmänohjaaja Kerttu Nuoranne

Ala-Hynnälä Sara	Lapinkero Riina	Roppola Siru
Heiskanen Jasmin	Manninen Kirsi	Sams Roosa
Holm Elisa	Manninen Tiina	Savolainen Mikko
Honkanen Mikko	Muhonen Jukka	Seppänen Sinna
Kangas Annu	Myllylä Jasmiina	Syrjänen Hermann
Keinänen Juh	Määttä Eero	Tiilikainen Päivi
Keränen Leena	Nieminen Katri	Tonteri Tiina
Kinnunen Aino	Rautio Markus	Valkonen Mikko
Koiranen Tuomas	Riihimäki Saara	Virtanen Ida
Kokko Antti	Ristaniemi Aapo	Vuoristo Juh

IIIB, ryhmänohjaaja Tom Nevanpää

Aavajoki Saara	Linjama Ilmo	Pietilä Iida
Alho Anne	Luostarinen Lauri	Puupponen Veli-Mikko
Fuchs Emil	Mannila Antti	Seijesvirta Jani
Halttunen Jaakko	Manninen Laura	Suhanto Saara
Kastepohja Jussi	Mappes Hanna	Suvitie Karel
Kivelä Päivi-Solina	Mikkonen Pyry-Petteri	Tenhu Reetta
Korpela Hannu	Myllylä Eemil	Viinikainen Santeri
Lappalainen Tuukka 1)	Nyrönen Eliska	Viiri Sanni
Lehtovaara Iiro	Peltonen Arttu	Vuorinen Ilkka
Leinonen Irene	Perälä Leila	

1) eronnut koulusta 4.8.2007

IIIC, ryhmänohjaaja Jouni Koponen

Alonen Minttu	Koivisto Ville	Pajunen Daniel
Aumo Suvi	Kostilainen Tommi	Pienimäki Miina
Haapamäki Joni	Kuokkanen Henri	Rainamo Aleks
Hautala Juuso	Kuokkanen Kalle	Raitanen Oskari
Huikko Joni	Kääriäinen Petteri	Raittila Eero
Jahkola Julia	Leivo Johannes	Rintala Essi
Juoperi Simeoni	Lumela Miikka	Räsänen Aino
Kakko Hanna	Manninen Mika	Sokka Toivo
Kalaja Säde	Mutikainen Henriikka	Tuomikoski Olli
Knuutila Miska	Nuoranne Olli	

IV vsk, ryhmänohjaaja Jouni Koponen

Laukkala Sampo 1)
Liikanen Tommi
Martikainen Jaakko 1)
Myllymäki Sami 1)
Sarkkinen Sirja 2)

1) ylioppilas 5.12.2007

2) eronnut koulusta 1.8.2007

KEVÄÄN 2007 RIEMUYLIOPPILAAT JA UUDET YLIOPPILAAT

Ylioppilaat vuodelta 1957...

...ja keväältä 2007

TUNTIJAOT

ALAKOULUN TUNTIJAKO LUKUVUONNA 2007–2008

Aine	1. lk	2. lk	3. lk	4. lk	5. lk	6. lk
Äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	6	5	5	5
A-kieli			2	2	2	2
Matematiikka	3	3	4	4	4	4
Ympäristö- ja luonnontieto	2	2	3	3		
Biologia ja maantieto					2	1
Fysiikka ja kemia					1	1
Uskonto/ET	1	1	1	2	1	2
Historia ja yhteiskuntaoppi					2	2
Musiikki	2	2	2	2	2	2
Kuvataide	2	2	2	2	2	2
Käsityö	2	2	2	2	2	2
Liikunta	2	2	3	3	3	3
Oppilaan viikkotuntimäärä	21	21	25	25	26	26
Vapaaehtoinen A-kieli	-----			1	2	3

Syysliikuntapäivänä

YLÄKOULUN TUNTIJAKO LUKUVUONNA 2007–2008

OPPIAINE		YHTEISET			VAL. 8.–9.	YHTEENSÄ VÄH.
		7.	8.	9.		
AI		3	3	3	0–	9
A1-KIELI	EN, SA	2	3	2	1–	8
	RA	2	3	3	0–	8
B1-KIELI		2	2	2	0–	6
UE, UO, ET		1	1	1	0–	3
HY		2	2	3	0–	7
MA		3	3	4	0–	10
BG		2	2	3	0–	7
FK		2	3	2	0–	7
TT		1	1	1	0–	3
MU		2	0	0	0–	2
KU		1	1	0	0–	2
KO		3	0	0	0–	3
TN/TS		3	0	0	0–	3
LI		2	2	2	0–	6
OP		0.5	0.7	0.8		2
AT		1	0	0	0–	1
YHT. PAK		30.5	23.7	24.8		79
A2-KIELI		0/2	0/2	0/2	0/6	0
B2-KIELI		0	0/2	0/2	0/4	0
YHT. VAL.		0/2	7	6	13/15	
YHTEENSÄ (oppilas)		30.5./32.5	30.7/32.7	30.8/32.8		92/98

LUKION TUNTIJAKO LUKUVUONNA 2007–2008

	Oppilaalle pakolliset kurssit	Syventävinä opintoina tarjottavien kurs-sien määrät
Äidinkieli	6	2–
Kielet		
<i>A-kieli</i>	6	2–
<i>B-kieli</i>	5	2–
<i>Muut kielet</i>	-	16–
Matematiikka		
<i>Lyhyt oppimäärä</i>	6	2–
<i>Pitkä oppimäärä</i>	10	3–
Ympäristö- ja luonnontieteet		
<i>Biologia</i>	2	2–
<i>Maantieto</i>	2	2–
<i>Fysiikka</i>	1	7–
<i>Kemia</i>	1	3–
Katsomusaineet		
<i>Uskonto/elämänkatsomustieto</i>	3	2–
<i>Filosofia</i>	1	2–
Psykologia	1	4–
Historia	4	2–
Yhteiskuntaoppi	2	2–
Taideaineet		
<i>Musiikki</i>	1-2	3–
<i>Kuvaamataito</i>	1-2	3–
Liikunta, terveystieto	3	3–
Oppilaanohjaus	1	-
Pakolliset kurssit	47-51	
Syventävät kurssit	10	
Soveltavat kurssit		
Yhteensä	75	

Ylioppilaat joulukuussa 2007

Vanhat helmikuussa 2008

PERUSOPETUKSEN KOULUVUOSI

ALAKOULU

6a-luokka luontoleirikoulussa Konnevedellä ja Rautalammilla

Syksyllä 2007 Jyväskylän yliopiston Konneveden biologiselle asemalle ja Rautalammille suuntautuneen 6a-luokan leirikoulun yhtenä tavoitteena oli leirikoululehden valmistaminen. Lehden tekeminen aloitettiin keväällä 2007 hyvissä ajoin ennen leirikoulua. Aiheina olivat leirikoulumme teemapäivien kohteet: Konneveden tutkimusaseman luonto, Koskireitin vaellus, kalanviljelylaitos Siikataimen, Haukisaaren laavu, Konneveden kirkonkylän tärkeimmät nähtävyydet ja karjatila sekä Rautalammilla sijaitseva Ystävyyden ja elämysten kartano. Lehden toimittaminen jaksottui kolmeen vaiheeseen. Esityöskentelyvaiheessa oppilaat kokosivat teemapäivien mukaan ni-

Konnevesi-vaelluksella

Vaellusretkellä Koskireitillä

Amandan akvarelli Haukisaaresta

metyissä ryhmissä tietoa projektitöihinsä kirjoista, internetistä ja esitteistä. Leirikouluviiholla Konnevedellä oppilaat tekivät muistiinpanoja havainnoistaan ja kokemuksistaan ja haastattelivat asiantuntijoita. Oppilaat kokosivat myös esitteitä ja ottivat valokuvia eri kohteista. Jälkityöskentelyvaiheessa koulussa juttuja muokattiin ja täydennettiin. Leirikouluhengen ja leirikoulussa tehtyjen kuvataiteiden pohjalta koulumme aulaan koottiin 6a-luokkaan värikäs näyttely.

Iltapäivätoiminta Jälkkäri

Syksyllä 2007 aloitti ensimmäisen luokan Jälkkäriässä 36 lasta ja toisen luokan Jälkkäriässä 25 lasta. Mukana toiminnassa oli myös muutama kolmasluokkalainen, joten lapsia oli enemmän kuin koskaan ennen. Jälkkärin ohjaajina toimivat Maiju Pitkänen, Vesa-Matti Alhonen ja Katariina Viinikainen, toisen luokan ohjaajina Sari Pakkanen ja Hanna Hyvärinen. Sijaisina toimivat Riitta Kallio ja Juha-Matti Sironen.

Jälkkäriläiset retkellä Mäki-Matin perhepuistossa

Tunnollinen läksytekijä: Einar (2c)

Toiminta on ollut liikuntapainoista: olemme viikoittain saaneet käyttää koulun Syli-salia, sähkölynpelaamiseen U1:n salia ja olemme ulkoilleet päivittäin melkein säällä kuin säällä. Kävimme myös Hippoksen minijäällä luistelemassa, silloin kun koulun jää ei ollut kunnossa. Toiminnassamme on myös ollut monenlaisia kädentaitoja, kokkikerho ja tietenkin läksyjen tekoa sekä mahdollisuus lepoon. Syksyisin ja keväisin olemme käyneet Mäki-Matin perhepuistossa leikkimässä. Ennen joulua teimme retken Muuramen Kivitaskuun, jossa kiersimme tonttupolulla, huovutimme ja paistimme makkaraa.

Jälkkärin ryhmissä on ollut myös opiskelijoita mm. lähihoitaja- ja lastenohjaajakoulutuksesta. Lapsiasiavaltuutettu Maria Kaisa Aula kävi tutustumassa toimintaamme ja erityisesti siihen, miten lapset voivat vaikuttaa toiminnan sisältöön.

Norssin Jälkkärin palveluntuottajana on toiminut Kalevan Nuorten Keski-Suomen Piiri ry., joka on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton lasten ja nuorten kulttuuri- ja harrastustoimintaa järjestävä yhdistys.

Toiminta on ollut maksullista. Jälkkärin maksut on päättänyt opetuslautakunta. Yhteistyömme Norssin alakoulun ja opettajien kanssa on ollut hyvää, ja mielestämme erittäin tärkeää, että olemme voineet pitää huolta lapsen kokonais-koulupäivästä. Kiitos yhteistyöstä, jatketaan samaan malliin!

Norssin päivä

Perinteistä Norssin päivää vietettiin tänä lukuvuonna 6.10.2007. Teemana oli tieto ja viestintäteknologia. Päivä avattiin tavallisuudesta poiketen messengerin avulla chat-aamunavauksella, kun rehtori toivotti koko koulun väen ja tutustumaan tulleet aikuiset tervetulleiksi internetin välityksellä.

Koulupäivä sujui nopeasti erilaisissa pajoissa kiertäen. Pajoissa tutustuttiin muun muassa hymiöihin, nettiradioihin, nettipelihin ja keskustelufoorumeihin. Lisäksi oppilaat pääsivät kokeilemaan "mesetystä" ja skype-puheluita luokasta toiseen. Muutama luokka esitteli käytäviä pisteissä myös ansiokkaasti töitään koko koulun väelle.

Vanhempiakaan ei Norssin päivänä unohdettu. Vanhemmille oli päivän aikana tarjolla kaksi luentoa siitä, mitä aikuisten ja vanhempien olisi syytä tietää internetistä. Opetushallituksen tietoturvakummi ja Mannerheimin lastensuojeluliiton kouluttaja kertoivat vanhem-

Skype mahdollistaa myös vitsien kertomisen.

mille internetin mahdollisuuksista ja toisaalta myös haitoista.

Pojat tarkkana nettipelien maailmassa

Talarius – pelien rakentamista tietokoneella

Agora Game Labin Talarius-käyttökokeilut toteutettiin joulukuussa 2007 ja tammikuussa 2008. Mukana yhteistyössä olivat Norssin 3b- ja 4c-luokat. Talarius on tietokoneohjelma, jolla lapset voivat itse suunnitella ja toteuttaa digitaalisen lautapelin. Talariuksella voidaan myös pelata itse tehtyjä pelejä. Käyttökokeilut sovellettiin kirjallisuuteen ja maantiedon opiskeluun. Kokeilun voi sanoa jakaantuvan kahteen vaiheeseen: pelintekovaiheeseen ja pelaamisvaiheeseen.

Aivan ensimmäiseksi oppilaat jaettiin pienryhmiin ja heidät tutustutettiin Talariukseen esimerkkipelin avulla. Sen jälkeen ryhmille jaettiin opiskeluvaiheeseen liittyvä otsikko, josta heidän tuli piirtää miellekartta. Seuraavaksi oppilaat ryhtyivät suunnittelemaan pelejään keskustellen, piirtäen ja kirjoittaen. Tämän Suunnitelmat toteutettiin Talarius-ohjelmalla, minkä jälkeen kukin ryhmä haastateltiin.

Seuraavassa vaiheessa aiheet kiersivät ryhmien välillä siten, että kaikilla ryhmillä oli uusi aihe. Oppilaat tekivät nyt ryhmissään uudet miellekartat uudesta aiheesta. Seuraavaksi he pelasivat luokkatovereidensa tekemää peliä, minkä jälkeen he saivat vielä mahdollisuuden tehdä uudesta aiheesta tekemiinsä miellekarttoihin muutoksia värillisellä kynällä. Lopuksi opiskelijat haastateltiin vielä kerran.

Kokeilussa selvitettiin, kuinka pelintekoprosessi auttaa oppimaan erilaisia tietoja ja taitoja ja kuinka oppilaat selviytyvät annetusta tehtävästä. Opiskeltavat aiheet (maantiedosta

Talarius-suunnittelu

Talarius-rakentelua

Pohjoismaat ja kirjallisuudesta "Ronja, ryövärintytär") olivat keskenään hyvin eriluontoiset, joten kokeilujen antama tieto oli keskenään melko eriluontoista. Esimerkiksi Ronja Ryövärintytär -aiheen aineistosta voitiin analysoida erilaisten luku- ja kirjoitustaitojen vaatimuksia ja käyttöä sekä sitä, kuinka Talarius-ohjelman narratiivisuutta tukevia elementtejä oli osattu hyödyntää.

POIMINTOJA YLÄKOULUN KOULUVUODESTA

Syyslukukauden alussa 16.8. yläkoulun oppilaat osallistuivat valtakunnalliseen koulurauhan julistamistapahtumaan. Tapahtuma alkoi kaupungin kaikkien yläkouluikäisten yhteisellä kulkueella Kolmikulman edestä, ja sieltä kulkue eteni reippaasti Kauppakatuja ja päättyi Lounaispuistoon. Koulurauhan julistus kuului: "Moikka kaikki pienet, suuret ja ainutlaatuiset koululaiset. Tänään julistamme 18. kertaa koulurauhan, tällä kertaa täällä Jyväskylässä. Joka päivä teet valintoja, haluatko pilata jonkun päivän vai piristää sitä. Yksikin sana riittää. Kiusaaminen ei tee ketään onnelliseksi, joten tehkäämme kaikille viihtyisä opiskeluympäristö kiusaamatta ketään. Elämyksellistä kouluvuotta kaikille!"

Norssin päivänä 6.10. koulussamme oli avoimien ovien päivä ja lukuisa joukko oppilaiden vanhempia tutustui koulutyöhön. Norssin päivää vietettiin yliopistopäivien yhteydessä, ja koska päivien aiheena oli informaatioteknologia – alan menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus – koulussammekin informaatioteknologia oli esillä eri tunneilla. Esimerkiksi Mannerheimin Lastensuojeluliiton kouluttajat opastivat

seitsemäsluokkalaisia toimimaan viisaasti verkossa ja useilla tunneilla käytettiin tietokoneita opetuksen apuna. Vierailijat saivat nauttia päivän aikana kahdeksaluokkalaisten tarjoamaa kahvia opettajainhuoneessa.

Syyslukukausi päättyi perinteisesti joulujuhlaan. Joulujuhlan alkuosan ohjelmasta vastasivat yläkoululaiset, ja juhla huipentui lukion toisen vuosikurssin opiskelijoiden esittämään satunäytelmään "Kaunotar ja hirviö". Juhlan alkuosassa oli lauluesityksiä, liikuntaesityksiä ja yhdessä laulettuja joululauluja. 9b-luokka oli tehnyt jouluevankeliumista lämminhenkisen kuvaelman, jossa luokan kaikki oppilaat olivat mukana. Joulujuhlan väliajalla yhdeksäsluokkalaiset tarjoilivat jouluglögä, pipareita ja joulutorttuja.

Helmikuussa seitsemäsluokkalaiset irrottavivat normaalia lukujärjestyksestä kolmen päivän ajaksi viettämään mediakasvatuksen ja kansalaisvaikuttamisen projektipäiviä. Päivien ohjelmasta vastasivat eri aineiden opetusharjoittelijat niin sanotuissa sekaryhmissä. Kussakin ryhmässä oli eri aineiden opiskelijoita, ja kunkin ryhmän vastuulla oli noin kolmen tunnin osuus kolmipäiväisestä projektista. Projektia ohjasivat opettajankoulutuslaitoksen lehtori Mari Hankala ja normaalikoulusta erityisesti historian, kuvataiteen ja äidinkielen opettajat. Projektissa tutustuttiin elokuvaan Valo. Ennen elokuvan katsomista perehdyttiin elokuvan ajankuvaan ja kokeiltiin itsekin elokuvan leikkaamista. Viimeisenä projektipäivänä oppilaat esittelivät opiskelijoille omaa mediamailmaansa.

Helmikuussa koulumme pääsi näkyvästi maailman lehtien sivulle, kun koulussamme vieraili The Wall Street Journalin toimittaja Ellen Gamera. Hän otsikoi 29.2.2008 julkaistun artikkelinsa kysymyksellä "Mikä tekee suomalaisista lapsista niin taitavia?" Tähän kysymykseen hän etsi vastausta muun muassa seuraamalla koulumme yhdeksäsluokkalaisten oppilaan Fanny Salon ja 9b-luokan koulupäivää aamusta lähes iltaan saakka.

Toukokuussa musisoitiin koulun Norssi-rock-tapahtumassa, jossa erilaiset musiikilliset kokoonpanot saivat tilaisuuden esiintyä. Luovuusi päättyi perinteiseen kevätjuhlaan, jonka ohjelmaosuudesta ovat vastuussa seit-

semäsluokkalaiset. Kevätjuhlan juhlavieraita ovat oppivelvollisuutensa suorittaneet yhdeksäsluokkalaiset, joille juhlan lopussa jaetaan perusopetuksen päättötodistukset.

LUKION KOULUVUOSI

LUKION IC LEIRIKOULUSSA VUOKATISSA 14.–17.1.2008

Pääsimme sittenkin matkaan – tosin kiertotietä Äänekosken kautta kohti Vuokattia. Heti alkuun totesimme, etteivät ihmiset ja tavarat suksipusseineen kaikkineen mahdu mukaan joten bussi vaihdettiin Äänekoskella. Alkumatka sujui aamu-unien jatkamisen parissa, myöhemmin jaksettiin jo katsoa videoita ja jutella mukavia.

Perille päästyämme löysimme tiemme majoipaikkoihin, joista suuntasimme alkuunfooni ja opiston esittelyyn. Maanantain ohjelmassa oli hiihtoleikkejä ja teknisten salojen opettelua Hiihtomaassa opiston open Jussin johdolla. Osalla oli vierähtänyt tovi edellisestä kerrasta, kun oli suksien kanssa sivakoinut, mutta kohta Hiihtomaassa näkyi jo huikkea peliä ja uhkarohkeita hyppyjä sekä tasapainoilua. Osaa taisivat jo syyhyttää upeat ladut, kun kotona Jyväskylässä ei vielä pystynyt hiihtämään. Kutsu hiihtomaajoukkueeseen saattaisi tulla hetkenä minä hyvänsä taituroinnin jälkeen.

Hiihtokeikan jälkeen lisäsimme hiukan vaatteita päälle ja lähdimme tutustumaan lumenveiston ihmeelliseen maailmaan. Suuria pahvisia muotteja apuna käyttäen ryhmämme

Vuokatissa sujuu

Lumenveistotunnelmissa

loihiti upeita veistoksia, syntyi Muumipappaa ja Valtaistuinta. Milloinko ne lumiveiston SM-kisat olivatkaan?

Illalla saimme nauttia opiston herkullisista ruoista, tanssimme yhteistansseja ja pelasimme lentistä. Saunareissun yhteydessä hurjapäisimmät kävivät hangessa.

Tiistai ja keskiviikko vietettiin ahkerasti rinteessä. Vuokatin rinteet tarjosivat hienot puitteet lasketteluun niin aloittelijoille kuin taitureillekin. Me opettajat, Jouni, Satu ja opiston Jussi, saimme mukaamme innokkaan joukon poutisia ja palandereita. Laskettelutekniikat, hy-

Taktiikkapalaveri

Huolestuttaahan se voitelu

pyt, temput ja ratalaskukin tulivat tutuiksi parin päivän aikana.

Mukaan mahtui myös oman lajin harjoittelua, lisää yhteistansseja ja revanssiotteluita lentopallossa. Kävimme myös tutustumassa opiston kupeessa olevaan kansainväliseen teknologiapuistoon – Snowpolikseen. Snowpolis Vuokatti on ainutlaatuinen puhtaan luonnon keskellä toimiva teknologiapuisto, joka on erikoistunut hyvinvointiin, liikuntaan ja ympäristöön talveen. Päivämme päättyivät aina yhteiseen iltapalaaan ja illanviettoon. Osalla illanvietto taasi jatkua vielä myöhään yöhön.

Torstaina meillä oli edessä hiihtoretki, eikä keli näyttänyt meille parhaita puoliaan. Taivaalta vihmoi epämääräistä märkää lunta. Osa voiteli suksiinsa viime hetken taiat Jounin hankkimilla voiteilla. Opiston open johdolla lähdimme ottamaan hiet ladulta. Kärkipää yritti aika ajoin irtiottoa, mutta sinnikkäästi porukka pysyi kassassa, vaikka joku tutustuikin lumen koostumukseen matkan varrella vähän tarkemmin. Opiston maalialueelle päästyämme saimme vielä viimeiset vinkin tekniikoista ennen ruokailua ja suuntausta Katinkullan kylpylään. Tiivis, antoisa ja kaikinpuolin hieno reissu sai rentouttavan päätöksen kylpylän allas- ja saunaosastoilla. Kotimatka sujui kommelluksitta ja illalla saavuimme kotiin Jyväskylään väsyneinä, mutta varmasti reissuun tyytyväisinä. Olisipa mahdollisuus päästä Vuokattiin uudelleen!

NORSSIN OLYMPIALAISET

Abiturienttien järjestämä perinteinen elokuvainen kaikille yhteinen urheilupäivä oli kesäisen sateinen ja kolea. Onneksi teemapu-
keutuminen lämmitti monen mieltä ja nostatti tunnelmaa. Yleisteemana olivat erilaiset ammatit: hallitsijat, urheilijat, lääkärit, maksulliset

seuralaiset, orjat sekä armeijan ja rakennustyömaiden työntekijät. Näistä luonnollisesti orjia edustivat opettajat ja hallitsijoita arvon abiturientit. Olympialaisten lajivalikoima oli riemun kirjavaa: mm. hiekkalinnan rakentaminen, karaokelaulu, nyyttigolf, nyrkkeily ja improteatteri.

Aamuverryttelyssä 7. luokan urheilijat, 8. luokan lääkärit ja 9. luokan armeijan henkilöt ja löytyypä kuvan oikeasta laidasta opettajien roolihahmo, orjakin!

Abien pukeutumiskoodi oli hallitsija – tässä Kleopatra prinsessoineen

Jalkapallokuningas Litmanen ohjaa seuraavalle rastille

Zeuksen palvojat side silmillään

Keijujen helinää

1. vuosikurssin RAKSA-ryhmä valmiina suoritukseen

Orjuus janottaa

Päivän kruunasi joukkuekilpailun palkintojen jako.

KIELISALKKU ON TOIMIVA TYÖVÄLINE KIELTENOPETUKSESSA JA SUULLISEN KIELITAIDON ARVOINNISSA

Saksan lehtorin, FL Hannele Karan kasvatustieteen (opettajankoulutuslaitos) väitöskirjan "Ermutige mich Deutsch zu sprechen" – Portfolio als Evaluationsform von mündlichen Leistungen ("Rohkaise minua puhumaan saksaa – kielisalkku suullisen kielitaidon arviointivälineenä) tarkastustilaisuus pidettiin Normaalkoulun auditoriossa lauantaina 10.11.2007 klo 12. Vastaväittäjänä oli dosentti Sauli Takala (Åbo Akademi) ja kustoksena professori Pauli Kaikkonen Jyväskylän yliopistosta.

TIEDEOPETUSHANKE

Tiedeopetuksen tavoitteena on tukea monipuolisen maailmankuvan muodostumista oppijalle. Opetuksessa tarjotaan konkreettisia kokemuksia, jotka tukevat loogisen ja kriittisen ajattelun kehittymistä. Oppijat hankkivat tarvitsemaansa tietoa ja tekevät tiedon perusteella johtopäätöksiä tutkimastaan asiasta. Tiedeopetushankkeen pedagoginen toteutus perustuu ongelmalähtöiseen ja tutkivaan oppimiseen (ks. Hakkarainen 2004). Opetuksessa tarjotaan konkreettisia kokemuksia, jotka tukevat loogisen ja kriittisen ajattelun kehittymistä. Oppijat hankkivat tarvitsemaansa tietoa ja tekevät tiedon perusteella johtopäätöksiä tutkimastaan asiasta.

Opettajankoulutus on pedagoginen prosessi, jossa keskeisinä lähtökohtina ovat tulevien opettajien kasvun ja kehityksen ohjaaminen ja uudistavan oppimisen edellytysten luominen (Väisänen 2003, 132–146). Jyväskylän normaalkoulussa toteutettava tiedeopetus ohjaa opettajaharjoittelijoiden ammattikäytänteitä uudistavan oppimisen suuntaan. Tiedeopetus ja Normaalkoulun oppimisympäristö tarjoavat tuleville opettajille ihanteellisen mahdollisuuden tieteelliseen työskentelyyn ja oman työnsä tutkiyoiksi ja kehittäjiksi kasvamiseen.

Tiedeopetushankkeen kautta pyritään myös lisäämään oppilaiden ja opetusharjoittelijoiden vaikutusmahdollisuuksia osallistua aktiivisesti yhteiskunnan toimintoihin muun muassa yritysvierailujen ja luokkatilassa toteutettujen

Hannele Kara, kustos Pauli Kaikkonen (oik.) ja vastaväittäjä Sauli Takala (vas.) onnistuneen väitöstilaisuuden jälkeen.

kokeilujen kautta sekä erilaisten tutustumiskäyntien järjestämisen avulla.

Jyväskylän yliopiston tutkimusstrategia edellyttää tieteiden välistä yhteistyötä eli tehdään tieteiden rajapinnoilla tutkimusta sekä kannetaan samanaikaisesti yhteiskunnallista vastuuta. Jyväskylän yliopisto edellyttää strategiassaan, että kukin tahollaan kantaa huolta tutkimustiedon sekä kulttuuristen ja sosiaalisten innovaatioiden yhteiskunnallisesta hyödyntämisestä. Hankkeen avulla olemme omalta osaltamme tukemassa yliopistossamme tehtyä strategiaa.

Tiedeopetuksen yhtenä tavoitteena on ollut liittää toimintaamme tiiviisti myös ohjattu harjoittelu. Pyrkimyksenä on olla tiiviisti mukana kehittämässä koulupedagogiikkaa sekä tukemassa sen parissa tehtyä tutkimusta. Tavoitteena on lisätä tiedekasvatuksen kautta opettamisen innovatiivisuutta ja kehittää menetelmiä opetusharjoitteluun ja opettajankoulutukseen tutkivan oppimisen viitekehyydessä yhteistyössä opettajankoulutuslaitoksen ja ainelaitosten kanssa. Tavoituksemme on syventää jo tehtyä yhteistyötä niin kutsuttuna kaksi- ja kolmikantana.

Koko koulussamme toteutettua tiedeopetusta esiteltiin Opetushallituksen tiede- ja teknologianosaamisen kehittämishankkeen päätöseminaarissa Heurekassa 29.11.2007.

Tiedeopetushankkeen sisällöt integroivat monipuolisesti eri tieteenalojen sisältöjä. Hankkeet jakautuvat asiasisältöjen suhteen mooneen painotusalueeseen. Yhteistyön haasteellisuuden vuoksi tiedeopetushankkeelle nimettiin ohjausryhmä, jossa kaikki hankkeen osapuolet on edustettuina. Tavoitteena on lisätä tietoutta koulumme sisäisistä hankkeista ja luoda tiivis yhteistyöverkosto sekä koulumme sisällä että koulumme ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa.

LUMA-TOIMINTA

Koulumme lukiossa ja yläkoulussa työskentely painottuu kurssisisältöjen monipuolistamiseen ja jopa uusien kurssien toteuttamiseen yhteistyössä ainelaitoksien ja opettajankoulutuslaitoksen kanssa. Peruskouluryhmien kanssa tehtiin myös vierailuja lähiseudun yrityksiin.

Tehdyt opetuskokeilut palvelevat sekä yläkoulun että lukion tiedeopetuksen, yliopiston ainelaitosten opintojen ja opettajaharjoittelun kehittämistä tutkivan otteen näkökulmasta. Matemaattis-luonnontieteellisissä aineissa opetuksen kehitystyötä sekä oppimisen ja opetuksen tutkimusta tuetaan laajennetulla kolmikantayhteistyöllä. Tämä mahdollistaa muun muassa lukion tiedeopetukseen osallistuvien harjoittelijoiden eri laitoksilla tapahtuvien opintojen mielekkään integroitumisen siten, että se tukee opettajan luonnontieteellisen sisältötiedon kehittymistä opetuskokeilujen kautta.

Kolmikannan (ainelaitokset, opettajankoulutuslaitos ja Normaalikoulu) yhteistyötä on jatkettu edellisvuosien tapaan tiiviisti. Kol-

Lukiolaisten työskentelyä kemiankurssilla

mikanta järjesti aineenopettajakouluttajille ja ainelaitoksien opiskelijoille kustakin aineesta ainedidaktisia vierailuja. Vierailujen yhteyteen järjestettiin opettajankouluttajille ja jatko-opiskelijoille mahdollisuus osallistua workshop-työskentelyyn hyödyntäen vierailijoiden asiantuntijuutta. Vierailijoina vuoden 2007 syksyllä olivat David Meltzer (fysiikka), Onno de Jong (kemia), Koeno Gravemeijer (matematiikka) ja Phil Scott (OKL/fysiikka). Luennot videoitiin, ja ne ovat edelleen verkosta hyödynnettävissä. Kolmikannan yhteistyötä ja sen kehittämistä koordinoi vuoden 2007 loppuun Jussi Helaakoski fysiikan laitokselta.

Nanokoulutuksessa tehtiin uusia avauksia. Viime vuoden syksyllä järjestimme yhdessä opettajankoulutuslaitoksen ja fysiikan laitoksen kanssa ensimmäisen täydennyskoulutuskurssin nanotieteistä ja sen soveltamisesta kouluympäristöön.

Nanokurssilaisia täydennyskoulutuksessa 17.11.2007

Tarkoituksemme on saada valmiiksi tietotekniikanlaitoksen kanssa verkkokurssina valtakunnan ensimmäinen lukiolaisille ja verkostokuntien opettajille tarkoitettu poikkitieteellinen nanokurssi. Keväällä 2007 saamamme www-sivusto mahdollistaa lähialueen opettajien täydennyskoulutuksen järjestämisen osittain etäopetusjaksoina. Ulkopuolista rahoitusta hankkeelle on saatu ja sitä haetaan edelleen aktiivisesti.

Keväällä 2008 toteutettiin valtakunnallinen MAOLin fysiikkakilpailuissa menestyneiden oppilaiden kokeellinen valmennusjakso Jyväskylän fysiikan laitoksella 5.–6.4.2008. Valmennusjaksoon osallistui 11 lahjakasta

oppilasta eri puolilta Suomea. Työt ja ohjeet töihin suunniteltiin yhteistyössä aineenopettajaksi opiskelevien harjoittelijoiden kanssa. Ohjauksesta ja opetuksesta vastasivat Anssi Lindell ja Tom Nevanpää.

Leiriläiset tutkimassa aaltoliikkeen ominaisuuksia MAOLin valmennusleirillä

Yhteistyötä opettajakouluttajien kanssa alakoulun luonnontieteen opettamisen kehittämiseksi on jatkettu Oulussa aloitetun opetussuunnitelman kehitystyön jälkeen. Pekka Parkkinen on ollut aktiivisesti mukana luomassa opetuspaketteja opettajien käyttöön luonnontieteen opettamisessa yhteistyössä eNorssin kanssa.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Opettajaharjoittelijoiden kansainvälinen vaihto toteutettiin keväällä 2008 EU:n rahoittamassa European Training for Student Teachers in Science Comenius 2.1 -projektin kautta. Toista hankkeen vaihtojaksoa oli Pekka Parkkinen ja Tom Nevanpää suunnittelemassa 21.–25.9.2007 Plovdivissa ja Sofiassa.

Harjoittelijoitamme oli tänä vuonna vaihdossa Bulgariassa. Koulussamme harjoittelijavaihtoa oli kokeilemassa kaikkiaan kuusi harjoittelijaa. Jyväskylän normaalikoulun toimintaan oli tutustumassa kaksi opiskelijaa Bulgariasta, kaksi Virosta ja kaksi Puolasta.

Yhtenäistykö opettajankoulutus Euroopassa?

Vuosi sitten Seija Valtonen Helsingin normaalilyseosta kirjoitti Dimensiossa kokemuksia puolalaisista opetusharjoittelijoista Helsingissä. Tänä vuonna maaliskuun alussa Jyväskylän normaalikoulussa oli kuusi ulkomaalaista

harjoittelijaa kolmen viikon harjoittelujaksolla. Kaksi heistä oli Puolasta, kaksi Bulgariasta ja kaksi Virosta. Samaan aikaan Helsingin normaalilyseossa oli kaksi bulgarialaista opiskelijaa sekä Bulgariassa neljä suomalaista ja kaksi puolalaista fysiikan ja kemian opettajaksi opiskelevaa harjoittelijaa.

Syksyllä 2005 aloitetun Comenius-hankkeen tavoitteena on etsiä yhteistä eurooppalaista opetussuunnitelmaa fysiikan ja kemian opettajakoulutuksen ohjatulle opetusharjoittelulle. Projektin puitteissa on vertailtu eri maiden koulujärjestelmiä ja opettajankoulutusta. Näissä kummassakaan ei ole mitään merkittäviä eroja maiden välillä. Projektin keskeinen huomio onkin ollut opetusharjoittelun toteutuksen vertailussa. Yhtenä työvälineenä vertailussa on käytetty opiskelijavaihtoa, joka nyt toteutui toisen kerran.

Eri maiden opiskelijat viettivät kolme viikkoa toisen maan yliopiston opettajankoulutusyksikössä. Opiskelijoiden päätehtävä oli tutustua opettajankoulutukseen ja selvittää, kuinka opetusharjoittelu on toteutettu toisessa maassa. Vertailemalla havaintojaan he kirjoittivat havainnoistaan raportin. Lisäksi heidän oli pidettävä päiväkirjaan havainnoistaan. Näiden dokumenttien avulla on tarkoitus saada kuva siitä, kuinka paljon ja miten opetusharjoittelu poikkeaa eri maissa.

Monissa Euroopan maissa opetusharjoittelu toteutetaan kenttäkouluissa ja näyttää siltä, että tällöin ei enää puhuta ohjatusta harjoittelusta. Harjoittelu tavallisessa koulussa, jossa joku opettaja oman työnsä ohessa toimii ohjaajana, on lähinnä työharjoittelua ilman selkeää ohjausta ja opastusta. Jotta ohjaus saataisiin suomalaisissa harjoittelukouluissa tapahtuvaa ohjattua harjoittelua vastaavaksi, tarvittaisiin moninkertaisia resursseja verrattuna siihen, mitä muissa kouluissa ohjaaville opettajille tarjotaan.

Millaisia havaintoja vierailleivat harjoittelijat tekivät Jyväskylässä suomalaisesta opettajankoulutuksesta? Mitkä asiat ovat Suomessa toisin?

Seuraavat havainnot ovat käännoiksi englanninkielisistä teksteistä:

EU-train vaihto-oppilaat vierailulla fysiikan laitoksella

- Ohjaavat opettajat rohkaisevat harjoittelijoita ja auttavat heitä enemmän heille annetuissa tehtävissä. Kriitikki ei ole keskeisessä asemassa.
- Opetettavia tunteja on harjoittelussa vähemmän viikossa, jolloin harjoittelijalla on aikaa keskittyä tuntien suunnitteluun.
- Harjoittelu ajoittuu pidemmälle aikavälille. Harjoittelijalla on aikaa syventyä asioihin ja pohtia omaa opetustyyliään sekä kehittää sitä.
- Ohjaavia opettajia on useampia kuin yksi. Tällöin saa erilaisia näkökulmia opettamiseen.
- Palauteskusteluissa ohjataan pohdiskeluun ja oman toiminnan arviointiin. Tavoitteena on ohjata harjoittelijaa siten, että hän pystyy auttamaan oppilaita näkemään, miten fysiikka liittyy kuhunkin oppituntiin.
- Harjoittelijan ei tarvitse hankkia opetusmateriaaleja itse. Harjoittelijalla on mahdollisuus tutustua erilaisiin opetusvälineisiin ja niiden käyttöön opetuksessa.
- Tuntisuunnitelmaa saa käyttää opetustilanteessa apuna.
- Ilmiöitä voidaan demonstroida ja havainnollistaa oppilaille toimivilla välineillä, eikä niitä tarvitse lähteä etsimään koulun ulkopuolelta. Opetusta on mahdollista monipuolistaa, kun on käytettävissä erilaisia opetusvälineitä. On mielekkäämpää näyttää ilmiö oppilaille kuin vain puhua siitä ja yrittää selittää liitutaulun avulla.
- Monet oppitunnit olivat keskustelevia. Opettajat keskustelivat oppilaiden kanssa.
- Lähes joka tunnilla oli oppilastoita ja harjoitustehtäviä.
- Opettajilla näytti olevan enemmän vapauksia toteuttaa opetussuunnitelmaa ja keskittyä enemmän oppilaiden kysymyksiin eikä vain kirjan tekstiin.

- Jyväskylässä näimme sellaisia opetusmenetelmiä käytännössä, joista olimme aiemmin vain lukeneet.
- Suomalaisen opetusharjoittelijoiden harjoitteluun kuuluu pienen tutkielman teko. Seurasimme tutkielmien purkua. Eräs harjoittelija oli opettanut saman aiheen eri luokille käyttäen erilaisia oppikirjoja ja vertailut niitä.
- Tämä harjoitteluvaihto oli hyödyllinen koska opettamisen maailma on nyt paljon suurempi.

Ulkomaalaiset harjoittelijat pitivät suomalaisesta järjestelmästä monin paikoin omaansa parempana. Myös hankkeessa mukana olevat tutkijat ja opettajat ovat huomanneet erot. Ohjatulla opetusharjoittelulla on suuri merkitys opettajan tulevan ammattitaidon kannalta. Varsinainen opettamisen taito opitaan työssä, mutta tarvittavat työvälineet hankitaan opiskelussa ainelaitoksilla ja opettajan koulutuslaitoksella sekä opetusharjoittelussa. Parhaassa tapauksessa harjoittelu motivoi ja rohkaisee nuorta opettajaa hänen valitsemallaan uralla. Huonoimmassa tapauksessa harjoittelu vie viimeisetkin motivaation rippeet ja saa harjoittelijan vaihtamaan alaa tai muuten vain luopumaan opettajan ammatista. Projektin kokemusten perusteella voisi sanoa, että opetusharjoittelulla on luultua merkittävämpi rooli opettajankoulutuksessa, ainakin fysiikan ja kemian opettajien koulutuksessa. Suomalaisista harjoittelukoulujärjestelmästä voidaan pitää mallikelpoisena. Saman tasoisen opetusharjoittelun järjestäminen kenttäkouluissa vaatii valtiolta nykyistä järjestelmää enemmän resursseja. Järjestelmä ei ole täydellinen. Siinä on vielä kehittämisen varaa. Nykyisellä resurssien leikkauspolitiikalla menetetään pian saavutettu taso, joka on tulosta monien vuosien työstä.

Yhtenäistyykö eurooppalainen opettajankoulutus? Se olisi toivottavaa, mutta tällaiset päätökset ovat aina poliittisia, ja tämän luokan ratkaisut vaatisivat rohkeita asiantuntijoita päätöksentekijöiksi. Valitettavasti eurooppalaiset poliitikot etsivät enimmäkseen säästöjä koulutuksestakin. Siinä menee lapsi pesuveiden mukana. Moni laadukas ja toimiva järjestelmä lopetetaan yhtenäisyyden nimissä. Voisiko pienen Suomen opettajankoulutusjärjestelmä olla mallina Euroopan suurille väkirikkaille maille? Sitä toivoisin.

TERVEYSTIEDON KEHITTÄMISHANKE

Tässä raportissa kuvataan Normaalikoulun terveystietohankkeen kokemuksia, tuloksia a hankkeen mukana koulun toimintaan tulleita pysyviä didaktisia käytänteitä lukuvuoden 2007–2008 aikana. Terveystiedon kehittämishanke vuosille 2004–2008 sisältää täydennyskoulutuksen järjestämisen, harjoittelun kehittämisen ja tutkimisen, opetusmenetelmien kehittämisen, tutkimuksen ja yhteistyön Terveystieteiden laitoksen kanssa. Lukuvuoden aikana terveystiedon hanke on ollut osa koko koulun tiedeopetushanketta. Yksi tiedeopetushankkeen painopistealue on ihmisten hyvinvoinnin kokonaisvaltainen kehittäminen. Terveystietohankkeessa on kehitetty opetusmenetelmiä ja oppilaiden terveystotumusten tutkimusmenetelmää. Hankkeessa ovat mukana Normaalikoulun terveystiedon opettajat.

Harjoittelun kehittäminen ja kokemuksellinen oppiminen

Opetusharjoittelijat osallistuivat kokeilevalla opetusotteella toteutettuun terveystietohankkeen opetukseen lukion Terveys ja tutkimus -kursseilla. He toteuttivat yhdessä kurssilaitten kanssa terveystietohankkeen (Pitkä lyhyt matka) Normaalikoulun kuudennen luokan oppilaille.

Pitkä lyhyt matka -päihdekasvatusrata

Lukion Terveys ja tutkimus -kursseilla suunnittelivat ja toteuttivat päihdekasvatuksellisen elämysreitit alakoulun kuudesluokkalaisille yhdessä harjoittelijoiden sekä kurssin opettajan kanssa. Toteutuksessa oli mukana Keski-Suomen Terveys ry, josta elämysreitille saatiin tarvittava havaintomateriaali. Tämä opetusmenetelmäkokeilu tuki tiedehankkeen tavoitetta kehittää käytäntöjä, joiden avulla syrjäytymistä voidaan ehkäistä ja tukea kaikkien oppilaiden oppimista.

Oppilaat aloitusrastilla tietokilpailubingon pauloissa

Elämysreitti toteutettiin rastipisteiden avulla. Yhteisen aloituksen ja lopetuksen lisäksi radalla oli kuusi päiheisiin liittyvää rastia. Aloituksessa oppilaat virittäytyivät teemaan tekeillä päiheisiin liittyvän tietokilpailubingon. Rasteilla oppilaat kiersivät ryhmissä lukion opiskelijoiden johdolla. Lukiolaiset vastasivat rastien toiminnasta yhdessä harjoittelijoiden kanssa.

Bilerastilla lukiolaiset havainnollistivat näytelmällä bileiden jälkeistä tilannetta. Tarinassa tuli konkreettisesti esille se, miten mukavalta tuntunut alku voi saada surullisen lopun. Aiheen ja vahvojen näyttelijäsuoritusten vuoksi kuudesluokkalaiset kokivat tämän rastin vaikeavimmaksi. Alkoholirastilla tutustuttiin alkoholin vaaroihin ja selvitettiin, millaista ensiapua sammuneelle annetaan. Tupakkaa käsiteltiin tiedon ja draaman avulla. Tietorastilla oli esillä tupakkaan ja nuuskaan liittyvää havaintomateriaalia kuten tervapurkkeja, nuuskahampaat, julisteita, tupakan sisältämiä myrkkyjä, hajupaidat (tupakoitsijan ja ei-tupakoitsijan) sekä tupakantumppuja. Tämä rasti herätti oppilaissa ajatuksia ja keskustelua. Draamarastilla oppilaat pääsivät kokeilemaan taitojaan, kuinka kieltäytyä tarjotusta tupakasta. Tätä taitoa myös kuudesluokkalaiset pitivät tulevaisuuden kannalta hyödyllisenä.

Huumeita käsiteltiin näytelmän keinolla. Lukiolaisten esittämä näytelmä alkoi siitä, kun kaksi tyttöä odotteli diskon alkua ja heillä oli tylsää. Tarina eteni toisen tytoista kertoessa, että ystävä vietiin ambulanssilla sairaalaan myöhemmin diskoiltana. Näytelmä koettiin hyvin vaikuttavaksi valoineen ja äänitehosteineen. Viimeisellä rastilla nuoret pääsivät kuvitteellisina paikallisradion toimittajina tekemään juttua nuorten päihteiden käytöstä. Purkurastilla kuudesluokkalaiset kirjoittivat elämysreitoin aikana tulleita tuntejaan paperille ja keskustelivat pienryhmissä vetäjien kanssa radan herättämistä ajatuksista. Rataa keuhuttiin erityisesti sen käytännönläheisyydestä ja napakasta toteutuksesta.

Verkko-opetus

Lukion terveystiedon verkko-opetusta kehitettiin edelleen. Vuoden aikana aloitettiin lukion terveystiedon kertauskurssin suunnittelu yhteistyössä Oulun ja Helsingin norssien

kanssa.

Tupakoimattomuuskampanja

Koulumme oppilaiden terveystottumuksiin pyrittiin vaikuttamaan järjestämällä 7.-luokkalaisille tupakoimattomuuskampanja. Oppilaskeskeisyys ja yhteisöllisyys olivat talvella 2007–2008 järjestetyn tupakoimattomuuskampanjan keskeisiä lähtökohtia.

Tutkimus

Hankkeessa kehitettiin tiedonhankintaa oppilaiden terveystottumuksista. Yläkoulun oppilaiden hyvinvointia selvitettiin Stakesin kouluterveyskyselyyn perustuvan nettikyselylomakkeen avulla. Kyselyllä saatiin valtakunnallisesti vertailukelpoista tietoa oppilaiden terveystottumuksista.

Opettajien kouluttaminen

Terveystietohankkeessa mukana olevat opettajat täydennyskoulutustuivat Lubenter vai Laudatur -koulutuksessa, terveystiedonopettajien syysseminaarissa ja Korppi-kyselyn jatkokoulutuksessa.

ALAKOULUN TIEDEOPETUS-HANKKEET

Tenavat tieteelle 2b-luokassa

Matematiikassa tenavien tieteilyä ohjaa unkarilainen Varga–Neményi-opetusmenetelmä. Siinä hankitaan kokemuksia toimien välineillä. Tehtävät valitaan lasten omasta elämästä. Lukualuetta tenavat laajensivat niputtamalla keräilykorttejaan ja askartelutikkuja kymmenjärjestelmän mukaan. On helppoa laskea, kun ymmärtää lukujärjestelmän. Algebrallisen ajattelun kehittämiseksi he havaingoivat luokan ikkunan tulppaamisen säännönmukaisuutta. Geometriassa he tutkivat pallojensa ja Rubikin kuution ominaisuuksia. Tenavat mittasivat kasvavaa vehnää sekä kuivia ja liotettuja herneitä. He tilastoivat lukemiaan sarjakuvia ja toiveitaan oppilaskunnan päivästä. He ratkaisivat ongelmaa vitsein leviämisestä.

Tenavat ovat innostuneita: He viittaavat jopa pulpetilla seisoon päästäkseen kertomaan ongelmanratkaisustaan. Toivetehtäviä ovat

päätetyt ja ongelmat. Tenavien kuva matematiikasta on laajentunut luvuista ja laskutoimituksista ongelmanratkaisuun, geometriaan ja tilastoihin.

Ympäristö- ja luonnontiedossa tenavat opiskelevat tieteilijän tavoin. Alkusyksystä he rakensivat oma-aloitteisesti leppäkerttuterraarion. Koulutien piirtäminen kartaksi haastoi havainnoimaan koulumatkan liikennevaaroja. Poliisi opasti tenavia ennakoimaan vaaroja. He tunnustelivat, haistelivat, maistelivat, kuuntelivat ja katselivat pulleaa jätessäkkiä: "Mitä siinä on? Täynnä ja tyhjä? – Siinä on ilmaa!" keksivät tenavat. He ihmettelivät, voiko ääntä nähdä. Rämisevä metalli sai veden pinnan värähtelemään. Ääni on siis aaltoja! Tenavat laativat hypoteeseja kumilangan paksuuden vaikutuksesta äänen korkeuteen. "Mitä ohuempi lanka, sitä korkeampi ääni", he päätelivät. Tenavatorkesteri kumilankasoittoimineen esiintyi vanhemmille ja sisaruksille. Jotkut heistä johtivat orkesteria. Virtapiiri sähköpöydällä kokeilutti, syttykö lamppu ja soiko summeri. Toimivat virtapiirit rämisevät lasten tekemissä leluissa. Ne ovat kotona leikkimässä.

Ensimmäisen luokan kokemukset kokeellisesta ruusupavun kasvatuksesta tuottivat syvää oppimista ja maisteltavaa satoakin. Ruusupavusta huolehtivat kesällä tenavat, vanhemmat ja isovanhemmatkin. Sadosta esimerkkinä on Viivi Salon kasvattama pavun palko. Se oli niin pitkä, että houkutteli mittaamaan.

Viivi Salon kasvattama pavun palko

Ensimmäisen luokan kokemusten siivittäminen tenavat oivalsivat, että vehnä pääsiäiskoristeeksi itää ja kasvaa nopeammin mustan jätessäkin alla kuin ilman sitä. He perustelivat, miksi jätessäkki on pienoiskasvihuone. "Miksi

vehnän juuret homehtuu?" he ihmettelivät. Home olikin hiusjuuria. Kokemustensa ja lasten tietotekstin pohjalta tenavat suunnittelivat piirtäen kokeen, miten nopeuttaa herneen itämistä. He oivalsivat: ensin liotetaan. Sitten laitetaan itämään pimeään. Tenavien kokeellisen kasvatuksen suunnitelmia kuvaa Viivin piirros. Siinä on ruukkuja mustan muovin alla pöydällä ikkunan ääressä, jotta herneet saisivat lämpöä auringosta ja pysyisivät tasaisen kosteina. Musta muovi pimentää ja estää mullan kuivumisen. Haittuva vesihöyry tiivistyy muoviin ja sataa alas.

Viivi Salon piirros kokeellisesta herneen idätyksestä

Tietotekstin mukaan herneet itävät 6–8 vuorokaudessa. Tenavat onnistuivat kasvattamaan herneet kahden senttimetrin mittaisiksi neljässä vuorokaudessa. Tieteily kannattaa!

Kokeellinen kasvatusta kiinnostaa: Aamulla tenavat pinkaisevat ensimmäiseksi kasvatuspöydän luo havainnoimaan herneitään. On mitattava herneen pituutta päivittäin. Oskari Valkonen päivitteli: "Mun herne on jo 18 senttiä pitkä!" Tenavat varmistavat: "Onhan meillä hennettä tänäänkin?" "Milloin herneet kepitetään?" Tenavien tutkimisen into ja ilo tarttuvat opettajaankin. Kolmannella luokalla ratkaistaan ongelmaa: miten muuten kasvi lisääntyy kuin siemenestä?

Tämä toimii! -teknologiakilpailu

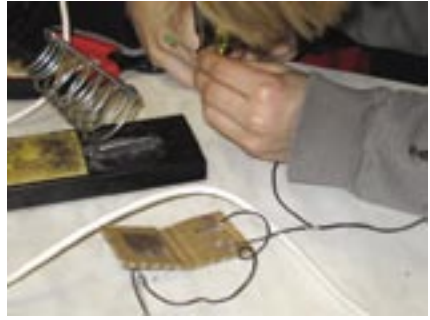
TÄMÄ TOIMII! -teknologiakilpailu on valtakunnallinen ja tarkoitettu perusopetuksen 1.–6.-luokille. Sen tarkoituksena on innostaa arkielämän teknologisten haasteiden ja tehtävien luovaan ratkaisuun. Lelujen keksiminen ja valmistaminen on mukava keino tutustua teknologian maailmaan. Se antaa haasteita ryhmässä toimimiselle ja innovatiiviselle ajat-

Teknologiamessuilla työt esiteltiin englannin kielellä Comenius-vieraille.

telulle. Innovaatioprosessi opetusmenetelmänä toteutuu kilpailussa parhaimmillaan. Oppilaat voivat kokea keksimisen riemua ja onnistumisen elämyksiä. Opettajille TÄMÄ TOIMII! -kilpailu on erinomainen väline tiede- ja teknologiaopetukseen. Se on innostavaa ja jännittävää opiskelua. TÄMÄ TOIMII! -teknologia-kilpailu on mukana koulumme Tiedeopetus- ja teknologiakasvatushankkeissa sekä Opetushallituksen tiede- ja teknologiahankkeessa, joka tukee teknologian opetusta.

Tammi-helmikuussa 12 000 alakoululaista Suomessa yhdisti monen eri oppiaineen tietonsa ja taitonsa tehdessään Tämä toimii!

Virtapiiri ja kalvokytkin ovat löytämässä toisensa.

-työtään. Lelu suunniteltiin ja valmistettiin ja sille tehtiin houkutteleva mainos. Koko prosessista pidettiin päiväkirjaa. Leluja valmistui maassamme noin 3000 kappaletta. Koulussamme toimintaan osallistui 11 ryhmää. Ryhmät esittelivät tuotoksensa tuomaristolle, joka valitsi yhden ryhmän aluekilpailuun Jyväskylän ammattikorkeakoululle. Alueelliset Tämä toimii! -alkukilpailutapahtumat olivat heti hiihtolomien jälkeen viikoilla 9–11 eripäivillä Suomesta 14 paikkakunnalla. Koulumme 4a-luokan Drex-Lohis voitti sarjansa ja pääsi jatkokon Espoon Dipoliin loppukilpailutapahtumaan 8.4.2008.

Tuomarien tehtävä oli vaikea jo koulun omissa karsinnoissa.

Liitu-hanke

Liikkumaan ja tutkimaan -hankkeessa on tutustuttu ihmisen toimintakykyyn. Eeva ja Unto Luukkosen oppilaat opetusryhmissä 6ac ja 6bc sekä Kati Huotarin oppilaat opetusryhmässä 5ab ovat tutustuneet sydän- ja verenkiertoelimistön toimintaan liikunnan tunneilla. Sykemittareiden avustuksella on seurattu, miten kuormitukseltaan erilaiset liikuntatehtävät vaikuttavat sydämen toimintaan. Oppilaille on tullut tutuksi, minkälaisilla syketasoilla liikkuminen kehittää peruskuntaa ja kestävyyttä. Sykemittari on kuntoilijalle myös hyvä nopeusmittari: joskus tulee liikutta liian korkeilla sykkeillä ja liikunta ei siksi tunnu hyvältä.

Sykemittarit käytössä 6bc:n tyttöjen salityökentelytunnilla

Yhteistyötä

Koulun ja liikuntatieteiden laitoksen yhteistyö on ollut vilkasta. Yliassistentti Arja Sääkslahti ja lehtori Pertti Huotari järjestivät 6bc-opetusryhmän oppilaille vierailun Kilpa- ja huippu-urheilun (KIHU) tutkimuskeskukseen, jossa oppilaat saivat tutustua kilpaurheilijan toimintakykyyn testaamiseen. Vierailuhetkellä testattavana oli 800 ja 1 500 metriä juoksevia nuoria juoksijalupauksia. Maitohapon kerääntymistä juoksijan elimistöön testattiin valokennojuoksutestillä, jossa juoksunopeutta lisättiin vähitellen urheilijan maksiminopeuteen saakka. Juoksijan hengittämien hengityskaasujen pitoisuuksia analysoidiin kestävyysjuoksutestin aikana. Testien lomassa oppilailla oli mahdollisuus kysellä fysiologi Ari Nummelalta testaamiseen ja ihmisen suorituskykyyn liittyviä kysymyksiä. Oppilaat pystyivät vertaamaan

koulussa käytettäviä kuntotestejä ja niistä saatavia tietoja urheilijoiden käyttämiin testeihin ja niiden välittämiin tietoihin.

YRITTÄJYYSKASVATUS

ALAKOULU

Peruskoulun opetussuunnitelman perusteet 2004 Osallistuva kansalaisuus ja yrittäjyys -aihekokonaisuuden päämääränä on auttaa oppilasta hahmottamaan yhteiskuntaa eri toimijoiden näkökulmista ja kehittää osallistumisessa tarvittavia valmiuksia sekä luoda pohjaa yrittäjämääsille toimintatavoille. Koulun oppimiskulttuurin ja toimintatapojen tulee tukea oppilaan kehittymistä omatoimiseksi, aloitteelliseksi, päämäärätietoiseksi, yhteistyökykyiseksi ja osallistuvaksi kansalaiseksi sekä tukea oppilasta muodostamaan realistinen kuva omista vaikutusmahdollisuuksistaan.

Alakoulussa painotettiin erityisesti yritteliäisyyttä eli tapaa toimia erilaisissa arkipäivän tilanteissa. Tähän kuuluu sellaisten oppimistilanteiden ja oppimisympäristöjen järjestäminen, joissa harjoitellaan luovuutta, aloitteellisuutta, pitkäjänteistä tavoitteen saavuttamista ja yhteistyötaitoja. Tiimityö- ja yhteistyötaitojen harjoittelu on ollut keskeisessä asemassa. Näitä taitoja on harjoiteltu systemaattisesti eri oppiaineiden ja projektien yhteydessä.

Opettajaopiskelijoita on ohjattu opetuksen ja opiskelun suunnittelussa ottamaan systemaattisesti huomioon nämä asiat. Opiskelijoita on opastettu tutustumaan yrittäjyyskasvatukseen ja yrittäjyyskasvatushankkeen sisältöihin. Alakoulussa yritteliästä tapaa toimia on harjoiteltu luontevasti erilaisten luokan varainhankintaprojektien yhteydessä. Teknologiakilpailu on tarjonnut tilaisuuksia innovatiiviseen, luovaan ja tavoitteelliseen tuotteen suunnitteluun ja valmistamiseen. Yhteisen käsityön projekteissa on suunniteltu ja valmistettu tuotteita sekä harjoiteltu teknologisia taitoja ja arviointia.

UPDATE-hanke on kolmivuotinen teknologiakasvatuksen EU-hanke. Tässä Euroopan laajuisessa verkottumishankkeessa on tarkoituksena saada erityisesti tyttöjä kiinnostumaan

teknologian opiskelusta. Koulumme on ollut mukana kehittämässä, kokeilemassa ja vertailemassa parhaita teknologiakasvatuksen toteuttamisen malleja.

Useita luokkia osallistui TÄMÄ TOIMIII! -teknologiakilpailuun. Kilpailu on valtakunnallinen ja tarkoitettu perusopetuksen 1.–6. luokille. Sen tarkoituksena on innostaa arkielämän teknologisten haasteiden ja tehtävien luovaan ratkaisuun. Toiminnan avulla kehitetään luovaa ongelmanratkaisukykyä, yhteistoiminnallista työskentelytapaa ja eri tieteenalojen sovellusten käyttöä teknisen laitteen suunnittelussa ja toteutuksessa. Kilpailuun kuuluu myös mainosten suunnittelu sekä tieto- ja viestintäteknikan hyödyntäminen.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

ALAKOULU

Kuluneen kouluvuoden kansainvälisen toiminnan painopiste oli alakoululla uuden EU-rahoitteisen kaksivuotisen Comenius-projektin ”Words, Sounds and Pictures in Europe” käynnistäminen. Jyväskylän normaalikoulu sai projektin koordinoitavastuun alkuperäisen koordinaattorin jäädessä rahoituksen ulkopuolelle. Projektin vastuuhenkilönä Jyväskylän normaalikoulussa toimii lehtori Mari Kalaja. Uusia partnerikouluja ovat St Alban’s Catholic Primary School Gatesheadista, Englannista, CEIP Quinto Centenario Madridista, Espanjasta, sekä 75. Yil Cumhuriyet ilköğretim Okulu Ortaköy’stä, Turkista. Partnerikoulujen edustajat kokoontuivat lukuvuoden aikana kaksi kertaa: ensimmäisen kerran Madridissa 10.–13.12.2007, ja seuraavan kerran Jyväskylän normaalikoulun vieraina 8.–12.3.2008. Projektikokouksissa suunniteltiin toimintaa, esiteltiin projektin tuloksia, tutustuttiin partnerikouluihin ja niiden edustajiin. Madridissa mukana olivat Sari Keinonen ja Mari Kalaja. Syksyn toiminnan teemana oli musiikki, jota eri maissa tutkittiin, esitettiin ja äänitettiin toisille tutustuttavaksi. Mukana projektissa on normaalikoulusta 10 opettajaa luokkineen, lähes kaikki eri luokkatasoilta. Projektitöiden ohella oppilaat pääsevät harjoittamaan kielitaitoaan kirjeenvaihdon avulla. Projektille on

perustettu myös oma verkkolehti, jossa käsitellään projektin aiheita.

Jyväskylän Comenius-vierailun järjestämiseen osallistui aktiivisesti koulun Comeniusryhmä. Kymmenen vierastamme pääsi tutustumaan suomalaiseen luontoon, Jyväskylän kaupunkiin, koulujärjestelmään, Normaalikouluun ja sen toimintaan sekä tietysti suomalaisiin tapoihin ja kollegoihin. Projektikokouksessa esiteltiin syksyn satoa: partnerimaiden musiikkia esittelevä kooste cd-romilla jaettiin kaikille osallistujakouluille. Onnistuneen vierailun jälkeen toiminta suuntautuu kuvataiteiden tarkasteluun: jokainen partnerimaa valitsee taiteilijan, jonka töitä ja elämää esitellään toisille. Kevään satoa korjataan kesäkuussa projektikokouksessa Gatesheadissa Englannissa.

Comenius-vieraat tervetuloilaisuudessa

Alakoulun muuta kansainvälistä toimintaa ovat tänäkin kouluvuonna leimanneet vierailut. Koulullamme on vieraillut niin opettajia, opettajankouluttajia kuin opiskelijoitakin eri puolilta maailmaa, ja koulumme opettajia on vieraillut edustamassa kouluamme, Jyväskylän yliopistoa ja Suomea eri tilaisuuksissa. Euronetwork ja UNESCO-koulutoiminta ovat tämänkin kouluvuoden yhteistyömuotoja. Verkossa tapahtuva e-twinning -yhteistyö on jatkunut verkkolehtinä. OKL:ssä opiskelevat ulkomaalaiset vaihto-opiskelijat ovat myös tänä vuonna harjoitelleet koulussamme.

Lehtori Raimo Nevalainen osallistui syyskuussa 2007 WCCES XIII vertailevan kasvatustieteen maailman kongressiin Sarajevon yliopistossa Bosnia-Herzegovinassa. Kongressin teemana oli ”Living together – Education and

intercultural dialog”. Pääsiäisviikolla maaliskuussa 2008 Raimo Nevalainen teki vierailun Yhdysvaltoihin New Yorkiin Columbian yliopistoon, jossa hän osallistui vertailevan kasvatustieteen ”Comparative and International Education Society, Gaining educational equity around the world” -kongressiin. Matkojen luonteen mukaisesti molemmissa kongresseissa hän piti esitelmän ”Teacher Professionalism” -tutkimuksen teemoista. Matkojen keskeisenä tavoitteena oli luoda toimivia opetukseen ja tutkimukseen liittyviä yhteistyöverkostoja ulkomaisten yliopistojen ja Jyväskylän yliopiston välille.

Euronetwork on noin kymmenen eurooppalaisen maan koulujen yhteistyöverkosto joka kokoontuu kerran vuodessa jossakin toimintamaassa. Kokoontumisissa arvioidaan menossa olevia ja suunnitellaan uusia yhteistyön muotoja. Tämän lukuvuoden kokoontuminen oli lokakuussa Italian Pontederassa. Koulutamme osallistui tähän seminaariin lehtori Eero Hiltunen. Jo pitkään jatkunut yhteistyö Euronetwork-maiden kanssa on haluttu säilyttää. Tosin Comenius-projektin myötä tämän vuoden toiminta on tapahtunut vähän aikaisempaa matalammalla profiililla.

Kansainvälinen harjoittelu on vakiintunut osaksi kouluvuoden opettajaharjoittelujaksoja. Tänä kouluvuonna koulussamme suoritti opettajaharjoittelua syksyllä 16 ja keväällä 13 opiskelijaa aina Australiaa myöten. Vaihto-opiskelijat tutustuvat koulujärjestelmäämme, opettajankoulutukseen ja työskentelevät luokissa eri tehtävien parissa. Luokissa opiskelijat esittelivät omaa kulttuuriaan tai pitivät opetustuokioita opettajan kanssa sovitusta

Vaihtarit luennolla

aiheista. Kielten tunneilla äidinkieltään puhuvat opettajat saivat oppilaat todella harjoittamaan kielitaitoaan!

Opaskerho

Koulumme on saanut vastaanottaa useita ryhmiä ja yksittäisiä vieraita eri maista kouluvuoden aikana. Huhtikuun alkuun mennessä kouluumme oli käynyt tutustumassa yhteensä 202 opastettavaa vierasta. Viides- ja kuudesluokkalaiset kouluoppaajat ovat esitelleet koulua ansiokkaasti ja taitavasti, tarvittaessa myös vierailia kielillä. 19 opaskerhossa koulutettua opasta on ollut valmiina esittelemään koulua milloin tahansa, suomeksi tai englanniksi, ja he ovat säättäneet kierroksen pituutta vierailijoiden toivomusten mukaan.

Opastusta käytävällä

Unesco-toiminta

Unesco-toiminta näkyi ja kuului monin eri tavoin tänäkin vuonna. Syksyn alussa oppilaskunnan hallituksen toteuttama Nälkäpäiväkeräys loi puitteet käsitellä avunantoa ja SPR:n toimintaa eri luokissa.

Toisena teemana syksyllä nousi Jyväskylän Unesco-koulujen yhteinen aihe Suomi 90 vuotta. Teeman puitteissa Unesco-koulut organisoivat kuvataidenäyttelyn Keski-Suomen museoon. Suomi 90 vuotta – Jyvässeudun Unesco-koulujen terveiset tulevaisuuteen -näyttelyyn veivät töitään luokat 2a (Ojala) ja 6c (Streng). Näyttelyn avasi Suomen Unesco-koordinaattori Pekka Elo.

Kuudennet luokat opettajineen (Nevalainen, Kerimaa ja Streng) toteuttivat itsenäisyys-

Suomi 90 vuotta -näyttelyssä UNESCO-toimijat Anne Streng ja Maarit Kerimaa vieraanaan UNESCO-koordinaattori Pekka Elo

aiheisen päivänavauksen. Suomi 90 vuotta -teemaa käsiteltiin musiikin, runouden, oppilaiden ajatusten ja henkilökunnan mielteiden kautta. Seuraavassa 6b-luokan Pinjan ajatuksia Suomesta:

Suomi on hyvä paikka. Verrattavissa johonkin eteläisempään maahan Suomessa on neljä vuodenaikaa. Kesät eivät ole liian kuumia ja talvella on lunta. Meri on vieressä ja siellä täällä järviä. Ei suuria miljoonakaupunkeja jotka ylitsepersuavat saasteita. Kaikki ovat tasa-arvoisia ja lähes kaikki ovat lukutaitoisia. Suomessa on presidentti ja kansalaisilla on oikeus päättämään asioista, kansanvalta eli demokratia. Hyvä Suomi!

Suomi 90 vuotta, Jyväskylän ASP-koulujen näyttely

6b- ja 6c-luokat (Kerimaa ja Streng) olivat mukana myös eNorssin Unesco-toimijoiden yhteistyöprojektissa. 6b:ssä opiskelijat olivat mukana toteuttamassa Ryijy-projektia sekä 6bc:n oppilaat toteuttivat Vanha Rauma -kuvataideprojektin.

Kuudennet luokat tekivät myös opintoretken Suomenlinnaan ja tutustuivat maailmanperintökohteen historiaan. Lisäksi tämän vuoden Sylin täydeltä -lehdet sisälsivät Unesco-asiata. 6c:n toimittama lehti esitteli suomalaisia maailmanperintökohteita ja 6b:n lehti käsittelee lasten hyvinvointia ja osallistumista.

Normaalikoulu oli toteuttamassa myös Israel–Palestiina-tilaisuutta. Vierailu liittyi Palestiina–Israel–Suomi–Tanska 2006-2007 EURO-MED PROGRAMME SCHOOLS -hankkeeseen. Tilaisuus oli suunnattu ylempien luokkien oppilaille.

Presidentti Tarja Halosen vierailu toi mieluisan lisän tärkeisiin aiheisiin, jotka liittyivät lasten hyvinvointiin ja osallisuuteen. Hän nosti kyselytunnillaan esiin selkeästi Unesco-koulun tärkeitä teemoja. Oppilaskunnan aktiivinen toiminta koulussamme lisääkin lasten osallisuuden tunnetta. Vierailun aikana oppilaat olivat näyttävästi esillä eri toimijoina.

UNESCO-koulu-vieraita Serpuhovin koulusta Venäjältä

Helmikuussa Suhon talvipäivien yhteydessä Jyväskylässä kokoontui eNorssin Unesco -työryhmä. Osallistujat tulivat Oulusta, Tampereelta, Raumalta ja Jyväskylästä. Tämä yhteistyö on eri normaalikoulujen yhteistä, ja taapamisissa luodaan Unesco-toiminnan uusia teemoja. Lukuvuodeksi 2008–2009 päätettiin esittää Unesco-norssien yhteiseksi teemaksi kansainvälistä Maa–planeetta-vuotta.

Koulullamme vieraili myös venäläisen Serpuhovin koulun oppilaita. Tanssipainotteisen koulun esitykset olivat upeita. Tämä vierailu toteutettiin yhdessä Jyvässeudun Unesco-koulujen kanssa.

Lisäksi normaalikoulu on mukana suunnittele-
massa Jyvässeudun Unesco-koulujen kans-
sa isoa tapahtumaa, johon tulevat vieraaksi
Suomen Unesco-koulut. Jyväskylä tarjoaakin
vieraille mielenkiintoista nähtävää, mm. kaksi
maailmanperintökohdetta: Petäjäveden van-
han kirkon sekä Struven ketjun.

YLÄKOULU JA LUKIO

ADORE – hyviä käytänteitä heikkojen nuorten lukijoiden tukemiseksi

Äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori Annamari Murtorinne osallistuu kansainväliseen ADORE-tutkimusprojektiin. ADORE (Teaching Struggling Adolescent Readers) on yhdentoista Euroopan maan yhteishanke, jossa etsitään hyviä opetuskäytänteitä heikkojen nuorten lukijoiden tukemiseksi. Projektin tavoitteena on muodostaa eurooppalainen lukutaitoasi-
antuntijoiden verkosto, joka pyrkii yhdessä
etsimään osallistujamaista heikkoja lukijoita
tukevia opetuskäytänteitä ja kuvaamaan nii-
tä sekä arvioimaan niiden käyttökelpoisuutta
muissa maissa. Perimmäisenä tarkoituksena
on näiden opetuskäytänteiden avulla kehittää
lukemisen opetusta ja kohottaa heikoimmin
lukevien nuorten lukutaidon tasoa. Suomesta
tutkimuksessa on mukana Jyväskylän yliopis-
ton Koulutuksen tutkimuslaitos.

Syksyllä 2007 8a-luokan äidinkielen ja kir-
jallisuuden kurssilta kerättiin alustavaa tut-
kimusmateriaalia projektia varten. Syksyn
kurssilla samoin kuin toukokuussa käytettiin

hyväksi sanomalehden laajaa autenttista materiaalia. Tavoitteena on parantaa luetun ymmärtämistä, kriittistä lukutaitoa ja lukemisen motivaatiota.

Projektiin kuuluu myös tutustumista osallistujamaiden koulutusjärjestelmään ja kouluihin. Lokakuussa 2007 oli projektin yhteistapaaminen Unkarissa. Maaliskuussa 2008 tutustuttiin Sveitsin koulutusjärjestelmään ja käytiin tutkimusvierailulla koulussa. Tutkimuskohteena olivat luokat, joissa yli 40 prosenttia oppilaisista on maahanmuuttajia. Sveitsissä tutustuimme myös kirjastoon, jossa on edistysellisesti otettu huomioon maahanmuuttajanuoret ja heidän vanhempansa. Huhtikuussa vierailimme Italiassa, jossa yhtenä kohteena oli Istituto statale d'Arte, "Bellisario". Kävimme myös toisessa koulussa Chietissä ja tutustuimme samassa kaupungissa sijaitsevaan erityisesti lapsille suunnattuun kirjastoon. Projektin päättökongressi on syksyllä 2008 Lüneburgissa.

Toukokuussa 2008 Normaalkoulussa vieraili projektin tutkijaryhmä. Tutkijat seurasivat 8-luokan äidinkielen opetusta ja haastattelivat sekä opettajaa että oppilaita. Osa tutkijoista tutustui myös muiden luokkien äidinkielen opetukseen. Tutkijavieraita saapui Saksasta, Belgiasta, Unkarista, Sveitsistä, Italiasta ja Puolasta.

Görres-Gymnasiumin opettajien vierailu Norssilla

Syyskuun puolivälissä saimme koblenzilaisesta ystävyyskoulustamme Görres-Gymnasiumista 23 opettajaa vastavierailulle kouluun. Suuri joukko opettajiamme vieraili Koblenzissa marraskuussa 2006, ja nyt saimme tilaisuuden vastata saksalaisten kollegoidemme vieraanvaraisuuteen.

Vieraille esiteltiin suomalaista koulujärjestelmää, josta he olivat erittäin kiinnostuneita suomalaisten koululaisten erinomaisen PISA-menestyksen vuoksi. Vieraat tutustuivat kouluun ja sen toimintaan seuraamalla mm. oppitunteja ja vaihtamalla ajatuksia koulumme opettajien kanssa. Opettajien ja oppilaiden välitön suhtautuminen toisiinsa sekä koulumme siisteys, valoisuus, luokkien upea varustus ja lämmin koululounas tekivät vieraisiin lähte-

Koblenzilaisia opettajia vierailulla Jyväskylässä

mättömän vaikutuksen.

Aallon kaupunkiin matkaavan ohjelmaan kuului tietysti myös vierailu Alvar Aalto -muuseossa.

Norssin ja Görres-Gymnasiumin kuvataiteen ja äidinkielen yhteistyöprojektina syntyneen Nibelungen-Kalevala-näytelyn juhlalliset avajaiset pidettiin vierailun yhteydessä koulumme vanhassa aulassa. Tämän jälkeen leivottiin hyvin monimuotoisia karjalanpiirakoita suomalais-saksalaisena yhteistyönä kotitalousluokassa.

Henkisten virikkeiden lisäksi vieraille tarjottiin myös aimo annos ruumiinkulttuuria. Viikonloppuun vietto alkoi kirkkovenesoudulla Jyväsjärvellä. Airoissa vieraiden lisäksi oli myös koulumme opettajia. Juoksipa yksi saksalainen vieras puolimaratoninkin Finlandia maraton-tapahtumassa. Hän saapui maaliin yhdessä suomalaiskollegan kanssa käsi kädessä.

Vierailu sujui kaikin puolin lämminhenkisesti ja lujitti vielä osaltaan Norssin ja Görres-Gymnasiumin välistä erinomaisen antoisaa ystävyyskoulutoimintaa.

Danksagung Jyväskylä 2007

Hyvää huomenta! (Hyvää päivää!) On behalf of the acting head at Görres-Gymnasium Herr Höhn and my colleagues here I would like to thank you for your warm welcome and kind hospitality.

It's a great pleasure for us to return your visit at our school and it's an exciting and

delightful experience we can make.

The exchange between our two schools has now existed for 5 years. That's not a very long time compared to the 425th anniversary of Görres-Gymnasium this year, compared to your country's 90th birthday (congratulations) or Rhineland – Palatinate's 60th birthday, where we come from.

I think it's not only the number of years that counts but it is quality that matters. The personal level of this exchange makes it so valuable. The students come to learn about a different culture, to respect and appreciate it and thus the exchange contributes to a mutual understanding in Europe.

This goal is perfectly visualized in the joint art project Niebelungen meet Kalevala that we could already enjoy at Görres-Gymnasium and will enjoy at your school today.

I thank the involved art teachers in both schools for their creativity and commitment.

A traditional exchange on the student level was the dominant aim when the partnership between the two schools was officially announced and celebrated on December 8th 2002. But even then in his address the former head of Görres-Gymnasium Prof. Visser envisioned a possible exchange between teachers as well.

Who would have thought that this vision would come true four years later with your visit to Koblenz and five years later with our visit to Jyväskylä.

We want to thank your Finland team for preparing this visit and providing us with a programme that is both educating and entertaining. My special thanks to Heli who dealt with all the correspondence on your side. Thank you. Kiitos!

I also want to thank Karen who represents the Finland team at our school and handled the organisation on our side so well. Karen, I hope we didn't behave like naughty school children. Thank you. DANKE!

My last and most pleasurable duty now is to

hand over a present. It's a plate from a local pottery with its traditional grey glazing and blue ornaments which is typical of the region.

Herr Höhn, our acting headmaster, sends his kind regards combined with an invitation for the official ceremony of the school's 425th anniversary on November 30th (Friday 11 o'clock).

To show his gratitude he also sends two bottles of Koblenzer Görresgarten, a mild Moselle Riesling. The vine actually grows on the premises of Görres-Gymnasium, is professionally cultivated and the bottles are kept in the vast deep cellars of Görres-Gymnasium.

Something special for this very special occasion.

Danke! Kiitos!

Norssilaiset Koblenzissa syksyllä 2007

Syksyisenä keskiviikopäivänä linja-auto odotti meitä koulun sisäpihalla. Heitimme matkatavarat sisään ja lähdimme matkaan kohti Tampereen lentokenttää ja Saksan Koblenzia. Pientä jännitystä oli selvästi havaittavissa. Joku oli ehkä nähnyt tulevasta perheestään kuvan, joku taas oli menossa täysin tuntemattoman perheen luo, sillä perheitä oli jouduttu vaihtamaan. Kaikki me pääsisimme kuitenkin tapaamaan maaliskuussa Suomessa vierailleet saksalaiset ystävämmme.

Tampereen lentokentällä jouduimme viettämään hieman ylimääräistä ja tunkkaista aikaa, koska lentokone oli yli tunnin myöhässä. Lopulta pääsimme istumaan koneeseen ja kahden ja puolen tunnin mittainen matka kohti tuntematonta Saksanmaata alkoi. Jätimme taaksemme Suomen harmaan ja keltaisen syksyn ja aloimme odottaa innolla miltä Saksassa näyttäisi.

Harmaalta ja pimeältä tähän se alkuun vaikutti, vaikka siellä täällä oli erilaisia valoja valaismassa mustaa maata. Kellokin oli jo aika paljon, kun saavuimme Hahnin lentokentälle, joten ehkä vasta aamulla näkisimme Saksan värit. Ajelimme bussilla Koblenziin, jossa isäntäperheet odottivat meitä. Koblenzin kes-

kusta vaikutti melko suurelta ja loisteliaalta ollaakseen vain noin Jyväskylän kokoisen kaupungin keskusta. Liimauduimme ikkunaan kiinni ja ihailimme suuria näyteikkunoita. Ostospaikkoja oli niin paljon, että tuleva shop-pausjärjestys oli mietittävä tarkkaan. Sitten saavuimme paikkaan, josta isäntämme ja ystävämme olivat tulleet meitä vastaan. Halailujen ja esittelyjen jälkeen kaikki hyppäsivät isäntäperheidensä mersuihin ja lähtivät kohti heidän kotejaan.

Torstai-aamuna me valuimme saksalaisten ystäviemme kanssa Görres-lukion pihalle, jossa oli kiva vaihtaa kuulumisia taas vähän suomen kielelläkin. Kaikilla oli ollut jännittävä ilta uuden perheen kanssa, ja siitä riitti juttua toisille. Saksalaisilla ystävillämme oli normaaliin tapaan koulua, ja he jättivät meidät koulun juhlasaliin, jossa koulun rehtori toivotti meidät tervetulleiksi kouluun ja manasi Saksan koulusysteemiä. Kiersimme koulua ryhmissä ja kävimme yhdellä oppitunnillakin. Ei heidän koulunsa niin ruma ollut kuin he olivat meille kertoneet. Koulu koostui uudesta ja vanhasta puolesta, ja ihan kivoilta molemmat näyttivät. Samassa koulussa oli myös paljon nuoria koululaisia, ja käytävillä riitti välillä melua ja viilsettä heidän ajaessaan toisiaan takaa.

Meille oli järjestetty oikein erityinen lounas ja Mr Shhrekkekassin (Herr Schreckegast) kanssa kävelimme erään pankin (Sparkasse) lounasravintolaan ja söimme siellä. Ruokailun jälkeen tutustuimme kaupunkiin Mr Kremerin kanssa. Kävelimme paljon ja osaa porukasta alkoi jo varmaan pikkuhiljaa väsyttää, mutta silti oli hienoa käydä katsomassa Deutsches Ecke eli Saksan kulma, jossa Mosel-joki ja Rhein-joki yhtyvät.

Kierroksen jälkeen saksalaiset kaverimme olivat meitä koulun portilla jo vastassa. Heiltä oli loppunut koulu siltä päivältä ja teimme pieniä suunnitelmia illaksi. Tutustuisimme saksalaiseen seuraelämään.

Perjantaina kokoontuimme Koblenzin juna-asemalle, josta aloittaisimme matkan kohti Saksan entistä pääkaupunkia Bonnina. Saksalaiset ystävämme olivat saanneet koulusta päivän vapaaksi ja tulivat meidän mukaamme. Matka ei ollut pitkä, ja Bonnissa jatkoimme matkaa metrolla kohti Haus der Geschichte -

museota, jossa meille oli varattu englanninkielinen opastus. Opas oli oikein innokas ja kertoi paljon Saksan sodanjälkeisen ajan muutoksista: nuorison suosimista Trabant-autoista ja Berliinin muurin murtumisesta.

Vapaa-aikaa oli kierroksen jälkeen muutama tunti, ja porukkaa hajaantui ympäri Bonnin keskustaa nauttimaan suurkaupungin houkutuksista. Isäntäperheiltilä oli saatu oikein täyttävät eväät, mutta pitihän sitä saksalaista erikoisuuttakin, döner-kebabia, maistaa. Muotiliikkeitä oli monenlaisia ja ajatus lähdistä taidemuseoon ei tuntunut kovin houkuttelevalta. Lähdimme kuitenkin Bonnin taidemuseoon ja katselimme aikamme hienoja tauluja oppaan avulla, kunnes oli aika lähteä takaisin kohti Koblenzia.

Illallakaan ei aika tullut pitkäksi vaan menimme saksalaisten kanssa paikalliseen nuorisodiscoon.

Lauantaina heräsimme mukavasti isäntäperheidemme kodeissa. Lauantaina on saksalaisillakin koululaisilla vapaata koulusta ja tarkoitus oli tehdä jotain hauskaa kaikkien kanssa yhdessä. Osa perheistä halusi lähteä näyttämään Kölniä suomalaisille vierailleen, mutta me muut tapasimme paikallisen kylpylän eteisessä ja tutustuimme uudenlaiseen keksintöön. Jokainen sai ranteeseensa hinnalla kiinni olevan telineen, johon piti työntää muovinen pyöreä kolikko. Kävimme vaihtamassa vaatteet uima-asuihin, ja saksalaiset ystävämme kertoivat, että muovikolikkoa voi käyttää maksuvälineenä jos haluaa ostaa jotain kylpylän kahvilasta tai, kuten meille myöhemmin selvisi, sillä pystyi myös maksamaan saunamaksun.

Aluksi nimittäin ihmettelimme, että eikö saksalaisissa kylpylöissä ollut saunoja ollenkaan. Löysimme jonkinlaisen kummallisen porttisyntemien ja arvelimme saunojen olevan porttien takana. Aluksi oli vaikea saada portit aukeamaan, koska kolikko piti vilauttaa jonkinlaiseen lukijaan tiettyssä järjestyksessä. Joku taisi vilauttaa kolikkoaan lukijalle aika monta kertaa mutta kaikki pääsivät lopulta portin toiselle puolelle. Saavuimme jonkinlaiseen kylpylähavilain oloiseen tilaan, jossa oli muutama pöytä ja tuoleja. Tiskin takana nainen taisi hymyillä meille aika lailla, ja niin tekivät

kahvilan pari asiakastakin kun pöllähdimme pienenä laumana siihen keskelle.

Lähdimme kuitenkin kävelemään pientä käytävää pitkin, joka vietti hieman alaspäin, ja tulevam selvästi pesuhuonemaiseen tilaan ja huomasimme pari pientä höyrysaunaa tai -huonetta. Sitten huomasimme, että täällähän ihmiset kulkevat ihan alasti, nimittäin pari alastonta miestä tuli juuri höyryistä pois. Osa tytöistä luuli, että olimme tulleet miesten puolelle, ja lähti kävelemään varovasti pois päin kohti kahvilaa. Kyllähän Suomessakin alasti saunotaan mutta, nololta tuntui kulkea siellä uimapuku tai -housut päällä. Lopulta me kaikki lähdimme sieltä pois, mutta osa tytöistä kertoi menneensä uudestaan ja käyneensä jonkinlaisessa lölyyriitissä.

Uimahallireissun jälkeen kävimme syömässä isäntäperheidemme luona ja levähdimme hetken. Illaksi meidät vietiin jonnekin pienen matkan päässä Koblenzista sijaitsevalle purjelentokonekentälle, jonka kerhorakennuksessa vietimme iltaa ja tapasimme ne, jotka olivat olleet koko päivän Kölnissä.

Sunnuntaina menimme pelkästään suomalaisen ryhmämme kanssa koko päivän retkelle Trieriin. Menimme junalla, koska matka kesti noin kaksi tuntia. Ensimmäistä kertaa tällä viikolla sää oli mukavan aurinkoinen ja lämmin, melkein kesäinen. Trierin kaupungissa kävimme katsomassa useita roomalaisten rakennuttamien rakennusten raunioita. Onneksi meillä oli myös vapaata aikaa ihastella kaunista kaupunkikuvaa ja lounastauolla tutustua paikallisiin erikoisuuksiin, kuten jäätelöannoksiin ja leivonnaisiin. Iltapäivällä oli myös museokäynti. Palasimme junalla takaisin illan pimetessä.

Maanantaina meillä oli alkupäivä tavallista kouluopetusta saksalaisten isäntiemme kanssa. Myös me itse saimme olla oppilaina, kun isäntämme opettivat meille kreikkaa. Aamupäivän jälkeen ohjelmassa oli shoppailua kaupungilla ja ruokailu. Sitten lähdimme lautalla pitkin Reiniä Marksburgiin, jossa menimme katsomaan erästä vanhaa linnaa. Se olikin hieno kokemus, vaikka kiipeämistä ylös rinnettä oli paljon. Illalla hyppäsimme junaan ja matkustimme sillä vähän matkaa Koblenziin päin, jotta pääsimme ruokapaikkaamme,

perinteiseen saksalaiseen ravintolaan nimeltä Maximillians.

Tiistaina oli viimeinen kunnon päivä Koblenzissa. Päivään sisältyi lähinnä shoppailua ja kaupungilla käymistä. Illalla saksalaiset järjestivät meille läksiäiset, ja niiden jälkeen lähdimme vielä kaupunkiin istumaan iltaa.

Keskiviikkona olikin sitten lähdön aika. Lähdimme jo aamulla ja matkasimme bussilla lentokentälle. Lentomme lähti melkein tunnin etuajassa ja kaikki sujui matkan aikana hyvin. Suomeen saavuimme iltapäivällä ja illalla viimeinkin koulun pihalle.

Rosa Hentunen (IID) ja Aaku Siekinen (IIB)

Norssilaiset Brestissä marraskuussa 2007

Maaliskuussa 2007 vietimme viikon ranskalaisten oppilaiden kanssa Jyväskylässä. Marraskuussa oli meidän vuoromme pakata matkalaukut ja lähteä vastavierailulle Brestiin. Matkamme alkoi Norssin pihasta keskiviikkona 7.11. klo 3:30. Aamuyöstä keli oli huono ja tienpinta liukas. Vaihdoimme konetta Pariisissa ja olimme perillä Brestissä vasta illansuussa. Saavuttuamme lentokentälle isäntäperheet olivat meitä vastassa ja ensimmäinen ilta kuluikin perheisiin tutustuen. Unikin maittoi pitkän päivän jälkeen.

Viikon aikana kävimme muutamilla oppitunneilla, tutustuimme Bretagnen maakuntaan ja vietimme aikaa ranskalaisten kavereidemme kanssa. He olivat suunnitelleet lähes jokaiselle päivälle jotain ohjelmaa.

Torstaina aamupäivällä kävimme muutamilla oppitunneilla ja saimme näin käsityksen ranskalaisesta koulujärjestelmästä, jossa on paljon eroavaisuuksia omaamme verrattuna. Kouluruoka yllätti meidät positiivisesti laajoilla alku- ja jälkiruokavalkoimillaan. Ruokailun jälkeen vierailimme suomalaisporukalla merentutkimuskeskus Océanopoliksessa, jossa opas vastaili meidän kysymyksiimme.

Perjantaina tutustuimme herkkulisten bretagnelaisten crêpejen tekoon ja saimme myös kokeilla taitojamme niiden teossa. Illemmalla

Norssilaisia vierailulla Brestissä

ruokailimme koululla ja ruoka oli jälleen ker-
ran todella hyvää. Syömisen ohella opetimme
ranskalaisille hieman suomea, mikä oli haas-
tavaa mutta hauskaa. Viikonloppuna pääsim-
me shoppailemaan Brestin keskustaan ja jo-
kaiselle suomalaiselle tarttui käteen vähintään
muutama ostoskassi. Sunnuntain vietimme
pääosin perheiden kanssa. Silloin pääsimme
todella tutustumaan ranskalaiseen kulttuuriin
ja perhe-elämään.

Maanantaina vierailimme Brestin naapurikau-
pungeissa. Päivän aikana kävimme mm. suk-
laatehtaalla sekä n. 60 000 asukkaan Quim-
perissa. Aurinkoinen päivä oli varmasti yksi
parhaimmista koko reissun aikana.

Tiistai oli vierailumme viimeinen päivä, ja ai-
kaa riitti vielä tuliaisten ja matkamuistojen
ostoon. Illan vietimme perheiden parissa hie-
man haikeissa tunnelmissa. Monet joutuivat
hyvästelemään ranskalaisen kaverinsa jo il-
lalla, koska heillä oli koulua lähtöaamunam-
me. Koko keskiviikko kuluikin matkustaessa.
Lähdimme aamulla Brestistä, vaihdoimme
jälleen konetta Pariisissa ja olimme yöllä ta-
kaisin Norssin pihassa väsyneinä, mutta to-
della tyytyväisinä onnistuneeseen matkaan.

Kannatti lähteä!

Suuret kiitokset matkan toteutumisesta kuulu-
vat Aija Kalmbachille sekä reissussa mukana
olleille opettajille Kaija Kähköselle sekä Rauno
Pietiläisille. *Merci beaucoup!*

Ilona Perämäki ja Auri Pöntinen (IIB)

Ryhmä ranskalaisia vierailulla koulussamme 3.–10.3.2008

On kylmä maanantai-ilta ja Norssin sisäpihal-
le on kerääntynyt joukko hytiseviä oppilaita
vanhempineen. Ilmassa leijuneen jännityksen
katkaisi pihalle kurvannut bussi, joka oli las-
tattu 16 ranskalaisella oppilaalla ja kahdella
opettajalla. Vieraat olivat lähteneet aamulla
Brestistä viikon vierailulle Jyväskylään. Het-
ken salamavalojen räiskeen jälkeen ranska-
laiset purkautuivat bussista ja pikaisten esit-
elyjen jälkeen jokainen isäntäperhe keräsi
mukaansa vieraansa kimpsut ja kampsut ja
lähti kohti kotia.

Tiistiaamuna ranskalaiset heräsivät aika-
erosta johtuen enemmän tai vähemmän väsy-
neinä kylmään pakkasaamuun. Vieraat saivat

heti tutustua suomalaisen kouluun, sillä tiistain ensimmäiset tunnit he saivat istua kuunteluoppilaina, kuka milläkin tunnilla (onnekkaimmilla oli äikkää). Sen jälkeen oli vuorossa kouluumme esittely, jonka pitivät koulumme toisen vuosikurssin ranskan opiskelijat. Iltapäivällä tutustuimme Harjun luontomuseoon, jossa saimme opastetun englanninkielisen kiertokäynnin. Kierroksen päätyttyä ihastelimme maisemia vesitornin huipulta. Illalla palasimme vielä kotitalousluokkaan leipomaan yhdessä vieraittemme kanssa suomalaista pullaa. Pullansyönnin lomassa ranskalaiset pitivät esitelmää Bretangen alueesta.

Keskiviikkona vierailukohteina olivat vuorossa Aaltomuseo työpajoihneen ja Jyväskylän yliopiston kampusalue. Koulunpäivän päätteeksi osa meistä jäi keskustaan kiertelemään kaupoissa. Seuraavana päivänä ranskalaiset kävivät Heiskan tilalla mm. lumikenkäilemässä ja pilkkimässä.

Perjantaiamuna ranskalaiset lähtivät kohti Keuruun ekokylää, joka oli useimmille suomalaisistakin aivan tuntematon paikka. Ranskalaisille kylävierailu oli osa koulun kestävä kehityksen projektia, johon saatiin näin kansainvälistä näkökulmaa. Monet tuntuivat pitäneen kylästä, vaikka meistä suomalaisista se kuulosti hieman tylsältä. Toiset aloittivat viikonlopun käymällä elokuvissa, toiset taas lähtivät kukin omille teilleen.

Viikonloppu vietettiin isäntäperheissä, ja ranskalaisille esiteltiin suomalaista kulttuuria parhaimmillaan: hiihtämistä ja luistelua, saunomista, lumessa piehtarointia ja makkaran syömistä. Osa ryhmästä kävi Laajavuoressa pulkkamäessä. Rinnettä ylös kavuttaessa heitettiin kuolematon lause: "Can I eat the snow?"

Maanantaiamuna saatoimme haikain mielin vieraamme bussiin, joka vei heidät Helsinki-Vantaalle. Iltapäivällä pääsimme kuitenkin vielä osallisiksi jatko-osaan ranskalaisryhmän seikkailuista Suomessa: lentoon oli aikaa kaksi tuntia ja yhdeltä ranskalaiselta oli passi jäänyt Jyväskylään. Tilanne päättyi hyvin, kun passin kopio saatiin faksattua lentokentälle.

Taavi Tenhu ja Heikki Tulomäki (ID)

Leirikoulussa Riassa

Turvavyöt kolisevat kiinni. Olemme laskeutuksessa yölliseen, sateisen synkkään Riikaan. Laskeutumisen jälkeen ryhmämme juoksee intoa täynnä sateen läpi lentokentän sateiloihin odottamaan matkatavaroiden saapumista. Matkatavaroiden löydettyä oikeat omistajat suuntaamme pihalle taksijonoon. Taksit löytyvät nopeasti, ja määränpääkin saadaan kuskille selväksi, vaikka kuskin englannin kieli ei ole tänä iltana parhaimmillaan. Välittömästi taksin liikkeelle lähdettyä alamme tarkkailla uutta ympäristöä. Lähestyessämme keskustaa saamme nähdä sen puolen Riikaa, joka on painunut mieliimme mediasta ja historias-ta. Ränssistyneet talot unohtuvat kuitenkin nopeasti saavuttuamme hotellimme edustalle. Oopperatalon vieressä sijainnut hotelli antaa kaikille hyvän ensivaikutelman. Myös sisätilat vakuuttavat ryhmämme, olemme siis tyytyväisiä valintaamme.

Herätyskello pirisee. On aika hieroa nihiekat pois silmistä. Aamupalan jälkeen ohjelmaan kuuluu vierailu paikallisessa luonnontieteiden museossa, jonka jälkeen siirrytään shoppailemaan keskustan ostareille ja toreille. Museon aulassa työskentelevä virkailija tuottaa meille kuitenkin pettymyksen sanomalla huonolla englannin kielellä, että museo on tänään suljettu. Hyppäämme suunnitelmassa siis suoraan shoppailuusuuteen.

Muutama tunti tutustumisaikaa paikalliseen torielämään kuulostaa hyvältä, minkä jälkeen kokoonnutaan porukaksi paikallisen Hesburgerin edessä. Ensimmäisenä lähdemme pienessä ryhmässä tutustumaan neljään suureen hallirakennukseen, joiden sisältä paljastuvat tuoreiden elintarvikkeiden myyntikojut. Kaloista mausteisiin ja vesimeloneista makaraan kaikki on löydettävissä täältä. Tuoksu halleissa on myös kaikenkattava, joten päättämme siirtyä ulkona olevien myyjien luokse. Ulkona vallitsee melko rauhallinen, torimyyjien puheen täyttämä ilmapiiri. Jos sisältä sait mahasi täyteen, niin ulkoa löydät vaatteita joka lähtöön, aitoja ja ei niin aitoja. Kierreltyämme tarpeeksi torilla siirrymme modernimpia ostoskeskuksia kohti. Toreilta jää vahva mielikuva siitä, että paikalliset torimyyjät todella saavat elantonsa toreilta.

Vaihdos torilta ostareille on karu, kerjäläisten luota kiiltäviin ja kimalteleviin ostoskeskuksiin, jotka muistuttavat suomalaisia vastineitaan. Kaupat ovat täynnä kansainvälisiä brändejä ja moninumeroisia hintalappuja. Tylsistyneisyyden juuri hiipessä luoksemme huomaamme, että on aika siirtyä Hesens eteen.

Heseltä matkamme jatkuu kohti Pietarin tuomiokirkkoa, missä meidän on määrä kavuta 127 m korkeaan kirkkotorniin. Kymmenen minuutin kävelymatkan jälkeen löydämme itsemme kirkon juurelta katseet kohti tornin huippua. Sisälle päästyämme saamme onneksemme todeta, että tornin huipulle vie hissi. Pienissä erissä hissinkuljettaja vie kaikki loppujen lopuksi huipulle, josta avautuu koko Riian paljastava näkymä: lähellä hienoja taloja, joiden välistä paljastuu vain paikoitellen vanhoja betonihökökeitä, ja kauempana silmän kantamattomiin pelkkää betonihökökeitä. Tämä kertoo hyvin kaupungin muuttumisesta vuosien saatossa. Vähitellen alamme siirtyä alaspäin tutkailemaan, mitä muuta mielenkiintoista kirkosta löytyy, ja kaiken mielenkiintoisen nähtyämme päätämme siirtyä ruokailemaan, kukin valitsemaansa paikkaan. Samalla Tomppa vapauttaa meidät kahleista ja käsirautoista sanomalla meidän olevan vapaita loppuillaan. Hyväksi todetussa italialaisessa ravintolassa on mukavan atmosfääriin lisäksi tarjolla kottuhintaisia pitsaa ja juomaa, makua unohtamatta.

Pirinää, suihkuun ja aamupalalle, kolmas päivä alkaa. Olemme lähdössä tutustumismatkalle paikalliseen englanninkieliseen kouluun. Aulasta lähdemme paikallisten lukiolaispoikien opastuksella bussipysäkeille. Bussimatka keskustasta kaupungin laidalle ei ole kovinkaan pitkä, mutta sitäkin ahtaampi, bussi on nimittäin ääriään myöten täynnä. Bussi ajaa sellaisten alueiden läpi, minkälaisiksi useat vieläkin kuvittelevat Riian: ohitamme vanhoja ränsistyneitä taloja sekä hoitamattomia pihvoja. Odotukset vierailukohteestamme ovat hieman samankaltaiset.

Koulun piha saa osan ryhmäläisistä hieman mielteliäksi, monet toivovat varmaan sisätiloilta hieman parempaa. Pojat opastavat meidät luokkaan, pienempään kuin mihin Suomessa on tottunut. Luokassa meidät ottaa vastaan koulun englanninopettaja. Pienen tervetulo-puheen jälkeen opettaja käskää meitä jättämään tavarat luokkaan ja seuraamaan häntä. Aiomme osallistua lukion toisen vuosikurssin opiskelijoiden liikuntatunnille. Salissa jakaudumme ryhmiin, joissa on sekä meitä norssilaisia että riikalaisia. Liikunnanopettaja astuu ryhmien eteen huvittunut ilme kasvoillaan ja kertoo seuraavan leikin ohjeet, latviaksi! Kysymme hämmästyneenä ryhmäläisiltämme, mitä pitää tehdä. Hyvällä englannilla he tulkaavat opettajan antamat ohjeet. Väärinkäsitysten, nauruskelun ja pienen hölmöilyn jälkeen leikit olivat ohi ja oli aika kiittää oppilaita

Tutustumassa paikallisen koulun toimintaan

ja opettajaa hauskaasta liikuntatunnista.

Hymyissä suin siirryimme kerrosta ylemmäksi koulun abiturienttien englannintunnille. Asuessamme luokkaan katseet tutkivat meidät läpikotaisin pienen naurun hymähdyksien kanssa. Asetumme istumaan ryhmiin, joissa on noin kaksi suomalaista ja neljä latvialaista. Opettaja aloittaa oppitunnin tervehtimällä vierailijoita, englanniksi. Opettajan yksinkertaisen ohjeistuksen mukaan aloitamme kiivaan kyselyn koulun abikollegoilta, jotka pyrkivät myös saamaan parhaan mahdollisen kuvan meidän lukiolaiselämästämme Suomessa. Keskustelun edetessä huomaan, että latvialaisen lukiolaisen arki on hyvin pitkälti samanlainen kuin suomalaisen. Päivät koulussa, illat harrastuksen tai kavereiden kanssa ja viikonloput ovat sekoitus näistä kaikista. Puheenaiheita riittää ja kommunikointi onnistuu ongelmitta. Aikamme ollessa lopussa toteamme, että juttua riittäisi vielä pidemmäksiinkin aikaa, ja sovimme, että he tutustuttavat meidät kaupunkiin myöhemmin illalla. Hieman hämmästyksen ja iloisuuden sekaisissa tunnelmissa kävelemme pois luokasta kohti käytävällä vallitsevaa hälinää.

Koulun yli 1000 oppilasta vilistää koulun käytävillä, siis koulussa, joka on nopealta vilkaisulta meidän Norssin kokoinen! Suinkaan lukio ei ole näin iso, vaan koulu käsittää alasteen luokat 1–6, yläasteen luokat 7–9 ja lukion luokat 1–3. Eli ne luokat, mitkä esimerkiksi Jyväskylässä on sijoitettu kahteen tämän koulun kokoiseen rakennukseen. Korvia raastava kello soittaa oppilaat takaisin oppitunneille. Hälinä loppuu hetkessä, mikä antaa meille mahdollisuuden tutustua koulun tiloihin rauhassa opettajan johdolla. Opettaja näyttää meille koulun muita luokahuoneita ja pääsemme jopa vierailemaan muutamilla oppitunneilla. Huomattavasti pienemmät luokkaryhmät ja pienemmät luokahuoneet ovat suurin ero Suomalaiseen kouluun verrattuna. Toisaalta riikalaisesta koulusta puuttuvat teknologian hienoudet, kuten dataprojektorit ja monet muut laitteet, jotka suomalaisessa koulussa ovat melkein jo vakiovaruste. Koulusta löytyy ruokala, jonka näkemisen jälkeen en enää ikinä valita meidän koulun ruokalan ahtaudesta, ja kahvio, mistä oppilaat voivat ostaa evästä. Tutustumiskierroksen jälkeen on aika kiittää opettajaa hienosta kokemuksesta

ja suunnata kohti bussipysäkkiä, minne uskomme löytävämmekin omin neuvoin. Bussista hyppäämme keskustassa pois ja suuntamme kohti rautatieasemaa. Otamme junan Latvian Teneriffalle Jurmalaan.

Yli 30 kilometriä valkoista hiekkarantaa Riianlahden rannalla saa meidät astumaan junaan aurinkoisena iltapäivänä. 40 minuutin junamatkan jälkeen jarrujen kitinän herättäminä syöksymme ulos junasta ja lähdemme kohti rantabulevardia, jonka on hiljentänyt lokakuun viileys. Etenemme kohti Jurmalan hiekkarantaa. Syksyinen aurinko kimaltelee merenpinnasta melkein sokaisten meidät. Osa ryhmästä ihastelee näkymää istumalla rauhassa rannalla vaipuen levollisuuteen, toinen osa ryhmästä kahlaamalla rantavedessä ja pari kaverusta pelleilemällä. Kaunis näkymä merelle saa mielen rauhoittumaan, mutta näkymä mereltä päin on karu: hienoja huviloita ja isoja kylpylähotelleja auringonottoparkeineen. Näky tuo pelottavan paljon mieleen jonkin turistikohteen Kanariansaarilta. Pienen rantakävelyn jälkeen ryhmämme suuntaa huvila-alueen läpi kohti juna-asemaa. Jarrut kitisten juna pysähtyy kohdallemme: on aika palata hotellille.

Ilta alkaa hämärtyä ja on aika valmistautua illan viettoon uusien, paikallisten tuttavuuksiemme kanssa. Tapaamme heidät hotellimme ulkopuolella. Lähdemme heidän johdolla kävelemään kohti heidän perinteistä koulupäivän jälkeistä istuskelupaikkaansa. Vanhassa kaupungissa, pienellä kujalla sijaitseva kahvila näyttää ulkoapäin kaikelta muulta kuin kahvilalta. Sisäpuolella vallitsee kuitenkin rauhallinen, hieman hippimäinen tunnelma. Mukavan näköiset sohvot ympäröivät kahvilan seiniä ja kahvinkeittimien poristessa musiikki soi hiljaisesti taustalla. Kollegamme kertovat, että tänne he tulevat koulupäivän jälkeen irtautumaan arjesta.

Keskustelun aiheet liikkuvat lähinnä lukiolaiselämän ympärillä, kuten miten Riikalaisen lukiolaisen elämä eroaa suomalaisen opiskelijan elämästä. Eroja ei juuri löydy. Jonkin ajan kuluttua uusien ystäviemme opastuksella kävelemme takaisin hotellillemme. Hotellin edustalla vaihdamme vielä yhteydenpitovälineiden tietoja ja sen jälkeen on aika sanoa heipat, toivottavasti ei kuitenkaan hyvästejä.

Ryhmäläiset hajaantuvat omiin huoneisiinsa ja vetävät niin sanotusti luomet silmille. Viimeinen ilta Riiassa on todennäköisesti se ilta, mikä kaikille jää parhaiten mieleen. Hymynousee suupielille.

Emil Myllylä IIIB

Experiences of a German teacher trainee

When you first enter a Finnish Normaalikoulu and attend some lessons there, being a teacher trainee from Germany, you realize some things you are not used to at German schools.

However, it was not only the comparably small class size, or the quiet atmosphere or the well equipped classrooms that keep in my mind, no, one of the things I liked best was the “word of the day” and the presence of a special attitude of both teacher and pupils, which I can only describe as “Vertrauen”.

This attitude, which I realized more or less all

over, really made a difference for me, being in a Finnish school – and it made me feel comfortable pretty soon.

Actually the whole four weeks in September 2007, where I had the possibility to teach in two different German classes and one English class, were interesting and “lehrreich” and gave me a lot of pleasure.

I also appreciated it a lot having Paula, Kaija and Hannele as mentors, giving me useful feedback, and I thank Kirsti Koski, who made it possible for me to make this experience. And for sure I also appreciated the time with the classes 6, 8 and 9.

I remember one word of the day that said something like:” Finnen sind eher ruhige verschlossene Menschen...”

And although compared to what I am used to, the people I met were often more quiet, especially in class, I cannot confirm that statement completely.

Kahdeksaslukkalaisia saksan opiskelijoita Stephan-opettajan kanssa

Ich hatte eine Menge Spaß mit den Schülern, die oft mit mir gemeinsam lachten und bereitwillig über meine mangelnden Finnischkenntnisse hinwegsehen...

"Knock, knock! – Who's there? – It's the disturbing cow... What c... - mooohh!"

Good one! Liebe Grüße an meine 6., 8. und 9. Klasse

Stephan Drescher

TÄYDENNYSKOULUTUS

Koulu osallistuu aktiivisesti akateemisen täydennyskoulutuksen tuottamiseen. Tavoitteena on uuden tieteellisen tutkimustiedon ja osaamisen tuominen entistä paremmin opettajien ulottuville.

Tänä vuonna koulun täydennyskoulutustarjotin (www.norssi.jyu.fi/tk) koottiin kolmannen kerran. Koulutukset ovat kaikille avoimia, mutta niitä on markkinoitu erityisesti Jyvässeudun verkostokuntien opettajille. Organisoinnista ovat vastanneet koulun täydennyskoulutuskoordinaattorit ja varsinaisesta markkinoinnista verkostokuntien täydennyskoulutuskoordinaattori sekä kuntien ja koulujen yhdysopettajat.

Koulun opettajat ovat olleet aktiivisesti mukana järjestämässä täydennyskoulutusta yhteistyössä eri ainelaitosten kanssa. Osa näistä koulutuksista on ollut mukana koulun täydennyskoulutustarjottimella.

Yhteistyössä OKL:n ja muutamien muiden yliopiston laitosten kanssa koulu järjesti Pedagogiset messut 19.1.2008. Messujen pääteemana oli hyvinvoiva koulu. Päivän ohjelma sisälsi kaikille yhteisiä luentoja ja valinnaisia työpajoja. Osallistujia messuilla oli hieman yli 200.

Yhteistyö Länsi-Suomen lääninhallituksen kanssa jatkui vuoden aikana Oppivat kuppi -yhteistyöverkoston avulla. Pääosin lääninhallituksen organisoima verkosto tarjoaa opettajien täydennyskoulutuksen järjestäjille keskustelufoorumia ja sitä kautta mahdollisuuden parantaa tiedonkulkua.

SUHO:N TALVIPÄIVÄT JYVÄSKYLÄSSÄ 1.–2.2.2008

Suomen Harjoittelukoulujen Opettajat ry. on ammatillis-pedagoginen yhdistys. Jäseniä yhdistyksellä on yli 600 eri puolella Suomea olevissa yliopistollisissa harjoittelukouluissa.

Suho kehittää opettajankoulutusta mm. kiinteässä yhteydessä opettajankoulutuslaitoksen kanssa. Yhdistys osallistuu erilaisiin työryhmiin, joissa työskennellään sekä opettajankoulutuksen että opettajankouluttajien täydennyskoulutuksen kehittämisen eteen.

Suomen Harjoittelukoulujen opettajien joka-vuotiset täydennyskoulutuspäivät vietettiin tällä kertaa Jyväskylässä. Osallistujia saapui talviseen Jyväskylään noin 150. Päivien teema oli ajankohtainen: Lasten ja nuorten hyvinvointi. Tilaisuus alkoi juhlavasti Jyväskylän yliopiston tervehdyksellä, jonka esitti rehtori Aino Sallinen. Tervehdyksensä lausui myös opetusneuvos Armi Mikkola opetusministeriöstä.

Teeman mukaisesti päivät aloitettiin lapsiasia-valtuutettu Maria Kaisa Aulan lasten hyvinvointiin liittyvällä puheenvuorolla.

Perjantain kohokohtaksi nousi kuitenkin opettajankoulutuksen tulevaisuuteen liittynyt paneeli, jota johti Suhon varapuheenjohtaja Lauri Piilola. Korkeatasoiseen paneeliin kuuluivat rehtori Aino Sallinen, opetusneuvos Armi Mikkola, OPH:n pääjohtaja Timo Lankinen, kehittämispäällikkö Olli Luukkainen OAJ:sta, professori Jouni Välijärvi Jyväskylän yliopistosta sekä Soolin puheenjohtaja Johanna Ylinen.

Paneelissa sanottua

Suomen koululaitoksen tulokset ovat ainakin PISA-tutkimuksella mitattuna olleet erinomaisia. – Opettajankoulutus muodostaa kulmakiven tässä menestyksessä. Nykyjärjestelmän tärkeä kehittämisen kohde on, miten saada harjoittelukoulu paremmin integroiduksi tiedeyhteisöön, pohti Jyväskylän yliopiston rehtori Aino Sallinen.

Opettajankoulutus 2020 -raporttia laatimassa ollut professori Jouni Välijärvi painotti tutki-

Pedagogisten messujen osallistujia tutustumassa uusiin oppimateriaaleihin

muksen roolin tärkeyttä ja pohti, miten tutkimus saataisiin paremmin mukaan opettajakoulutukseen: –Kasvatustieteellisen tutkimuksen näkyvyyttä tulisi parantaa verrattuna esimerkiksi luonnontieteisiin. Samoin muun muassa monikulttuurisuuden ja yrittäjäkäsvatuksen haasteisiin olisi syytä vastata laajemmasta tutkimusnäkökulmasta.

Paneelikeskustelun keskeisiksi teemoiksi nousivat työn ilo ja viihtyvyys sekä johtajuuden merkitys koulussa. –Maailman huiput eivät viihdy koulussa, vaan uupuvat. Mitä koulussa on sellaista, mikä uuvuttaa oppilaat ja opettajat? Mikä osuus tässä on opetuksen ja kasvatuksen suhteella, kyseli rehtori Sallinen.

Jyväskylässä johtajuuden haasteeseen on vastattu Rehtori-instituutilla, mutta Sallisen mukaan edessä ovat silti kansalliset talkoot. –Koulun johtaminen on aivan oma johtamisen laji, joka poikkeaa muista aloista. Rehtori tekee työtään toisten opettajien kautta. Siksi rehtoriksi tulisi kasvaa opettajuuden kautta, painotti kehittämisspäälikkö Olli Luukkainen Opettajien ammattijärjestöstä OAJ:stä.

Opettaja täydennyskoulutuksessa

SUHO:n talvipäivien paneelissa virisi vilkasta keskustelua opettajankoulutuksesta.

OPPILASKUNNAT

ALAKOULUN OPPILASKUNNAN HALLITUKSEN TOIMINTA

Alakoulun oppilaskunnan hallitukseen kuuluivat lukuvuonna 2007-2008 seuraavat oppilaat: puheenjohtajana Sara Härkönen 6a, varapuheenjohtajana Valma Heikkinen 6c, sihteerinä Maria Turunen 6b. Jäseninä olivat Jaakko Laiho 2a, Oskari Valkonen 2b, Eero Torrkola 2c, Fanni Ojala 3a, Emma Makkonen 3b, Samuli Hietämäki 3c, Kanerva Pakkanen 4a, Ella Palviainen 4b, Eemil Holma 4c, Eevi Rautjärvi 5a, Ruben Mustonen 5b, Joel Kelly 5c, Sara Härkönen 6a, Mesi Pirhonen 6b, Valma Heikkinen 6c.

Hallituksen jäsenistä tuli valituksi ruokala-toimikuntaan Mesi Pirhonen ja Lauri Helenius. Lasten Parlamentin kokouksiin valittiin edustajiksi Henna-Riikka Ahonen, Joel Kelly ja Ruben Mustonen. Henna-Riikka tuli valituksi myös Jyväskylän Lasten Parlamentin hallitukseen.

Oppilaskuntaan kuuluvat kaikki koulumme oppilaat. Oppilaskuntatoiminnan tarkoituk-

senä on ohjata oppilaat keskinäiseen yhteistyöhön ja edistää vastuuta yhteisten asioiden hoidosta.

Syyskausi aloitettiin koulurauhanjulistuksella, jonka luki 6b luokan oppilas Iisakki Marjomäki. Tänä vuonna aiheena oli kiusaamisen ehkäisy. Syksyn alussa hallituksen jäsenet organisoivat myös tuttuun tapaan SPR:n Nälkäpäiväkeräyksen.

Oppilaskunnan hallituksen puheenjohtaja Sara Härkönen ja sihteeri Maria Turunen osallistuivat Lasten Parlamentin ja Nuorten Foorumin yhteistyöryhmään, joka käsitteli Jyväskylän ympäristöön liittyvää viheralueiden arvokartoitusta. Edustajamme teettivät hallituksen jäsenillä aiheesta ryhmätöitä ja veivät tuotokset takaisin maisema-arkkitehti Mervi Vallinkoskelle. Näin oppilaskunnan hallitus vaikutti omalta osaltaan ympäristöasioihin.

Koulumme on yksi lapsiasiavaltuutettu Maria Kaisa Aulan yhteistyökouluista. Hän vieraili oppilaskunnan hallituksen kokouksessa ja kuunteli oppilaiden ajatuksia. Oppilaskunnan hallituksen jäsenet autoivat myös lapsiasianettisivujen tekemisessä. Oppilaat

Oppilaskunnan hallitus organisoivat nälkäpäiväkeräyksen.

Alakoulun oppilaskunnan hallitus 2007–2008

kommentoivat sivuja, tekivät tarinoita ja piirsivät aiheesta lasten oikeudet ja lasten harrastukset.

Puheenjohtaja Sara Härkönen, sihteeri Maria Turunen, ohjaava opettaja Maarit Kerimaa ja yläkoulun oppilaskunnan edustajat Satu-Maria Nuorva ja Iisa Kanerva osallistuivat 21.–22. marraskuuta harjoittelukoulujen oppilaskuntien kolmanteen valtakunnalliseen kokoukseen. Tänä vuonna norssilaiset tapasivat Joensuussa. Osallistujia oli alakoulusta lukioon. Oppilaskuntatoiminnan kehittämisen lisäksi aiheena päivillä oli mm. yrittäjyyskasvatus. Oppilaat saivat uusia tuttavuuksia ja kuulivat muiden norssilaisien kokemuksia oppilaskuntatyöstä.

Oppilaskunnan edustajat ovat käyneet myös opettajien kokouksissa tuomassa omia asioitaan esille. Varsinkin hallituksen puheenjohtaja on saanut tänä vuonna edustaa oppilaita monissa tilanteissa.

Kohokohdaksi varmaan nousi presidentti Tarja Halosen ja tohtori Pentti Arajärven vierailu koulumme. Sara Härkönen ja Samuli Hietämäki saivat kunnian vastaanottaa oppilaiden puolesta arvovieraat. Koulumme oppi-

Oppilaskunnan puheenjohtaja Sara Härkönen ja tasavallan presidentti

laat olivat laatineet kysymyksiä presidentille, ja oppilaskunnan hallituksen edustajajäsenet esittivät ne hänelle. Lopuksi oppilaskunnan

Lapsiasiavaltuutettu Maria Kaisa Aula vierailulla alakoulun oppilaskunnan hallituksen kokouksessa

hallituksen puheenjohtaja Sara luovutti Presidentti Tarja Haloselle oppilaskunnan kirjeen, jossa oppilaat kysyivät mm., mitä presidentti aikoo tehdä lasten hyvinvoinnin eteen Suomessa. Oppilaskunta saikin vastauskirjeen jo keväällä. Arvokas vastaus on kehystettynä oppilaiden nähtävänä ala-aulassa.

Comenius-vieraillekin esiteltiin oppilaskunnan hallituksen toimintaa. Pidimme kokouksen, ja ohjaava opettaja esitteli muuta toimintaa. Oppilaskunnan hallitus on kirjeenvaihdossa sisilialaisen koulun oppilaiden ja opettaja Antonella Scuton kanssa. Kotimaassa olemme yhteistyössä Oulun ja Rauman normaalikoulujen oppilaskuntien kanssa.

Oppilaat suunnittelivat keväällä vietettävän oppilaspäivän itse. Luokan edustajat keräsivät oppilaiden mielipiteitä, ja niistä luotiin oppilaspäivän teemat. Valituiksi tulivat naamiaiset, Nukketeatteri Sytkyt, buffetti, taitorata ja tietenkin jalkapallopeli kuukit vastaan opettajat. Uutta oli yhteistyö ja suunnittelu yläkoulun oppilaskunnan edustajien kanssa. Tästäkin voisi tehdä perinteen.

Oppilaskunnan hallituksessa toteutettiin hyvän toveruuden kilpa. Kilvan voittajan tulee toiminnassaan olla rehti ja luotettava, avulias, reipas ja iloinen ja hän haluaa edistää terveitä elämäntapoja. Oppilaskunnan jäsenet äänestivät hymypatsaan saajaksi tänä vuonna Sara Härkösen.

Oppilaskunnan ohjaavana opettajana toimi Maarit Kerimaa.

Alakoulun oppilaskunnan hallitus miettimässä kaupungin viheralueiden arvokartoitusta

YLÄKOULUN OPPILASKUNTATOIMINTA

Yläkoululla on oma oppilaskunta, mutta tapahtumia järjestetään myös lukion oppilaskunnan kanssa.

Tapahtumia ovat jokavuotiset itsenäisyyspäivän tanssiaiset (4.12.07) ja puurojuhla (11.12.07), jotka järjestettiin koulun liikuntasaleissa. Itsenäisyyspäivän tanssiaisissa tansittiin ja juhlittiin Suomen itsenäistymistä. Puurojuhlassa eri vuosiluokat järjestivät ohjelmaa ja oppilaskunta järjesti buffetin.

Oppilaskunta kerää taksvärkkirahaa, joka menee tänä vuonna lotille ja ulkomaan kohteeseen Kenian katulapsille.

Oppilaskunta on kerännyt varansa buffeteilla ja koulun ulkopuoliselta väeltä sisäänpääsymaksuilla. Näillä me rahoitimme tapahtumien DJ:t ja maksoimme koulun oppilaille osan hygieniapassista, jonka lukion oppilaskunta järjesti.

Yläkoulun oppilaskunta on järjestänyt teemapäiviä ja toteutimme huhtikuussa (30.4.08) alakoululle leffapäivän. Teeman aiheina ovat muun muassa olleet liikennevalo- ja luomupäivä. Leffapäivässä meillä näytettiin eri vuosiluokille erilaisia elokuvia.

Sannika Tiainen (9d)

LUKION OPPILASKUNTATOIMINTA

Tänä vuonna lukion oppilaskunta toteutti perinteisten tanssiaisten ja puurojuhlan lisäksi elintarvikehygieniaoasaamiskoulutuksen yli 15-vuotiaille koulumme opiskelijoille. Lauantaina 8.3. koulutukseen osallistui 50 innokasta opiskelijaa. Onnistuneen koulutuspäivän johdosta päätimme tehdä hygieniapassikoulutuksesta perinteen.

Hygieniapassin saaneet "perhepotretissa"

Hygieniapassikoulutuksen lisäksi lukion oppilaskunnan hallitus osallistui Suomen lukiolaisten liiton järjestämään Jano-oppilaskuntakoulutuspäivään ja liittokokoukseen Varkaudessa. Muutama hallituksen jäsen toimi myös SLL:n piirihallituksessa. Osa hallituksesta kävi Tampereella pohtimassa lukiolaisille ajankohtaisia aiheita SLL:n Water-päivillä.

Hygieniapassin tehokkaasta koulutuksesta vastasi Pirjo Kunnari Naisten Valmiusliiton Keski-Suomen alueneuvottelukunnasta.

Lukion oppilaskunnan toimelijas hallitus ideoimassa

Oppilaskuntien järjestämään veteraanijuhlaan osallistui 24 eri veteraanijärjestöjen edustajaa.

Viime vuonna koulullemme luovutettiin juhlallisesti veteraanien rautasormus. Tänä vuonna päätimme kutsua rintamalla olleita lottia kouluamme, jotta vanhat ja nuoret saisivat tutustua toisiinsa. Juhlimme päivää huhtikuussa muistojen ja kahvitelujen parissa.

Sara Terho (IID)

KIRJASTO

Koulun kirjasto toimii kahdessa eri paikassa, alakoululla ja yläkoulu-lukiossa. Kirjastosihteerit työskentelee aamupäivisin alakoululla ja iltapäivisin yläkoulu-lukiossa. Lukukauden alusta helmikuuhun asti yläkoulu-lukion kirjastossa työskenteli osa-aikaisesti myös kouluavustaja Anni Saarinen. Maaliskuun alusta kouluavustajana toimi Merja Tamminen. Kouluavustajat mahdollistivat että kirjasto oli auki jo ennen klo 12.00. Lukusali oli kuitenkin auki koko päivän. Alakoulun kirjasto oli oppilaiden käytössä koko päivän 22.2.08 asti, jonka jälkeen kokeiltiin kirjaston sulkemista klo 14.00 koulun tilojen rauhoittamiseksi iltapäivällä.

KOKOELMAT

Alakoulun kirjastossa on 13 700 nidettä. Tilattuja aikakauslehtiä on 14 ja sanomalehtiä Keski-suomalainen ja Helsingin Sanomat. Suurin osa lehdistä on sijoitettu ala-aulaan kirjastoon.

Yläkoulu-lukion kirjastossa on 23 040 nidettä. Sanoma- ja aikakauslehtiä on tilattu 45 kappaletta, joista 43 on aikakauslehtiä. Niistä 16 on sijoitettu kirjastoon. Loput ovat aineryhmi-

Yhteisessä kahvihetkessä siirtyi hiljainen tieto yli sukupolvien.

en työtiloissa. Keski-suomalainen on sijoitettu kirjastoon.

KÄYTTÖ

Oppilaat ja opiskelijat ovat käyttäneet aktiivisesti molempia kirjastoja lukuvuoden aikana. Toisina päivinä kirjastoissa on enemmänkin elämää ja tunnelmaa; toiset päivät ovat rauhallista ja mukavaa kirjaston arkea.

Samuli, Pekka, Iina ja Sampsa lukion 2. vuosikurssilta hyppytunnin vietossa kirjastossa

Lukion 1- ja 2-luokkalaisia kirjastossa

Perusopetuksen vuosiluokkien 1.–6. kirjaston käyttö on ollut edelleen erittäin vilkasta. Luokilla on käytössään vakituiset kirjastotunnit kerran viikossa. Silloin on mahdollisuus lainata kaunokirjallisuutta kotiin tai pulpettilukemiseksi, tutustua tietokirjallisuuteen sekä lukea lehtiä ja sarjakuvia oppitunneilla. Luokat ovat lisäksi käyttäneet kirjastoa projektitöissään. Oppilaat etsivät tietoa kirjoista, lehdistä ja internetistä. Kirjastossa on neljä tietokonetta ja tulostin. OH1-opettajaharjoittelijoita on ohjattu kirjaston käyttöön ja perehdytetty koulukirjaston toiminnan periaatteisiin. Heitä on ohjattu myös hyödyntämään kirjastoja tiedonhaun ja -hallinnan taitojen oppimiseen.

Yläkoulu-lukiossa lukuvuoden alussa kaikki perusopetuksen 7. luokat ja lukio-opetuksen 1. luokat käyvät tutustumassa koulun kirjastoon, jossa oppilaita ja opiskelijoita opastetaan tiedonhakuun. Kirjastossa on neljä tietokonetta, tulostin ja skanneri. Kirjaston lukusalissa on viisi lautapeliä oppilaiden ja opiskelijoiden ajankuluksi. Yläkoulu-lukiossa oppilaat ja opiskelijat viettävät myös vapaatuntejaan kirjastossa.

Ruusujen askartelua Kirjan ja ruusun päivänä 6.5.2008

Toukokuun alussa kirjastotyöryhmä järjesti perinteisen Kirjan ja ruusun päivän tapahtuman. Jo seitsemättä kertaa vanhassa aulassa oli esillä henkilökunnan suosittelemien kesälukemisten näyttely ja kirjallisuusaiheinen kilpailu. Kirjan ja ruusun päivänä aulassa sai askarrella ruusuja ja ruokalassa lukea kirjallisia mietteitä.

LUKUDIPLOMI

Perusopetuksen 1.–6. -luokkien oppilaita on myös kuluneena lukuvuonna kannustettu suorittamaan jo perinteinen kaunokirjallisuuden lukudiplomi. Lukudiplomit jaetaan koulun yhteisessä tilaisuudessa Kirjan ja ruusun päivän aikaan toukokuussa.

Yläkoulu osallistui Jyväskylän kaupungin kirjaston organisoimaan yläkoulun lukudiplomikokeiluun. Seitsemäsluokkalaisten voivat suorittaa pikkudiplomin lukemalla yhden kirjan jokaisesta kirjalistasta ja yhden vapaaehtoisesta kirjan. Kahdeksaslukokkalaisten ei ole omaa diplomia, vaan Lukemalla lentoon -yläkoulun kirjallisuudiplomi annetaan niille yhdeksäsluokkalaistilaisille, jotka ovat lukeneet 18 kirjaa kahdeksannen ja yhdeksännen luokan aikana kyseisten luokkien suoritusohjeiden mukaisesti.

Kirjailija Majjaliisa Dieckmann vieraili alakoululla 13.11.08 kertomassa kirjoistaan ja kirjoittamisesta 4.–6.-luokille.

5b- ja 6b -luokkien oppilaat kirjailija Majjaliisa Dieckmannin seurassa

TUKIOPPILAS- JA TUTOR-TOIMINTA

TUKIOPPILASTOIMINTA

Kuluvana lukuvuonna tukioppilaina ovat toimineet

8a Juhana Aho, Sohvi Kalaja, Miisa Reunama

8b Panu Heikkinen, Linda Mankki, Jaana Mухonen, Jasmin Rantanen

8c Saara Lehto, Roosa Leinonen, Katri Lätti, Hilla Ruoppila

8d Telma Heikkinen, Sanna Kallio, Neija Peltovuori, Aleksi Vehkala

8e Jaakko Antola, Roosa Järvinen, Sara Liinamo, Topi Viinikainen

9a Elisa Hakala, Iisa Kanerva, Misa Luhan-ko, Silva Poutanen, Anna Sarasoja ja Enna Toivanen

9b Iina Alanen, Noora Ekholm, Veera Hyytiäinen, Jerry Lindberg, Onerva Luoma ja Lotta-Maria Vanhatalo

9c Olli Sampo

9d Viola Mehtovuori, Kaisa-Maaria Männikkö, Katri Saarioho

Tukioppilastoiminnan tavoitteena on nuorten vastuuntunnon ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen koulu yhteisössä. Toiminnalla pyritään lisäämään eri vuosiluokkien oppilaiden sekä nuorten ja aikuisten yhteistyötä. Tukioppilaskoulutus ja tukioppilana toimiminen kehittää nuorten itseluottamusta ja aktivoi hyvien toverisuhteiden ylläpitämiseen.

Kahdeksannen luokan tukioppilaat opettelivat kurssin aikana ryhmässä toimimista ja vuorovaikutustaitoja erilaisten harjoitusten avulla. Kiusaamisteemaa käsiteltiin mm. draaman keinoin yleisesti ja erityisesti oman koulun näkökulmasta. Kevätlukukaudella tukioppilaat kävivät yhdessä opinto-ohjaajien kanssa kertomassa alakoulun oppilaille yläkoulussa opiskelusta. Tutustumispäivänä tukioppilaat

Seitsemäsluokkalaisten tervetulojuhla järjestettiin Harjun teatterin lavasteissa.

Tervetulojuhlan yhteydessä maistui myös välipala.

Tervetulojuhla oli mukavaa yhdessäoloa.

järjestivät ohjelmaa tuleville seitsemäsluokkalaisille. Lisäksi kahdeksannen luokan tukioppilaat suunnittelivat peruskoulunsa päättävälle potkiaiset, jotka pidettiin toukokuun aikana.

Lukuvuoden alkajaisiksi yhdeksannen luokan tukioppilaat järjestivät tervetulojuhlan seitsemäsluokkalaisille. Tapahtuma pidettiin Harjulla aurinkoisessa syyspäivässä. Yhteistoimintaa edellyttävät, hauskat toimintapisteet edistivät luokkahengen kehittymistä. Tunnelma oli mukava niin järjestäjien kuin osallistujienkin mielestä. Lukuvuoden aikana tukioppilaat kävivät myös leikittämässä kummiluokkiaan. Kevätlukukaudella he kävivät kertomassa seitsemäsluokkalaisille tukioppilastoiminnasta. Ystävänäpäivänä tukioppilaat jakoivat aikaisempien vuosien tapaan tervehdymiä oppilaille ja koulun henkilökunnalle. Päivän aikana julistettiin vuoden ystävällisin yläkoululainen, vuoden persoona, vuoden pukeutuja, vuoden pari sekä vuoden opettaja.

Lukuvuoden aikana tukioppilaat osallistuivat Mannerheimin lastensuojeluliiton tukioppilasseminaareihin Vesalassa. Syksyllä seminaariin osallistui yhdeksäsluokkalaisia ja keväällä kahdeksäsluokkalaisia.

Tukioppilaat suunnittelivat tervetulojuhlan.

Tukioppilaat ovat kokoontuneet pääasiassa valinnaiskurssien tuntien aikana. Tukioppilastoiminnan ohjaajina ovat toimineet Satu Eskelinen ja Taina Kesti.

VERTAISOVITTELU

9. luokan tukioppilaista vertaissovittelijoina ovat toimineet Elisa Hakala, Veera Hyytiäinen, Iisa Kanerva, Jerry Lindberg, Misa Luhanko, Onerva Luoma, Viola Mehtovuori, Kaisa-Maaria Männikkö, Silva Poutanen, Katri Saariaho, Olli Sampo, Anna Sarasoja, Enna Toivanen ja Lotta-Maria Vanhatalo.

Vertaisovittelu on rauhanomainen tapa ratkaista ristiriitoja ilman tavanomaisia rankaisumenetelmiä, kuten jälki-istuntoa tai puhuttelua. Vertaisovittelussa koulutetut oppilaat ohjaavat muiden oppilaiden välisiä sovittelutilanteita – vertaiset siis sovittelevat vertaisiaan.

Vertaisovittelun vastuuhenkilöinä ovat toimineet kuluneen lukuvuoden aikana Satu Eskelinen, Taina Kesti ja Jouni Mutikainen.

Kevätlukukaudella Suomen Sovittelufoorumi järjesti vertaisovitteluun liittyvän päivän mit-

taisen koulutustilaisuuden koulullamme. Tämän lisäksi Taina Kesti ja Jouni Mutikainen pitivät pedagogisilla messuilla vertaissovittelupajaa, jossa he esittelivät koulumme vertaisovittelua ympäristökuntien opettajille.

Seitsemäsluokkalaiset saavat "kasteen".

SAAVUTUKSIA

TALOUSTIETOKILPAILU

Normaalikoulun 9.-luokkalaiset osallistuivat perinteiseen tapaan valtakunnalliseen taloustiedon kokeeseen. Luokkiensa parhaita olivat Anna Haipola (9a), Fanny Salo (9b), Jessica Järvinen (9c) ja Jori Kangasmäki (9d).

LIIKUNTASAAVUTUKSIA

Alakoulu

Kaukalopalloturnaus maaliskuu 2008

Norssin nälkäinen kaukalopallojoukkue osallistui perinteisesti Trio Junioreiden järjestämään turnaukseen. Joukkue oli koottu 4.–6.-luokkalaisista pojista. Alkulohkossa vastaan asettuivat Lohikosken ja Pohjanlammen miehistöt. Huikean maalivahtipelin, tiukan puolustuksen ja juonikkaan hyökkäyksen ansiosta molemmat vastustajat olivat numeroiden valossa vastaantulijoita. Näin Norssi eteni finaaliin, jossa vastaan tuli kova yhdistelmä Tikan pelureita. Finaali olikin tiukka ja jännittävä, tilanteita nähtiin molemmissa päädyissä. Maalivahdin johdolla joukkueen puolustus teki parhaansa estääkseen Tikan poikien vaaralliset hyökkäykset, mutta niin joutuivat Norssinkin taitavat pojat tekemään työtä luodakseen maalipaikkoja. Peli oli vielä ennen viimeisiä minutteja Tikan hyväksi 2–1, mutta joukkueemme näytti taistelijan luonteensa ja tasoitti ottelun sekä teki voittoon tarvittavan maalin 15 sekuntia ennen loppua. Voi sitä voiton riemua!

Jyväskylän kaupungin yleisurheilukisat
Harjulla syksy 2007

Norssilaisia kultamitalisteja
Inka Sihvonen, pituushyppy
Miska Peltonen, 1000 m
Jaakko Ruuskanen, korkeus
Eemil Holma, keihäs
Joel Kelly, 60 m
Julius Nättinen, 60 m
Topi Reuna, keihäs ja 1000 m
8 x 50m sukkulaviesti-joukkue

Norssilaisia hopeamitalisteja
Pinja Pesonen, pituushyppy
Jaakko Ruuskanen, 1000 m
Juha-Matti Alanko, keihäs
Tatu Österlund, korkeus
Henri Rossi, 60 m

Norssilaisia pronssimitalisteja
Pinja Pesonen, 60 m
Vertti Heikkinen, korkeus
Eemil Holma, korkeus
Juha Ruukonen, korkeus

Koulujen väliset sulkapallokiset
tammikuu 2008

4. luokkien taitavin tyttösulkapalloilija oli Sara Torkkola. 3. sijan omista sarjoissaan saavuttivat Kaisa Helste, Kerttu Keränen, Nora Koskinen, Juuso Takala ja Julius Nättinen.

Koulujen väliset hiihtokiset Laajavuoressa
maaliskuussa 2008

Kisoihin osallistui monta innokasta alakoulun hiihtokuningasta ja -kuningatarta. Parhaiten joukosta menestyivät Niilo Salonen (3. lk.) oman sarjansa voittajana sekä Topi Reuna (6. lk.) sarjansa pronssimitalistina. Myös Erika Salosen (3. lk.), Lotta Piesasen (4. lk.), Pyy Syrjäsen (4. lk.) ja Michelle Bequartin (6lk.) väkevät suorituksat ja sijoitukset kymppisakkiin ovat hatunnoston arvoisia.

Yläkoulu ja lukio

Koululiikuntaliiton (KLL) toimintaan osallistumisesta ja menestymisestä koulujen kilpailuissa myönnetään KLL:n ansiomitali yläkoulun oppilaalle Joel Savolaiselle (9d) sekä lukiolaisille Joni Haapamäelle (IIIC), Petteri Kääriäiselle (IIIC) ja Olli Nuoranteelle (IIIC). Liikunnan lahjakortti myönnetään Wanhojen tanssien koreografian suunnittelusta ja ohjauksesta Anna Liisa Anttilalle (IIIC) ja Samuli Pietiläiselle (IIID).

Lukuvuoden 2007–2008 aikana koulun oppilaat osallistuivat paikallisiin ja valtakunnallisiin koululiikuntakilpailuihin yleisurheilussa, jalkapallossa, koripallossa, salibandyssä, sulkapallossa ja uinnissa. Parhaiten menestyi KLL:n uintikisoissa Jarna Hokkanen (7e) sijoittumalla hopealle sekauintiviestissä.

*Wanhojen tanssien koreografit
Anna Liisa Anttila ja Samuli Pietiläinen*

Valtakunnallisessa Power Mover -tanssikilpailussa esitteli liikunnallisia taitojaan kaksi Norssin ryhmää.

Lukion toisen vuosikurssin opiskelijat säväyttivät yleisöä taidollaan ja tyylikkyydellään perinteisissä Wanhojen tansseissa helmikuussa. Hienosti sujuneet tanssit kruunasi tänä vuonna Norssin oma tanssi, jonka upean koreografian suunnittelivat itsekin tansseissa mukana olleet vanhat Anna Liisa Anttila ja Samuli Pietiläinen.

PÄIVI LUMIAHOSTA VUODEN TERVEYSTIEDON OPETTAJA

Liikunnan ja Terveystiedon Opettajat ry. valitsi vuoden terveystiedon opettajaksi Päivi Lumiahon, joka on työskennellyt vuodesta 1986 lähtien Jyväskylän normaalikoulussa liikunnan ja terveystiedon lehtorina. Valinta julkaistiin Liikunnan ja Terveystiedon Opettajien opintopäivillä Lahdessa tammikuussa. Opetuksen lisäksi Päivin työhön kuuluu myös opetusharjoittelun ohjaaminen. Vuoden terve-

Vanhat tanssivat Wanhojen päivänä helmikuussa.

ystiedon opettaja pitää terveystiedon opetuksen haasteina nuorten terveysajattelun avartamista ja teorian opettamista arkeen, aineeseen valmistautumista sekä opettajan omien täydennyskoulutusmahdollisuuksien parantamista.

KERHOTOIMINTA

KUORO

Kuluneen lukuvuoden aikana alakoulun kuoro oli suunnattu 2.–3.-luokkalaisten. Noin 30–40 innokasta laulajaa kokoontui torstaisin musiikkiluokkaan harjoittelemaan musiikinopettaja Teija-Leena Markkilan johdolla. Pienten kuoro pääsi myös esiintymään moniin tilaisuuksiin. Laulutuhauksia vietettiin mm. SUHO:n talvipäivien kävijöille ja näytelmäkerhoilla vieraille. Ja tietenkin kuorolaiset esiintyivät perinteiseen tapaan myös koulun joulu- ja kevätjuhliissa.

*Vuoden terveystiedon opettaja
Päivi Lumiaho*

2.–3.-luokkalaisten kuoro esiintymässä näytelmäkerhon illassa 1.4.2008

BÄNDIKERHO

Lukuvuonna 2007–2008 alakoulun kerhot täydentyivät bändikerholla. Halukkaat 4.–6.-luokkalaisten pääsivät kokeilemaan bändissä soittamisen saloja musiikinopettaja Teija-Leena Markkilaan johdolla. Osaa bändikerholaisista ohjasivat myös musiikin aineenopettajaopiskelijat. Uuden kerhon suosio oli suuri. Jotta bändissä musisointi mahdollistui jokaiselle halukkaalle, kahdeksasta bändiryhmästä 4.-luokkalaisten ryhmät harjoittelivat kolmen kerran jaksoissa ja 5.–6.-luokkalaisten ryhmät neljän kerran jaksoissa. Kukin bändi työsti kahta kappaletta, joita osa bändiryhmistä pääsi esittelemään luokkakaverilleen ja vanhemmilleenkin eri yhteyksissä. Kerhossa opittiin niin eri instrumenttien soiton, laulamisen kuin myös yhteissoiton taitoja.

NORSSIN SOITTOKUNTA

Koulumme puhallinyhtyeen Norssin Torwien soittajisto laajeni jousisoittimien puolelle sen verran, että kokoonpanon nimi päätettiin vaihtaa Norssin soittokeuhaksi. Syyslukukauden kohokohta oli perinteinen esiintyminen yliopiston joululaulajaisissa kaupungin kirkossa. Kevätlukukaudella soittokeuhka tahditti vanhojen tansseja. Yhtyeessä soittivat:

Hannah Knevel, viulu
Lyydia Huotari, viulu
Joakim Innilä, viulu
Lari Ala-Pöllänen, sello
Ilkka Urpi, sello
Ella Mutanen, huilu
Camilla Rantanen, huilu
Vuokko Määttä, huilu
Annika Nyman, oboe
Sara Terho, klarinetti
Jari Huisman, klarinetti
Heikki Tulomäki, trumpetti
Jaakko Parkkinen, trumpetti
Tom Nevanpää, trumpetti
Kaisa Vaaherkumpu, trumpetti
Emil Fuchs, fagotti
Heikki Linnakylä, saksofoni
Jaakko Antola, piano

Soittokeuhkan kapellimestareina ja sovittajina toimivat musiikinopettajat Aapo Halonen ja Rami-Jussi Ruodemäki.

5c-luokan tytöt TikTakin Lähdetään tänään -kappaleen tunnelmissa

POWER MOVER -KERHO

Yläkoulun oppilaille tarjottiin kevätlukukaudella mahdollisuus osallistua koulun Power Mover -tanssikerhoon. Kerho kokoontui toisinaan välituntisin, toisinaan koulupäivän jälkeen. Kerhoaikana oppilaat suunnittelivat omia tanssikoreografioita Koululiikuntaliiton valtakunnalliseen Power Mover -tanssikilpailuun. Koulultamme osallistui Joensuussa huhnikuun lopulla järjestettyyn aluekarsintaan kaksi joukkuetta: viisihenkinen En million stjärnor ja kolmihenkinen J.A.M-crew. Kerhoa ohjasi liikunnanopettaja Annu Mäkelä.

Power Mover -kerholaiset harjoituksissa

LIIKUNTAKERHOT

Yläkoulun liikuntakerhoissa on jälleen ollut täysi tohina päällä kerran tai pari joka viikko. Harraste- ja palloilukerhoissa tämän vuoden hitti on ollut salibandy, josta on nautittu reilun pelin hengessä ja hiki otsalla. Muita suosikkilajeja ovat olleet parkour, voimistelu, koripallo, kuntosali ja squash. Yläkoulun ja lukion kilpaurheilukerholaisina oppilaat ovat osallistu-

neet useiden lajien koululaiskilpailutoimintaan. Lajeina ovat olleet muun muassa yleisurheilu, jalkapallo, salibandy, sulkapallo ja uinti.

NÄYTELMÄKERHO

Lukuvuoden 2007–2008 aikana toimi näytelmäkerho, jossa toimi aktiivisesti reilut kaksikymmentä oppilasta. Syksyn ja alkutalven aikana maanantaisin Anna Laukkarisen ohjaamassa kerhossa harjoiteltiin kahta näytelmää: Kohellusta koulussa sekä Petran pöljä pikkusisko. Petran pöljä pikkusisko oli kahden näytelmäkerholaisen Elisa Leppäsen ja Julia Pakkasen omaa tuotantoa. Näytelmien harjoittelu ilman esittämistä ei ole kovin haasteellista, niinpä vuoden vaihteen jälkeen ohjaajan ja lasten mieleen virisi ajatus oman näytelmäjuhlan järjestämisestä. Näytelmäjuhla päätettiin pitää aprillipäivänä 1.4.2008 ja juhlaan ideoitiin eri toimintoja myös väliajalle. Mukaan pyydettiin myös koulun 2.–3.-luokkalaisten kuoro. Aprillipäivän koittaessa kerholaiset olivat sitoutuneet hoitamaan oman osuutensa juhlan järjestämisestä. Osa kerholaisista oli vastuussa kummitustunnelin tekemisestä pienimmille vieraille, toiset taas huolehtivat onginnan järjestämisestä ja pyörittämisestä. Lisäksi suurin osa kerholaisista huolehti väliajalla myös buffetista, jossa myytiin lasten vanhempien ja lasten itsensä leipomia herkkuja. Näytelmäjuhla onnistui yli odotusten ja näytelmiä saapui seuraamaan noin 200 vierasta.

Petran pöljä pikkusisko sai suut hymyyn.

Kohellusta koulussa -näytelmässä on matematiikantunti meneillään.

Järkelän kaupungin pahamaineiset rosvot Panu ja Pena punovat juoniaan.

PARLAMENTTIKERHO

Koulun parlamenttikerhoon osallistui tänä vuonna sekä lukiolaisia että yläkoululaisia, yhteensä 15. Parlamenttikerho kutsui kansanedustaja Tuula Peltosen SDP:stä vierailulle kouluun. Yhdeksäsluokkalaisten saivat kysellä häneltä kansanedustajan työstä sekä ajankohtaisista aiheista. Kyselytilaisuuden jälkeen parlamenttikerho jutteli Tuula Peltosen kanssa koulun kantiinissa.

11. huhtikuuta kokoontui nuorten parlamentti, meidät mukaan lukien, Helsingissä. Päivän alussa kerho jakautui kahtia. Kolme kerhon oppilasta pääsi vierailemaan eduskuntataloon. Heillä oli ohjelmassa mm. nuorten parlamentin harjoitus, jonka aikana opeteltiin kuinka oikealla kyselytunnilla menetellään, ja televisioitu kyselytunti, jonka aikana saimme kokeilla äänestämistä ydinvoiman lisärakentamisesta. Huomasimme heti, miten ministerin tulee toimia: useimmat vastaukset olivat kaartelevia ja yleispäteviä. Kysymykset käsittelivät

Parlamenttikerho vierailulla eduskuntatalolla

mm. ilmastonmuutosta, 16-vuotiaiden äänioikeutta, kouluruoan laatua, liikuntatuntien lisäämistä ja kuntaliitosten kannattavuutta.

Toinen osa kerholaisista lähti vierailulle Tamminiemeen, joka toimi presidenttien virkasuonana aina vuoteen 1986, jonka jälkeen siitä tehtiin kotimuseo. Vierailu herätti mielenkiintoa, ja oppilaat saivat paljon tietoa entisaikojen presidenttien, eri toten Urho Kekosen, elämästä ja asumisesta. Museokierroksen jälkeen siirryttiin Helsingin keskustaan lounaalle.

Lounaan jälkeen parlamenttikerho, myös Eduskuntatalossa vierailleet, kokoontuivat Eduskunnan lisärakennuksen eteen. ”Pikku-parlamentissa” kerholaiset aloittivat pelamalla kansanedustajan työhön liittyvää Lainsäätäjät-peliä, samalla kun kutsuttuja poliitikkoja odotettiin paikalle. Poliitikkojen (Tuula Peltonen, Anne Kalmar, Jyrki Kasvi, Paavo Arhinmäki ja Henna Virkkunen) saavuttua nuoret pääsivät esittelemään Nuorten Foorumi -hankettaan ja kysymään mietittäviä asioita poliitikasta. Keskustelu oli vilkasta ja monipuolista.

Parlamenttikerho aloitti tänä vuonna myös projektin, joka liittyy nuorisolakiin ja käsittelee nuorten kuulemistä. Projektin haki apuraha Jyväskylän nuorten foorumilta ja päätyikin sen toimikunnaksi. Hankkeessa yhteiskun-

Kansanedustaja Tuula Peltonen parlamenttikerhon vieraana Norssilla

taopin tunneilla testataan nuorten mielipiteen muodostamista ja oppitunteja nuorten kuulemisen paikkoina. Kiertävinä asiantuntijoina Jyväskylän kouluilla toimivat Norssin parlamenttikerholaiset. Pilotissa aiheena on ollut äänioikeusikärajan laskeminen 16 ikävuoteen paikallisvaaleissa. Hanketta esiteltiin kansanedustajille eduskunnassa nuorten parlamenttipäivänä.

Parlamenttikerhon ohjaajina toimivat Heikki Marjomäki ja Sakari Suutarinen.

TYÖHYVINVOINTI

TYHY-TOIMINNALLA VOIMAA ARKEEN

Koko koulun työyhteisön valitsema työhyvinvointiryhmä, Tyhy-ryhmä, on tänäkin vuonna tehnyt parhaansa kehittääkseen yhteisömmme virkistystoimintaa ja työhyvinvointia. Eri kouluasteita, opettajia, rehtoreita sekä muuta

henkilökuntaa edustava ryhmä kokoontui lukuvuoden aikana 12 kertaa. Ryhmän jäsenet olivat Mari Kalaja (siht), Sari Keinonen, Elina Kuula, Heikki Kähkönen, Unto Luukkonen, Helena Muiilu, Annamari Murtorinne, Ilpo Ollikainen ja Heikki Parkatti (pj.).

Tyhy-ryhmä on jatkanut toimintaansa työhyvinvointisuunnitelman ja -ohjelman viitoittamassa suunnassa, päivittänyt työhyvinvointiohjelmää ja toiminut yhteistyössä muiden normaalikoulujen vastaavien ryhmien kanssa. Ryhmän tiedotus on tapahtunut sähköpostitse, ilmoitustauluilla, opettajainkokouksissa sekä eNorssin sivuilla.

Yhteisöllisyyttä edistävä kohokohta oli tänä vuonna koulutus- ja työhyvinvointimatka Helsinkiin, Viikin normaalikoulun vieraaksi. Matkalla oli mukana 70 työyhteisömmen jäsentä nauttimassa luennoista, kulttuurista ja viikkiläisten vieraanvaraisuudesta. Jyväskylässä 31.1.–1.2.2008 järjestetty normaalikoulujen tyhy-ryhmien seminaari oli puolestaan ajatuksia antava tilaisuus paitsi koulutuksell-

Työhyvinvointia lähestyttiin myös draaman keinoin.

sesti myös yhteistyön kehittämisen kannalta. Seminaarissa pohdittiin, muun muassa miten päästä käsiksi kuormittumiseen ja vaativasta työstä palautumiseen. Tilaisuudessa esiteltiin ja vertailtiin eri yksiköiden työhyvinvointisuunnitelmia. Mukana oli 34 tyhyläistä yhdeksästä eri normaalikoulusta.

Yksilöiden työhyvinvointia ja yhteisöllisyyttä ylläpidettiin tänäkin vuonna henkilöstölle järjestetyissä kerhoissa. Teknisen työn kerho, henkilökunnan jumppakerho, Pilates, kirjallisuuspiiri ja uutena kitaransoiton alkeet lisäsivät hyvää mieltä sekä fyysistä ja henkistä kuntoa ja antoivat vastapainoa työlle. Koulun kuntosali sekä liikuntatilat ovat olleet viikoittain henkilökunnan käytettävissä. Astekohtaisia ja pienempimuotoisia tapahtumia, kuten sieniretki ja teatteriretki, järjestettiin tänäkin vuonna.

Helena Muilu ja Heikki Parkatti toteuttivat työhyvinvointia käsittelevät työpajat verkostokuntien opettajien täydennyskoulutuksessa pedagogisilla messuilla 19.2.2008.

HENKILÖKUNNAN JUMPPA

Henkilökunnan jumppakerholla on pitkät perinteet. Kerho kokoontui koko lukuvuoden ajan maanantaisin työpäivän päätteeksi yhteisen virkistäytymisen merkeissä. Jumppaajat

Valtakunnallisen TYHY-seminaarin asiantuntijana luennoi professori Heikki Rusko.

Työhyvinvointi laitto rehtori Muilun miettelääksi.

Jumppakerholaisia joogatunnilla

olivat sekä alakoulun, yläkoulun että lukion henkilökuntaa. Myös koulun entisiä opettajia osallistui kerhon toimintaan ilahduttavan aktiivisesti. Liikkumisen lisäksi tunneilla olikin mahdollisuus vaihtaa kuulumisia niin nykyisten kuin entistenkin kollegoiden kanssa. Tunneilla kokeiltiin erilaisia kuntoilumuotoja aina levytankoharjoittelusta joogaan. Kerhon ohjaamisesta vastasivat koulumme liikunnanopettajat.

OHJATUN HARJOITTELUN TOTEUTUMINEN JA KEHITTÄMINEN

OPETTAJANKOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN

Jyväskylän yliopistossa opettajankoulutuksen keskeisiä tavoitteita ovat ohjatun harjoittelun monipuolistaminen, pedagogisten opintojen laaja-alainen toteuttaminen, soveltuvuuskokeiden ja ainelaitosten suoravalintajärjestelmän kehittäminen sekä opetuksen laatu. Ohjattuihin harjoitteluihin on pyritty yhtenäisen opintopistemäärän lisäksi saamaan yhdenmukaisia toteutustapoja, jolloin opiskelijoiden vapaa liikkuvuus on opintojen sisältöjen suhteen mahdollista. Lisäksi Normaalikoulu on toiminut yliopiston eri ainelaitosten muunto- ja pätevöitymiskoulutusten harjoittelupaikkana joustaen opiskelijoiden henkilökohtaisten opetussuunnitelmien mukaisesti.

YHTEISTOIMINTA OPETTAJANKOULUTUSALAN TOIMIJOIDEN KANSSA

Eri tiedekuntien perustamat opettajankoulutuksen yhteistyöryhmät ovat kehittäneet pedagogisia opintoja. Käytännön kehittämistyöstä vastaavat Normaalikoulun, kasvatustieteen laitoksen ja OKL:n opettajat sekä suoravalinta-ainelaitosten edustajat. Yliopiston aineenopettajankoulutuksen yhteistyöryhmä on kehittänyt ja koordinoitunut koulutusta niin, että opiskelijan näkökulmasta opiskelu muodostaa pedagogisen opintopolun kohti omaa opettajuutta koostuen eri laitosten opetuksesta. Luokanopettajankoulutuksen pedagogisiin opintoihin sisältyvää ohjattua harjoittelua on suunnitellut yhteistyöryhmä, johon kuulu-

vat OKL:n edustajat, alakoulun rehtori sekä harjoittelukoulun rehtoria avustavat opettajat. Opintojen periodistaminen on osaltaan lisännyt ohjattujen harjoitteluiden sujuvaa etenemistä. Opiskelijapalautteen mukaan opetussuunnitelman toteutus vaikuttaa onnistuneelta, kehittämistyötä vaatii esimerkiksi eri opintojaksojen keskinäinen integrointi niin, että kokonaisuus avautuisi opiskelijalle tavoitteen mukaisena.

Valtakunnallisessa valintakokeiden kehittämisessä on kiinnitetty huomiota soveltuvuuden, motivoituneisuuden ja sitoutuneisuuden arviointiin. Soveltuvuuskokeen arvioinnin luotettavuutta on pyritty parantamaan OKL:n, Normaalikoulun ja ainelaitosten yhteisellä koulutuksella sekä jatkuvalla tutkimukseen perustavalla seurannalla.

Kaikkiin luokanopettaja- ja aineenopettajankoulutuksen ohjattuihin harjoitteluihin liittyy koulun, yhteistyöoppilaitosten ja opettajankoulutuslaitoksen harjoittelun ohjaajien yhteisiä suunnittelukokouksia. Yhteistoimintaa koordinoi ohjattujen harjoitteluiden kehittämistoihmikunta. Toimikunnan tärkeimpänä tehtävänä on ohjata toimintaa tulevaisuuden tarpeiden suuntaisesti.

Jyväskylän yliopistossa jokainen opettajaksi opiskeleva suorittaa vähintään sovelta- van ohjatun harjoittelun yhteistyöverkoston oppilaitoksissa. Aineenopettajankoulutuksen laajuuden ja monimuotoisuuden vuoksi Normaalikoulun harjoittelupaikat eivät riitä kaikissa ohjatun harjoittelun osioissa. Monipuolinen yhteistyö kaupungin ja lähikuntien koulutoimen sekä ammattikorkeakoulun, toisen asteen oppilaitosten ja vapaan sivistystyön oppilaitosten kanssa on taannut riittävät harjoittelumahdollisuudet, vaikka opiskelijamäärät ovat vaihdelleet eri koulutusväylien kautta. Esimerkiksi aineenopettajankoulutuksessa Normaalikoulu koordinoi ohjattua harjoittelua, ja harjoittelusuunnitelmat tehdään siten, että opiskelijat vuorottelevat Normaalikoulussa ja muissa oppilaitoksissa. Näin opiskelijan on mahdollista perehtyä laaja-alaisesti opettajan työhön. Luokanopettajankoulutuksessa on vastaava yhteistyöverkosto, jolloin mahdollistuu entistä tiiviimpi yhteistyö muiden koulujen kanssa.

Yhdessä opettajankoulutuslaitoksen kanssa järjestettiin pedagogiset messut tammikuussa. Tavoitteena on antaa lähikuntien koulujen opettajille mahdollisuus tutustua pedagogisiin virtauksiin ja omakohtaisesti kokea opettajan työn moninaisuus eri työpajatoimintojen kautta. Matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan ainelaitosten, opettajankoulutuslaitoksen ja Normaalikoulun yhteistyönä on toteutettu ainepedagogiset seminaarit syyslukukaudella. Alustajina toimivat sekä kotimaiset että ulkomaalaiset keskeiset asiantuntijat, ja tilaisuudet olivat avoimia oman henkilökunnan ja opiskelijoiden lisäksi lähiympäristön opettajille. Normaalikoulun opetushenkilöstön muu täydennyskoulutus painottuu tutkivan oppimisen ohjaamiseen, verkkopedagogiikkaan ja työyhteisöllisiin taitoihin.

OHJATUN HARJOITTELUN KEHITTÄMINEN

Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuksen opetussuunnitelmassa ilmaistaan selkeästi ohjatun harjoittelun merkitys opettajankoulutuksessa. Ohjattu harjoittelu on opettajaksi opiskelun tärkein osa, johon muut opinnot integroidaan. Ohjatun harjoittelun tulee tukea opiskelijan kasvua työtään tutkivaksi ja kehitettäväksi asiantuntijaksi. Opettajuutta vahvistettiin keskittymällä erityisesti siihen, miten tutkimus ja tutkimuksellinen lähestymistapa ovat osa opettajan työtä. Ohjattujen harjoitteluiden pedagogisissa toteutuksissa pidettiin tärkeänä luoda valmiuksia toimia erilaisten sidosryhmien kanssa. Opiskelijoille ja ohjaajille luodun tiedyn palautekyselyjen analyysin perusteella tarkistetaan pedagogisten opintojen toteutuvaa opetussuunnitelmaa osana laatutyötä.

Omat haasteensa kehittämiselle asettavat samojen opintojaksojen erityyppiset opiskelijaryhmät. Luokanopettajakoulutuksessa opiskelee vuosittain Juliet-ryhmä, joka harjoittelee sekä Kortepohjan koulun englanninkielisessä luokassa että Normaalikoulussa englannin kielen opettamista. Luokanopettajaharjoittelussa on kehitetty integroitu harjoittelujakso, jossa luokanopettaja- ja erityisopettajaopiskelijat työskentelevät yhdessä näkökulmana moniammatillinen yhteistyö. Lisäksi luokanopettajaksi opiskelee myös viittomakielisiä opiskelijoita. Vuosittain vaihteleva määrä vie

raskielisiä vaihto-opiskelijoita suorittaa ohjattua harjoittelua henkilökohtaisten oppimissuunnitelmiansa mukaisesti.

Nykyisessä opetussuunnitelmassa on tarjolla opintojakso, joka toteutetaan aineenopettaja- ja luokanopettajaopiskelijoiden yhteisryhminä näkökulmana yhtenäinen perusopetus. Tämän toiminnan jatkuvan kehittymisen takeena on luokanopettaja- ja aineenopettajakoulutuksen ohjattujen harjoitteluiden kehittämis-toimikunta. Koko koulun kehittämishankkeet, kuten laaja tiedeopetus, yrittäjyyskasvatus ja kansainvälisyys, integroidaan ohjattuihin harjoitteluihin, jolloin mahdollistuu laaja-alaisen tiedekäsityksen leviäminen myös yhteis-työkouluihin.

Jyväskylän normaalikoulussa on luotu tieto- ja viestintäteknikan avulla uusia oppimisympäristöjä ja kehitetty verkkovälitteisen ohjauksen käytänteitä sekä eNorssi-hankkeen että Keski-Suomen alueellisen Centraali-verkoston kautta. Sähköinen viestintä on tehostanut harjoittelun ohjaajien ja opiskelijoiden tiedonkulkua. Normaalikoulun opettajia on osallistunut eNorssi-hankkeen kautta toteutettuun ohjaajakoulutukseen. Opettajat ovat saaneet täydennyskoulutusta monikuluttuuruuteen sekä erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden ohjaukseen. Tämä on tärkeä osa ohjatun harjoittelunohjauksen laatutyötä.

KEHITTÄMISHAASTEET

Jyväskylän normaalikoulussa ohjatun harjoittelun kehittämistä ja monipuolistamista pidetään keskeisenä tehtävänä. Tavoitteena on integroida kasvatustieteiden opintojaksot ohjattuihin harjoitteluihin sekä ajallisesti että sisältötiedon kannalta sekä kokeilla ja kehitää uusia muotoja teorian ja käytännön integrointiin. Olisi etsittävä toimivia yhteyksiä tutkimukseen ja kehittämistyöhön yhteistyöverkossa. Normaalikoululla olisi valmiudet ohjattujen harjoitteluiden kokonaisuvaltaiseen koordinointiin yhteistyöverkostotoiminnan yhtenäistämiseksi, mikäli koulu siihen tehtävään valtuutettaisiin ja resursoitaisiin.

OPETTAJAKOULUTUKSEN OHJATUN HARJOITTELUN OPISKELIJAMÄÄRÄT

Opetusharjoittelu iv. 2007–2008	AINEENOPETTAJAKOULUTUS		LUOKANOPETTAJA- KOULUTUS	
	Opiskelijamäärä perusopinnoissa	Opiskelijamäärä aineopinnoissa	Opiskelijamäärä eri harjoittelujaksoissa	
Äidinkieli ja kirjallisuus	52	22	Orientoiva harjoittelu	47
Historia ja yhteiskuntaoppi	35	20	Perusharjoittelu	155
Psykologia	5	5	Soveltava harjoittelu	62
Filosofia	0	0	Syventävä harjoittelu	49
Matematiikka	39	35	Kansainvälinen harjoittelu	29
Fysiikka	23	14		
Kemia	11	5		
Tietotekniikka	5	2		
Ruotsin kieli	31	15		
Englannin kieli	60	24		
Saksan kieli	10	7		
Ranskan kieli	14	5		
Venäjän kieli	2	0		
Musiikki	8	12		
Liikunta	65	27		
Terveystieto	5	0		
Biologia ja maantieto	22	10		
Opinto-ohjaajat	2			
Erityisopettajat	3			35
Kuvataide	1			
Yhteensä	393	203		377
Kaikki yhteensä				973

TASAVALLAN PRESIDENTTI TARJA HALOSEN VIERAILU NORMAALIKOULUSSA 31.1.2008

LASTEN KYSYMYKSET PRESIDENTILLE 31.1.2008

1. Mitä eroja teidän nuoruudessanne oli verrattuna nykynuoruuteen?
2. Mitä kaikkea te teette päivittäin ja onko teillä lomaa?
3. Mitä mieltä te olette tällä hetkellä suomalaisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista?
4. Mitä mieltä te olette, tuetaanko kriisitilanteessa olevia lapsia ja nuoria tarpeeksi?
5. Kuinka paljon lapset ja nuoret voivat vaikuttaa asioihin?
6. Miten te tahtoisitte vaikuttaa lasten ja nuorten terveyteen?
7. Jos tiedätte perheiden tai lasten voivan huonosti Suomessa, niin miten te voisitte auttaa asiaa?
8. Oletteko sitä mieltä, että lapset ja nuoret liikkuvat tarpeeksi?
9. Miten teidän mielestänne luontoa pitäisi suojella?
10. Mitä hyviä ja huonoja puolia on presidenttinä olemisessä?
11. Miten te saatte tietoa lasten ja nuorten ajatuksista?

Tasavallan presidentti Tarja Halonen, tohtori Pentti Arajärvi ja yliopiston rehtori Aino Sallinen vierailivat Jyväskylän normaalikoulun alakoululla 31.1.2008.

Oppilaat odottavat jännittyneinä presidentin kyselytunnin alkamista.

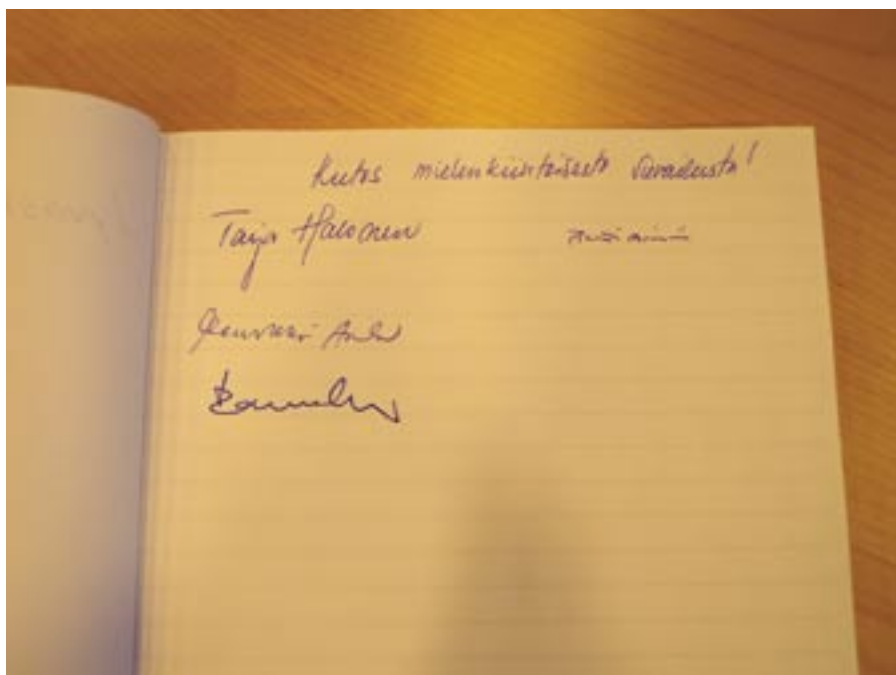
Oppilaskunnan puheenjohtaja Sara Härkönen (6a) ja Samuli Hietämäki (3c) toivottavat presidenttiparin tervetulleiksi kukkasin. Presidentti Halonen kiittää Sara Härköstä oppilaskunnan presidentille luovuttamasta kirjeestä.

Johtava rehtori Pekka Ruuskanen ja alakoulun rehtori Sari Keinonen juonsivat kyselytunnin. Ella Palviainen (4b) kysyy presidentiltä mitä mieltä hän on suomalaisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista.

Oppilaita kiinnosti kuulla presidentti Halosen ajatuksia lasten ja nuorten hyvinvoinnista, lasten tukemisesta, lasten vaikutusmahdollisuuksista sekä presidentin työstä ja vapaa-ajasta.

Presidentin vierailu tallennettiin myös koulun vieraskirjaan.

Presidentti Halonen ja tohtori Arajärvi keskustelevat rehtoreiden kanssa opetuksen ajankohtaisista asioista.

Arvoisa Rouva Tasavallan Presidentti

Koulumme oppilaskuntatoiminta on ollut säännöllistä jo usean vuoden ajan. Oppilaskuntaan kuuluvat kaikki oppilaat. Jokaiselta luokalta valitaan yksi varsinainen ja yksi varajäsen oppilaskunnan hallitukseen.

Oppilaskunta osallistuu vuosittain Nälkäpäiväkeräykseen ja olemme osallistuneet myös Unicef-kävelyn.

Tässä vuonna oppilaskunnan jäseniä on osallistunut Lasten Parlamentin istuntoihin ja Lasten Forumin yhteistyöhön. Olemme saaneet antaa mielipiteitä ympäristöasioissa. Olemme tehneet mm. Jyväskylän kaupungin viheralueiden arvokartoitusta.

Harjoittelukoulujen oppilaskuntien valtakunnallisissa tapaamisissa eri puolella Suomea olemme tavanneet muita norssilaisia ja saaneet uusia ystäviä. Meidän oppilaskuntamme onkin tehnyt yhteistyötä Oulun ja Rauman normaalikoulujen oppilaskuntien kanssa.

Olemme myös yksi lapsiasiavaltuutetun yhteistyökouluista. Teimme yhteistyötä lapsiasiavaltuutetun lasten nettisivujen pilotoinnissa. Tässä yhteistyössä olemme miettineet oppilaskunnan hallituksessa myös lasten hyvinvointiin liittyviä asioita.

Pohdimme muiden oppilaiden kanssa asioita, joista omassa elämässämme saamme hyvää oloa. Näitä olivat koti, kaverit, turvallisuus, perhe ja läheisyys, läheisten kanssa oleminen, yksinäisyyden arvastaminen, metsän hiljaisuus, lukeminen ja oman huoneen tärkeys.

Rouva Tasavallan Presidentti, toivoisimme, että voisitte vaikuttaa siihen, että nämä hyvät oloa tuovat asiat toteutuisivat myös kaikkien muidenkin suomalaisten lasten elämässä.

Jyväskylässä 31.1.2008

Jyväskylän normaalikoulun alakoulun oppilaskunta

Kanna-Rikka!
Eemil H. Kaserna · Lauri Eeri
Eemil Eeri
Ella Sara Eero
Siiri Jaakko
Mesi
Oskari Niilo
Samuli
Ruben
Miika

NORSSIEN VÄLISTÄ ETÄYHTEIS- TYÖTÄ BIOLOGIAN OPISKELUSSA

Lukuvuonna 2007–2008 Jyväskylän normaali-koulu toteutti lukion soveltavan ympäristöverk-
kokurssin yhteistyössä Oulun, Tampereen ja
Helsingin normaalkoulujen kanssa. Kunkin
normaalkoulun oppilaat perehtyivät johonkin
lähiseudun ympäristöongelmaan tai muuhun
ajankohtaiseen kotipaikkakuntaansa koske-
vaan ympäristöaiheeseen.

Opiskelijoita oli mukana Jyväskylästä, Tam-
pereelta, Helsingistä ja Oulusta. Kurssilla
oli mukana myös opetusharjoittelijoita. Kou-
lumme oppilaat selvittivät Kankaan pape-
ritehtaan vaikutuksia Tourujoen ympäris-
töön, tutustuivat Jyvasseudun Puhdistamo
Oy:n Nenäinnimen vedenpuhdistamoon ja sii-
tä aiheutuviin ympäristövaikutuksiin ja tutkivat
Mustankorkean kaatopaikan jätteenkäsittelyä.
Tamperealaisten tutkimuksen aiheena oli ros-
kaaminen ja ihmisten yleinen asennoituminen
siihen. Oululaisten kiinnostuksen kohteena oli
jätteiden lajittelu. Helsingiläiset perehtyivät
meluun ja tutkivat, minkälaisia vaikutuksia
melulla on ihmisiin.

Kurssilaiset työstiivät tutkielmiaan kukin tahoil-
laan verkossa moodle oppimisympäristöä hy-
väksi käyttäen. Töiden edistymistä seurattiin
ja töitä kommentoitiin mm. videoneuvottelujen
yhteydessä. Videoneuvottelut koettiin innosta-
vana ja tärkeänä kurssin osana. Viimeiseen vi-
deoneuvotteluistuntoon saatiin myös huippu-
tason vierailija, kansanedustaja, entinen ympä-
ristöministeri Kimmo Tiilikainen. Hän kertoi
mm. Itämeren tilasta ja Suomen luonnon tu-

*Ympäristöverkkokurssilaiset retkellä Espoon-
lahdella*

levaisuuden näkymistä ja keskusteli lukiolais-
ten kanssa kansalaisvaikuttamisen keinoista
ympäristöasioissa. Keskustelua ja ajatuksia
herättivät mm. suomalaisten ekologisen sel-
käreun painavuus, jätelainsäädännön tuotta-
javastuu ja kotimaiset biopolttoaineet.

Kurssilaisten yhteistapaaminen, loppusemi-
naari, pidettiin Helsingissä Suomenlinnas-
sa. Mukana kurssilla olivat koulustamme lu-
kiolaiset Miia Vaara, Taru Poutiainen, Heikki
Tulomäki, Juho Vihonen, Adi Saikkonen ja
Taavi Tenhu sekä opettaja Leena Säämä-
nen-Huotari.

LINTUJA BONGAAMASSA

Alakoulun tiedekerholaiset tekivät linturetken
Hämeenlahden lintutornille 9.5. Mukana oli
14 innokasta kerholaista eväineen ja kiikarei-
neen. Asiantuntijaoppaana oli mukana Asko
Ijäs Keski-Suomen lintutieteellisestä yhdis-
tyksestä. Bongaussaaliina olivat mm. nuoli-
haukka, kaulushaikara, tukkasotka, telkkä,
silkkiuiukku, isokoskelo, kalalokki, kalatiira, ja
pajusirkku. Kerholaisilla riitti energiaa vielä
rannan ja selkärangattomienkin tarkkailuun.
Paluumatkalle lähdettiin kovasti keskustellen
ja Tiira-lehtiä lukien.

Tiedekerholaiset lintuja bongaamassa

KUVIA LUKUVUODEN VARRELTA

Huumepoliisi Hannu Jore esiintyi kaikille yläkoululaisille ja lukiolaisille syyskuussa.

Sinuhe Wallinheimo jakoi jääkiekkotietoutta alakoululaisille.

Voittavako opettajat? Jalkapallon jännitystä oppilaspäivänä

Rehtorit Sari Keinonen ja Pekka Ruuskanen alakoulun joulujuhlaesityksessä

TIEDOTUKSIA

Lukion **hylättyjen kurssien** uusintakoe ja perusopetuksen ehtolaiskuulustelut ovat tiistaina 10.6.2008 klo 9.15.

Uuden lukuvuoden aloitus on **maanantaina 11. elokuuta 2008.**

1.–6. luokat	klo 9:00
7. luokat ja lukion aloittavat opiskelijat	klo 9:15
8. luokat	klo 9:45
9. luokat ja lukion muut opiskelijat	klo 10:15

Lomat lukuvuonna 2008–2009

syysloma ma 13.10.2008 – pe 17.10.2008

joululoma ma 21.12.2008 – su 4.1.2009

talviloma ma 23.2.2009 – pe 27.2.2009

pääsiäisloma pe 10.4.2009 – ma 13.4.2009

Syyslukukausi päättyy lauantaina 20.12.2008, ja **kevätlukukausi alkaa** maanantaina 5.1.2009 ja **päättyy** lauantaina 30.5.2009.

NORMAALIKOULUN KOULUMUODON MUUTOKSET

KANSAKOULU

Jyväskylän Seminaarin Mallikoulu	1866–1900
Harjoituskoulu (nimenmuutos)	1900–1960
Jyväskylän kasvatustieteellisen korkeakoulun kansakoulu	1960–1968
Jyväskylän yliopiston Opettajanvalmistuslaitoksen Harjoituskoulu	1968–1973

OPPIKOULU

Jyväskylän Suomalainen Yhteiskoulu	1915–1919
Jyväskylän Koe-yhteiskoulu	1919–1922
Jyväskylän Koe-yhteislyseo	1922–1928
Jyväskylän Yhteislyseo (6-luokkainen)	1928–1952
Jyväskylän Yhteislyseo (8-luokkainen)	1952–1955
Jyväskylän normaalilyseo	1955–1973

PERUSKOULU JA LUKIO

Harjoituskoulusta ja Normaalilyseosta muodostettiin vuonna 1973 yksi yhteinen yliopistoon kuuluva valtion harjoittelukoulu:

Jyväskylän harjoittelukoulu	1973–1976
Jyväskylän normaalikoulu (nimenmuutos)	1976–

ESIOPETUS, PERUSOPETUS JA LUKIOKOULUTUS

Normaalikoulussa annetaan nykyäädösten mukaisesti esiopetusta alle kouluikäisille, vuosiluokkien 1–9 perusopetusta ja nuorille tarkoitettua lukiokoulutusta.